Polní zápisník Františka Huryty z Velké války

Komentovaný přepis

Tomáš Doležal

Pardubický kraj

Litomyšl 2022

Polní zápisník Františka Huryty z Velké války

Komentovaný přepis

Field notebook of František Huryta from the Great war

Commented transcription

Autor práce
Tomáš Doležal
Gymnázium Aloise Jiráska Litomyšl
T. G. Masaryka 590
570 01 Litomyšl, 3. ročník

Vedoucí práce
PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D.
Gymnázium Aloise Jiráska Litomyšl
T. G. Masaryka 590
570 01 Litomyšl

Litomyšl 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci vypracoval samostatně pod vedením PhDr. Ludmily Marešové Kesselgruberové, Ph.D. a použil jsem pouze prameny a literaturu uvedené v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze práce jsou shodné.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Ve Vysokém Mýtě dne 22. července 2022

Tomáš Doležal

[1]

František Huryta

„Zhasl zrak a srdce věrné

nahle stichlo opuštěno, v černé.

V mohyle spí věčným snem

Lehká buď mu Ruska zem“[2]

[1] Fotografie Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových. Viz příloha č. 30.

[2] Část písně poznamenané v polním zápisníku Františka Huryty. Viz str. 18.

Věnováno potomkům Františka Huryty.

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval Mgr. Pavlíně Kudláčkové, které vděčím za obecné představení tématu mé práce a za poskytnutí potřebných pramenů souvisejících s Františkem Hurytou.

Dále bych chtěl poděkovat Regionálnímu muzeu ve Vysokém Mýtě za poskytnutí dobových fotografií a Vojenskému ústřednímu archivu za poskytnutí kmenových listů Františka Huryty a jeho sousedů. Ing. arch. Ivě Věnečkové děkuji za grafické zpracování přiložených map cest Františka Huryty.

V neposlední řadě náleží mé velké poděkování PhDr. Ludmile Marešové Kesselgruberové, Ph.D. za cenné rady týkající se nejenom struktury této práce.

Anotace

Tato práce se zabývá polním zápisníkem vojína rakousko-uherské armády Františka Huryty. Text představuje věrný přepis polního zápisníku opatřený kritickým komentářem. K uvedené edici je připojen medailon Františka Huryty a stručné informace o jeho sousedech a spolubojovnících z Horek u Litomyšle, kteří byli taktéž mobilizováni na konci července 1914 a František Huryta je sám zmiňuje. Přiloženy jsou mimo jiné dobové fotografie průběhu mobilizace ve Vysokém Mýtě a mapy cest Františka Huryty. Cílem práce bylo přiblížení jednoho lidského příběhu první světové války a přiblížení Františka Huryty jeho potomkům.

Klíčová slova

komentovaný přepis, polní zápisník, František Huryta, Horky, první světová válka, rakousko-uherská armáda, Halič, Sibiř, Ťumeň, Zolotova, Turinsk

Annotation

This thesis deals with the field notebook of Austro-Hungarian soldier František Huryta. The text itself is faithful transcription of the field notebook with a critical commentary. Attached to this edition is a medallion of František Huryta and brief information about his neighbours and brothers-in-arms from Horky u Litomyšle, who were also mobilized at the end of July 1914 and František Huryta mentions them. Among other things, historical photographs of the mobilization process in Vysoké Mýto and maps of František Huryta's journeys are attached. The aim of the work was to approach one human story of the First World War and to bring František Huryta closer to his descendants.

Keywords

commented transcription, field notebook, František Huryta, Horky, World War I, Austro-Hungarian Army, Galicia, Siberia, Tyumen, Zolotova, Turinsk

Obsah

Úvod 10
Seznam zkratek 12
1. František Huryta 13
2. Přepis polního zápisníku Františka Huryty 15
2.1. Písně 15
2.1.2. „Kolíne, Kolíne“ 15
2.1.3. „Spi Havličku“ 17
2.2. Deník Františka Huryty 19
2.2.1. Mobilizace (27. 7. – 29. 8. 1914) 19
2.2.2. V boji (30. 8. – 9. 9. 1914) 23
2.2.3. Cesta na Sibiř (9. 9. – 30. 10. 1914) 29
2.2.4. V Zolotově (4. 12. 1914 – 11. 6. 1915) 33
2.2.5. V Turinsku (12. 6. – 29. 8. 1915) 46
2.2.6. Zápisky Jana Fikejze (29. 8. – 26. 9. 1915) 50
2.3. Svědectví Marie Hurytové 53
2.3.1. „Zmeho života“ 53
2.3.2. Svědectví o smrti Františka Huryty 54
2.4. Ostatní vpisy 55
3. Rod Františka Huryty 57
3.1. Vývod Františka Huryty po otcovské linii 57
3.2. Osudy rodiny Františka Huryty na Horkách č. p. 8 62
4. Osudy sousedů Františka Huryty 64
4.1. Jan Fikejz 64
4.2. Josef Kolda 64
4.3. Josef Jiříček 65
4.4. Jan Lázníčka 66
4.5. Václav Šípek 66
4.6. Jan Němec 66
4.7. Václav Heblt 67
5. Závěr 68
Seznam příloh 70
Přílohy 77
Bibliografie 140

Úvod

Tato práce se zabývá polním zápisníkem a korespondencí Františka Huryty, občana Horek u Litomyšle, rakousko-uherského vojáka a ruského zajatce. Mou snahou je vytvořit věrný přepis polního zápisníku a opřít ho kritickým komentářem. Téma této práce jsem si vybral z důvodu vzdálenějšího příbuzenského vztahu s Františkem Hurytou a všeobecného zájmu o obor historie, kterému bych se chtěl nadále věnovat při budoucím studiu.

Polní zápisník Františka Huryty je sešit formátu 9,5 x 14,5 cm se 75 stránkami textu. Obsahuje 2 nápěvy písní, vlastní deník Františka Huryty (v období mezi 27. červencem 1914 a 28. srpnem 1915) a pokračování deníku sousedem a spolubojovníkem Františka Huryty Janem Fikejzem (v období mezi 28. srpnem a 26. zářím 1915). Příslušný sešit obsahuje i dodatek manželky Františka Huryty Marie, rozené Slupecké, o životě s jejím manželem a vyhlášením mobilizace. Tato práce obsahuje přepisy 2 dopisů a 1 pohlednice poslané Františkem Hurytou své rodině a přepis svědectví Marie Hurytové o tom, jak se dozvěděla o smrti svého manžela.

Orientace v samotném rukopisu je vzhledem k časté chybějící interpunkci náročná. Pro snazší čitelnost jsem text uspořádal do odstavců podle dnů zápisu. Přepis deníku byl mnou uspořádán do kapitol dle místního vymezení. Všechny uvedené prameny byly přepsány věrně, a to včetně pravopisných chyb.

Nejdůležitější literaturou a prameny pro mou práci byly Kmenový list Františka Huryty[3] a kniha *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost*[4] bývalého vysokomýtského starosty Jana Hnáta. Nezanedbatelným internetovým zdrojem se stal i Slovník spisovného jazyka českého Ústavu pro jazyk český.[5]

Doufám, že takto malým dílem přispěji k poznání velkého příběhu obyčejného člověka, jedince, odvlečeného od své rodiny a vtaženého do války. Chtěl bych také přiblížit osobnost a skutky Františka Huryty jeho potomkům. Chci docílit vypracování

[3] Kmenový list Františka Huryty, Vojenský ústřední archiv (dále jen VHA), kopie v držení autora.

[4] HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost*. Vysoké Mýto, 1934 (Dále jen: HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost*).

[5] Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/, cit. dne 4. února 2022.

věrné kopie polního zápisníku Františka Huryty a pokusím se objasnit pojmy a skutečnosti v něm zapsané. Dále bych se chtěl pokusit sestavit rodokmen Františka Huryty. Smysl této práce vnímám i v seznámení se s vojenskou každodenností a se životem před více než 100 lety, zejména na sibiřském venkově.

Seznam zkratek

kopejt., kop., k.	kopějka
kr.	koruna
Ldst.	domobrana (z něm. Landsturm)
ppl.	pěší pluk
rub.	rubl
SOA	Státní oblastní archiv
št. kurát	štábní kurát (tj. štábní kaplan)
VHA	Vojenský historický archiv v Praze
VUA	Vojenský ústřední archiv v Praze

1. František Huryta

František Huryta se narodil Josefu a Anně Hurytovým dne 15. srpna 1876 v obci Nořín v č. p. 29,[6] odkud pocházela jeho matka Anna, rozená Feitová.[7] Rodina se nedlouho na to odstěhovala do obce Pekla č. p. 23. František Huryta vychodil základní školu[8] a byl římskokatolického vyznání.[9]

František Huryta nastoupil povinnou vojenskou službu 1. října 1897 a to k C. k. zeměbraneckému pěšímu pluku č. 10 v Mladé Boleslavi.[10] 26. května 1898 zde obdržel ocenění. 2. prosince 1898 obdržel jubilejní pamětní medaili,[11] která byla připomínkou 50 let vlády Františka Josefa I. Obdržel ji každý, kdo byl mezi 2. prosincem 1848 a 2. prosincem 1898 v aktivní vojenské službě.[12] František Huryta dále obdržel střeleckou šňůru pro výtečné střelce c. k. polních střelců.[13] 7. září 1899 byl po zranění dán do neaktivní služby. Zároveň byl převelen k C. k. zeměbraneckému pěšímu pluku č. 30 ve Vysokém Mýtě. V roce 1901, 1902, 1904 a 1906 se účastnil povinného vojenského cvičení a 31. prosince 1909 byl propuštěn jako záložník zeměbrany.[14]

Po ukončení povinné vojenské služby se dne 4. února 1902 oženil s Marií, roz. Slupeckou[15] a 5. února 1903 koupili po rodině Stříteských usedlost č. p. 8 na Horkách[16] s výměrou 9,55 ha půdy.[17] Narodili se jim 4 děti: Ladislav (1903-1943), Anna

---

[6] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893,* sign. 3132, fol. 36, SOA Zámrsk. Záznam o narození Františka Josefa Huryty viz příloha č. 66 a č 67.

[7] Viz podkapitola č. 3.1.

[8] Kmenový list Františka Huryty. Viz příloha č. 6 a č. 9.

[9] Kmenový list Františka Huryty. Viz příloha č. 1 a č. 7.

[10] Kmenový list Františka Huryty. Viz příloha č. 1 a č. 8.

[11] Kmenový list Františka Huryty. Viz příloha č. 2 a č. 8.

[12] Jubilejní pamětní medaile 1898, VHU, dostupné z: http://www.vhu.cz/exhibit/jubilejni-pametni-medaile-1898-s-individualne-upravenymi-stuhami/, cit. dne 6. února 2022.

[13] Fotografie Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

[14] Kmenový list Františka Huryty. Viz příloha č. 2, č. 3 a č. 8.

[15] *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Nové Hrady, okr. Ústí nad Orlicí z let 1891-1940,* sign. 8549, fol. 130, SOA Zámrsk. Záznam o sňatku Františka Huryty s Marií Slupeckou viz příloha č. 70 a č. 71.

[16] Soupis historie rodu Hurytova, v držení rodiny Hurytových.

[17] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

(1905-1987), František (1907-1971) a Václav (1909-1986).[18] Živil se jako hospodář.[19] Dne 7. července 1914 zadarmo propůjčil povoz na přepravu žactva horecké obecní školy na Živnostensko-průmyslovou a hospodářskou výstavu do Chocně.[20]

Dne 27. července 1914 byl mobilizován k 10. četě 10. polní rotě 3. praporu C. k. domobraneckému pěšímu pluku č. 30 ve Vysokém Mýtě a 24. srpna odjel z Chocně vlakem do pole proti Rusku. Do prvního vážnějšího boje se dostal 6. září 1914 u vesničky Pułankowice u Kraśniku. Dne 8. září 1914 byl se svými druhy zajat a následně vlakem a lodí přepraven do sibiřského města Ťumeň, kam dorazil 30. září 1914. Poté byl intervenován do vesnice Zolotova, kde pomáhal v hospodářství. Dne 11. června 1915 dorazil do Turinska, kde pracoval na vznikající železnici. Dne 5. září 1915 byl hospitalizován v turinské nemocnici,[21] kde 21. září 1915 zemřel[22] nejspíše na tyfus. Byl pohřben dne 23. září 1915 na hřbitově v Turinsku.[23]

---

[18] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[19] Kmenový list Františka Huryty. Viz příloha č. 1 a č. 7.

[20] *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940*), str. 64, sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli.

[21] Polní zápisník Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

[22] Kmenový list Františka Huryty. Viz příloha č. 3 a č. 7. Zápis o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých - Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914 - 1926, str. 45, dostupné z: https://kramerius.army.cz/search/i.jsp?pid=uuid:28a8a2fb-aff8-11e7-9e31-005056b73ae5#monograph-monographunit-page_uuid:a0f82cc3-b015-11e7-a3be-005056b73ae5, cit. dne 3. února 2022. Viz příloha č. 23, č. 24 a č. 25. Zápis o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VHA, http://VHApraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 25. ledna 2022. Viz příloha č. 26 a č. 27.

[23] Zápis o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VHA, http://VHApraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 25. ledna 2022. Viz příloha č. 26 a č. 27.

2. Přepis polního zápisníku Františka Huryty

2.1. Písně[24]

2.1.2. „Kolíne, Kolíne“

Píseň složena od druha v zajeti v Tumeni.

spívá se „Kolíne, Kolíne“

I

Kroměříš kroměříš

Opuštěna v dáli dlíš

jak jsi všechna zesmutněla

když nás s hudbou provázela

v pole na smrt sama výš

II

Krakovská děvčátka

jako zrůže poupatka

zoken šátky mávala

s pláčem s Bóhem dávala

bolná v srdci památka

III

Zaměsti Zaměsti

Ty jsi naše neštěsti

ruská děla nám hřměla

zem se v krvi zarděla

zle jdou o tom pověsti

[24] Z mne neznámých důvodů polní zápisník Františka Huryty začíná dvěma písněmi. Před nimi na úvodních třech stránkách jsou zapsány krátké poznámky, a to zejména jména jeho nadřízených viz podkapitola č. 1.4.

IV

Kvery a šrapneli

Hroznou píseň zapěli

dívčí srdce kdes vadne

jine mládé zde chladne

jak mu kule povelý

V

Tumeni Tumeni

nikde smutněji neni

v okna s víchrem sních bije

Touhou duše má myje

Po vás drazi vzdáleni

VI

Ženuško má mila

Smutňes na mě hleděla

Hvězdy za les padaly

Slyzi ti v očích stály

Když s mě v čelo libala

VII

A když jsem odcházel

ženy zrak mě provázel

srtce me mě neklame

že se spolu shledáme

až utíchne hukot děl

2.1.3. „Spi Havličku“

I.

Nad Polskou se půldne sklání
větrem táhne teskni žalování
Odpočiňte v pokoji
druzi mylí po bojí

II.

V horské chatě dnem se šeří
Máť se modlí za syna
a v navrat věří
nezná že pad na poli
jak ji srdce zabolí

III.

V boji spolu vpřet jsme spělí
strojni pušky granáty zahřeměly
s Bóhem myli druhu můj
Mát i zemi pozdravůj

IV.

Ach mě opustilo štěstí
nemělo nám v žíti v blahu
škoda snu všech nám stokrát k vésti
O jak žil bych ještě rád

V

Pověz jim že po slední chvíli
vzpominky me jenom u ních byly
smrt mě chladnou libá lic
nespatřím jich nikdy vyc.

VI

Zhasl zrak a srdce věrné
nahle stichlo opuštěno, v černé.
V mohyle spí věčným snem
Lehká buď mu Ruska zem

2.2. Deník Františka Huryty

2.2.1. Mobilizace (27. 7. – 29. 8. 1914)

Dne[25] 27. Července[26] naši tíchou dědinkou[27] rozlítla se děsná správa bude válka sou vyvěšeny mobylysace[28]. Smutné bylo podívaní naty uplakané tváře strachem se chvějíc o své nejdrašší živytéle Ottce Manžele a Syny, které byly voláni vyhláškamy ve 24 hodinách nastoupyt tu těžkou službu vojenskou Tak i ja smnoha Sousedi a Kamarády musel nastoupyt to hrozné pronás tak těžke loučeni

28smyho[29]. Srtce my mí pukalo lítosti když sem žehnaje svém dítkám[30] které ani poněti neměly co to znamená stratit Otce snad na vždy I já spožehnáním Otcouskym[31] a Mateřskym[32] rozloučív s Manželkou[33] sedaje na povozy pronás uchystane ktere společňe nás vezly do Vys Myta[34] ěstě jednou a to naposledy libám ty dráhe mí tváře loučív se sousedy a snámýmy ktere nám kynuly a štaštneho navrácení přály. ve Vys Mytě nás rozdělyly každy ke svému pluku[35] podánim ruky zBóhem si davše. šly sme do cukr.

---

[25] Úvodní strana deníku Františky je přiložena v příloze č. 31, v držení rodiny Hurytových.

[26] 27. července 1914, pondělí.

[27] Tj. obec Horky. Horky jsou obec v Pardubickém kraji vzdálená 7 kilometrů severozápadně od Litomyšle.

[28] Občané Horek se o mobilizaci dozvěděli nejspíše již v neděli 26. července 1914. Usuzuji tak dle zápisu Marie Hurytové v polním zápisníku Františka Huryty *„Zmeho života“*.

[29] 28. července 1914, úterý.

[30] Tj. Ladislav (1903–1943), Anna (1905–1987), František (1907–1971), Václav (1909–1986). Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[31] Tj. Jan Huryta. Viz kapitola č. 3.1.

[32] Tj. Anna Hurytová, roz. Feitová. Viz podkapitola č. 3.1.

[33] Tj. Marie Hurytová, roz. Slupecká. Viz podkapitola č. 3.1.

[34] Tj. Vysokého Mýta.

[35] František Huryta byl již od konce svého prezenčního vojenského výcviku veden pod zeměbraneckým pěším plukem č. 30. Ten byl považován, na rozdíl od pěšího pluku č. 98, za ryze domácí, vysokomýtský. Členové tohoto pluku byli až na výjimky české národnosti. HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost,* str. 89. Fakt, že byl František Huryta mobilizován, dokládá zápis v jeho kmenovém listu: *„Ldst. – Infantrist – präsentiert – 1914 – 28.7. – Z. 10 FeldK. D. 30Lst.sIR.“*, překlad autorem: *„Domobrana – vojín – prezentován – 1914 – 28.7. – do aktivní vojenské služby důsledkem všeobecné mobilizace do C. k. zeměbraneckého pěšího pluku č. 30 Vysoké Mýto “*. Viz příloha č. 4 a č. 8. Kmenový list Františka Huryty, VHA. Fotografie z vysokomýtské mobilizace viz příloha č. 14, č. 15 a č. 16.

továrny[36] kdež sme měly prezentýrku[37] My jsme byly přidělený k třetímu práporu[38] do Zamrsku[39] Ja, Jan Fikejz Jos Kolda Jos Jiříček Jan Lázníček Václav Šípek a Jan Němec Václav Heblt[40] rozdělyly nas po setninach[41] Mi Franz Hurita Jan Fikejz Josef Kolda

[36] Tiskopis polního zápisníku Františkem Müllerem zmiňuje cukrovinkářskou továrnu, což je velice nepravděpodobné. Přepis do Horeckého zpravodaje č. 5 z prosince 2001 Milanem Novotným zmiňuje cukrovarnickou továrnu, což je pravděpodobnější. O cukrovaru se zmiňuje i bývalý starosta Vysokého Mýta Jan Hnát jako jedno z mnoha míst, kde byla umístěna vojenská kuchyně. Mohlo by se tedy jednat o bývalý vysokomýtský cukrovar v ulici Cukrovarská. HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost,* str. 92. Vysokomýtský cukrovar na mapě Vysokého Mýta z prvního desetiletí 20. století viz příloha č. 34.

[37] Tj. zastaralý slangový výraz pro prezentaci. Ve vojenské terminologii: přijímání nebo přijetí branců do stavu armády. Pojem: prezentace, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. Při prezentaci byla podávána polévka a černá káva. HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost,* str. 92.

[38] Zeměbranecký pěší pluk č. 30 měl tři prapory, všechny se sídlem ve Vysokém Mýtě. Friedens-Ordre de bataille des k. u. k. Heeres, der k. k. und der k. u.., Wien: Kaiserlich-königliche Hof- und Staatsdruckerei, 1914, Digitální studovna Ministerstva obrany ČR, str. 63, dostupné z: https://digitalnistudovna.army.cz/view/uuid:b9ef31b5-103c-4ffc-84e5-95559d8704dd?page=uuid:a3fdccaa-266a-11eb-b695-001b63bd97ba, cit. dne 25. ledna 2022.

[39] Zámrsk je obec ležící 5 kilometrů severozápadně od Vysokého Mýta. Podle mých domněnek se zeměbranci v Zámrsku cvičili. Naznačovala by tomu poznámka Františka Huryty v pozdějším ruském zajetí ze dne 15. ledna 1915: „*15steho ledna našeho rukovaly tady lezervysti tady je odvedou nechaj je doma ani je nevycvičej jen do války je vezmou a teprve vycvyčej*“. Fotografie pochodu do po ulici Vraclavská ve Vysokém Mýtě viz příloha č. 13.

[40] Všichni jmenovaní byli spoluobčané Františka Huryty na Horkách. *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940*), sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli. Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových. Jejich další osudy jsou zpracovány v kapitole č. 4.

[41] Tj. rota, tj. vojenská jednotka v rakousko-uherské armádě. Jedna rota měla 250 mužů. Jeden pěší pluk měl 12-16 rot. NOVÁ, Kateřina. *Čeští vojáci za první světové války v rakousko-uherské armádě*, diplomová práce obhájena na katedře historických věd Filozofické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, 2014, str. 14, dostupné z: https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/12993/1/DP_Katerina_Nova.pdf, cit. dne 20. února 2022. Slovník vojenského slangu, Nakladatelství Zdeněk Bauer, dostupné z: https://www.nzb.cz/slovnik-vojenskeho-slangu.htm, cit. 2. ledna 2022. DULÍČEK, Lukáš. *Působení hlavního svazku rakousko-uherského pěšího pluku č. 18 v první světové válce*, magisterská práce obhájena na historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, 2014, str. 9, dostupné z: https://is.muni.cz/th/nuejg/Dulicek_DP.pdf, cit. dne 20. února 2022.

k desáté setniňe[42] 10 cuku[43] tak smese držely pohromadě zde nám čás utikal dosti rychle neb za námi chodily naši drázi[44] a nosíly co mohly nejlepšího k jídlu i za mnou přišly moje přátéle rozloučit se, smnohým snad na vždy

tak aníš sme se nadály přišel den 23tího srpna[45] kdy na rozkaz vyššího velitelstvy musely sme jet pryč a to do války na nepřítele proti rusku Smutnály byla Mobylizace smutněji bylo loučeni ze Zámrsku neb sme věděly co na nás čeká za mnoha kamarady zdaleka přijely a přišly aby na posledy ty dráhé tváře uvydely a se sníma rozloučily I mě mému Kamarádu přišly naše manželky v sobotu večer aby nás ještě jednou a snad navždy se rozloučily as popoledni pospoléčne modlibě a proslovu Pana Hejtmana[46] Vyšly sme k Chocňi[47] velký zástup lidu nás vyprovázel spláčem. sBohem buď ty drahá ženuška i Švakrova[48] pozdravujte moje milováne dítky.

Cesta do Chocňe byla dosti obtížna neb sme řádně zmokly Vnoci[49] sme sedaly na vlak rozžehnaly se s naši Mylou Vlasti Českou. jely přez Moravu kde na stanicich nám

---

[42] To potvrzuje zápis v kmenovém listu Františka Huryty: *„Ldst. – Infantrist – einget – 1914 – 28.7. – Z. 10 FeldK. D. 30Lst.sIR.“*, překlad autorem: *„Domobrana – vojín – vstoupil – 1914 – 28.7. – do 10. polní roty 30 domobraneckého pěšího pluku“*. Viz příloha č. 4 a č. 8. Kmenový list Františka Huryty, VHA.

[43] Tj. četa, tj. vojenská jednotka v rakousko – uherské armádě o velikosti jedné čtvrtiny setniny. Četa měla tedy přibližně 60 vojáků. DULÍČEK, Lukáš. *Působení hlavního svazku rakousko-uherského pěšího pluku č. 18 v první světové válce*, magisterská práce obhájena na historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, 2014, str. 9, dostupné z: https://is.muni.cz/th/nuejg/Dulicek_DP.pdf, cit. dne 20. února 2022.

[44] Toto tvrzení potvrzuje zápis Marie Hurytové v dodatku *„Zmeho života“*: *„V Zamrsku sme byly každy den někdo za nima“*.

[45] 23. srpna 1914, neděle. Toto datum potvrzuje zápis v kmenovém listu Františka Huryty: *„Ldst. – Infantrist – abgeg – 1914 – 23.8. – Z. Feld g. Russland“*, překlad autorem: *„Domobrana – vojín – dán – 1914 – 23.8. – do pole proti Rusku“*. Viz příloha č. 4 a č. 8. Kmenový list Františka Huryty, VHA.

[46] Dle tohoto zápisu nedokáži posoudit, zda se jedná o hejtmana jako představitele krajského hejtmana, hejtmana jako vojenskou hodnost nebo pro hejtmana jako vysokomýtského starostu. Zdali se jedná o poslední možnost, tak starostou Vysokého Mýta v období mobilizace byl císařský rada Th. Michálek. HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost,* str. 31.

[47] Choceň je město vzdálené 6 kilometrů východně od Zámrsku a 6 kilometrů severovýchodně od Vysokého Mýta.

[48] Švagrová Anna Hurytová (nar. 1879), roz. Slupecká, manželka bratra Františka Huryty Václava a sestra manželky Františka Huryty Marie. Rodokmen rodu Josefa Hájka a Anny Hurytové Hájkové, v držení rodiny Hurytových.

[49] V noci z 23. na 24. srpna 1914.

bylo dáváno káva čaj cigarety a podobné krajína byla čim dále chudčí, tak už ve slezku žebronily otrhané děti místo aby nám něco daly. opohodly ve vlaku ani řeči neb nás sedělo přes 30. tak že sme némohly lehnout. do krakova jsme přejely v noci[50] tu sme byly tři dny[51] aby nam naše udy nestuply musely sme eqsecírovat[52] byl. sem v Městě jest to menší pevnost[53] libylo se me pyvo platily sme 13. kr. pol.[54] lytr zde sme se též vykoupaly ve Vysle přez Krakov jelo mnoho raňenych ale hovořit snima nebylo nám dovoleno[55]

27[56] sme jely dále Haličskou[57] krajinou jest celkem chudá chaloupky maličke doškove na poli vydet nejvýc oves brambory a proso Lid jest tu zbožný večérama spývaj pýsňe k Panně Marii přitom mě děsně smutno bylo neb v myšlenkach byl sem u svych drahých.[58] dále při jízde potkávaly sme výce raňenych z bojiště páty den sedíme ve vlaku a slyšíme že naši vyhrávaj[59] a blyžíme se k ruskym hranicum[60]

---

[50] V noci z 24. na 25. srpna 1914.

[51] Mezi 25. a 27. srpnem 1914.

[52] Tj. Execírovat, tj. zastaralý vojenský slangový výraz pro vojenské cvičení. Pojem: execírovat, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=exec%C3%ADrovat&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 29. ledna 2022.

[53] Nejspíše tím myslel Královský hrad Wavel.

[54] Tj. polských zlotých.

[55] František Huryta poslal rodině z Krakova pohlednici. Viz. příloha č. 16.

[56] 27. srpna 1914, čtvrtek.

[57] Halič je území rozkládající se mezi dnešním jihovýchodním Polskem a Ukrajinou viz příloha č. 75.

[58] Za tímto slovem je nakreslena vodorovná přímka lehce zrotovaná na levou stranu nakreslená červenou pastelkou.

[59] Což bylo pravdivé tvrzení. V tuto chvíli mohly dojít k vojákům zprávy o vyhrané bitvě u Kraśniku. Bitva u Krašniku, Československá obec legionářská, dostupné z: https://www.csol.cz/clanky-a-reporty/z-cinnosti-csol/archiv/2009/120-bitvy-1-sv-valky-bitva-u-krasniku, cit. dne 31. ledna 2022.

[60] Hranice Rakouska-Uherska v této oblasti před první světovou válkou ležely mezi Velkovévodstvím Krakovským a Ruským Polskem a Královstvím Haličsko-vladiměřském a Ruským Polskem viz příloha č. 75. Hranice se však po vypuknutí války samozřejmě měnily každým dnem. Bojové linie dne 27. srpna 1914 viz příloha č. 77.

29 srpna[61] vystoupyly sme ze vlaku na jedne male stanici. Majdan[62] šly sme do jedne vsi na noc spal sem Jos Koldou na stáji na slámňe ráno sem spatřil tež koňe Huritova[63] rajtoval naněm reg adjutant.[64]

2.2.2. V boji (30. 8. – 9. 9. 1914)

30[65] sme mašírovaly[66] blyže k bojišti šly sme pískem moc těžko a náš trén[67] nemohl vyjet naše koňe moc skusyly musely dávat až tři páry malých ruských koňi v Neděly[68] sme přešly ruske hranice večer sme spaly v jedne vesnici od kozaku[69] spustošenou co nemohly pobrat zničily aby sme nic nemohly dostat

---

[61] 29. srpna 1914, sobota.

[62] Jedná se nejspíše o obec Majdan Zbydniowski, která je vzdálena 35 kilometrů jihozápadně od Kraśniku. Nejbližší stanice, vzdálená 2 kilometry, je v obci Zbydniów. V této době zde železnice existovala. Tento fakt odvozuji z pohlednice z předešlé zastávky v obci Grebów datované k 17. září 1914 nejspíše od vojáka z berounského domobraneckého pěšího pluku č. 38. Viz příloha č. 34. Přímé železniční spojení do Kraśnika v té době neexistovalo, usuzuji tak z dobových map viz příloha č. 76. a č. 77. Celá cesta Františka Huryty z Majdanu Zbydniowski do obce Trawniki viz příloha č. 79.

[63] Z tohoto tvrzení vyplývá, že František Huryta jel jako vojín do války s koněm. Což je pro mne velmi překvapující. Při mobilizaci byl záložník, vlastnící koně, povinen jej odevzdat. Mobilizační vyhláška, Národní Politika, 32. ročník, číslo 209, ze dne 1. srpna 1914, str. 1. Při prvním odvodu vojenská správa očekávala, že se zhruba každý třináctý záložník dostaví do Vysokého Mýta s koněm. Fotografie koní na vysokomýtském náměstí při mobilizaci viz příloha č. 9, č. 10, č. 11. HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost,* str. 31.

[64] Regimentní adjuntant, tj. plukovní pobočník. Abecední seznam zkratek používaných v Seznamech ztrát, VHU, dostupné z: http://www.vhu.cz/wp-content/uploads/2014/02/Zkratky_Verlustliste.pdf, cit. dne 25. ledna 2022.

[65] 30. srpna 1914, neděle.

[66] Tj. pochodovat. Pojem: mašírovat, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=ma%C5%A1%C3%ADrovat&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 25. ledna 2022.

[67] Tj. vojenský zásobovací oddíl neboli vozatajstvo. Pojem: trén, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=tr%C3%A9n&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 25. ledna 2022.

[68] Stále se jedná o neděli 30. srpna 1914.

[69] Kozácké divize byly významnou vojenskou složkou carské armády. Tvořili 2 třetiny ruského jezdectva. Byli známí svou oddaností a krutostí. Kozáci, Boris Yeltsin Presidential Libraly, dostupné z: https://www.prlib.ru/en/events/%201309969, cit. dne 5. února.

ráno[70] sme šly 12 setniře Křiškoj pro kafe naše kuchyně ostaly vzádu zde sme ponejprv viděly dílo války Mnoho vojinu jest zde pochovanych též šastva a vyzbroje leželo na hromadě. k jedenácte hodiře sme vyšly blýže k nepřítely do města Krasnika[71] zde jest mnoho židu[72] špynavych[73] cestou změsta bylo vydět samé dekunky[74] v pul jedne přišly sme do vesnice Polankovyce[75] jest tu tovarna na cukr majitele naši Dustojnici zastřelili pro zrádu byla zde nemocnice lehce raňeny posilajé dále. spaly sme tady pod celty[76] vlasně nespaly neb bylo slyšet střelbu s kveru a děl přes půl noc sněl frajer tak že nám vlasy vstávaly při spomince co na nás čeka. slzi se derou soči ó vý moji nejdraši neb každou dobu spominaje navás nevěda zdály druhy den budem živy neb zdrávy na třetího září spaly sme v jedné komoře Fikejzem a Koldou pohromadě.

---

[70] 31. srpna 1914, pondělí.

[71] Kraśnik je město na jihovýchodě Polska. Mezi 23. a 25. srpnem 1914 se zde odehrávala jedna z prvních bitev první světové války. Rakousko – uherská armáda v této bitvě zvítězila. V této bitvě bojovali všechny tři prapory 30. zeměbraneckého pluku, které byly z Vysokého Mýta vyslány mezi 6. a 13. srpnem 1914. HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost,* str. 32. Cesta Františka Huryty viz příloha č. 79.

[72] Na začátku 20. let 20. století žilo v Kraśniku cca. 4200 Židů. Byla to přibližně polovina obyvatel města. Během bitvy u Kraśniku byli zabiti oba měští rabíni. Historie židovské komunity v Kraśniku, POLIN Museum of the History of Polish Jews, https://sztetl.org.pl/en/towns/k/688-krasnik/99-history/137536-history-of-community, cit. dne 25. ledna 2022.

[73] Takovéto nesympatické postoje vůči lidem židovského vyznání mohly pramenit z toho, že na Horkách například do obecní školy nedocházel žádný žák židovského vyznání. *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940)*, sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli. Tento výrok však nemusel souviset s nenávistí Františka Huryty vůči Židům. Vojáci si často všímali hygieny lidí, kterých potkávali, proto slovo „špynavych“ mohlo mít opravdu doslovný význam špinavých. Židé v Haliči byli velmi špinaví, měli špinavé i domy, ale uvnitř měli čisto. VÁCHA, Dalibor. *Život v legiích Českoslovenští dobrovolci na Rusi 1914-1915*, disertační práce obhájena na historickém ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 2014, dostupné z: https://theses.cz/id/ul1d9f/disertace.pdf, cit. dne 20. února 2022, str. 135 a 136. Avšak averze Františka Huryty vůči Židům je citelná dále v jeho deníku.

[74] Tj. slangový vojenský výraz pro úkryt. Pojem: dekunk, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=dekunk&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 2. ledna 2022.

[75] Pułankowice, tj. obec vzdálená 6 kilometrů severovýchodně od Kraśniku. Viz příloha č. 79.

[76] Celt je výraz pro stan přejatý z němčiny. Pojem: celt, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=celt&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 31. ledna 2022.

4. Září[77] spaly sme poprve bez celtu pršelo bylo nám zyma. připravujem se k boji sme už otupeny oddany našemu osudu

Patýho[78] už na nás házely šrapnely[79] šly sme spátky na levo poslední den sme spaly pohromadě v mandelych[80]

Nneděli 6. září[81] vstaváme mnohy znas naposledy posnídyly kafe bez chleba už třeti den. Naše kuchyně se onás špatňe staraly kdo neměl sebou forotu chleba měl hlat ale patrony to nám dodaly všude nedbaje nato že sme marsemy a hladem vysileňi na místě Mše Svaté slyšime hukot děl a hvyzdot kveru dostaly sme rozkaz obsadit malé návrší naše setnina jako rezerva došly sme na mysto děláme dekunky z tvrdé zemy býlé opuky kochraně svého života nedbá se na žádny odpočinek pracovaly sme jen pot z nás lyl tu dostane naše setnina rozkaz tři cuky devátou setninu sesýlit ostalisme zaražení vědouc jistě že to pronás poslední. Pan Lajt[82] Horák stál Bledy čekaje na povél ku předu Byla to pro nás krytycka chvyle já se ohlyžím po kamaradech bysme po hromadě postupovaly tu jak nas rusove Spatřily pustily do nás šnelfrajer i smašinkveru[83] ruske kuličky litaly na nás jak rozuřeny včely utikáme každy jak muže by dosahle dříve zákopu v tom slyšim už ji mam kamarad padá k zemy s úst semu řine krev Prokop vlastni jeho bratr schýba se nad ním. několik kroku dále klesá druhy Hurych s Dol Ujezda[84] sme v zákopech a slyšíme

[77] 4. září 1914, pátek.

[78] 5. září 1914, sobota.

[79] Tj. dělová střela, která se před dopadem roztrhne za současného rozletu ocelové náplně (úlomků, kuliček) Pojem: šrapnel, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=%C5%A1rapnel&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 31. ledna 2022.

[80] Tj. seskupení 15 snopů obilí. Pojem: mandel, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=mandel&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 25. ledna 2022.

[81] 6. září 1914, neděle.

[82] Tj. Leutnant, tj vojenská hodnost poručíka. K vojenský hodnostem a funkcím rakousko-uherské armády, Virtuální muzeum Jaroslava Haška & Josefa Švejka, dostupné z: https://www.svejkmuseum.cz/new/zajimavosti/r_armada_ck.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

[83] Tj. slangový výraz pro kulomet. Pojem mašinkvér, dostupné z: https://lidovyslovnik.cz/index.php?dotaz=ma%9Ainkv%E9r, cit. dne 11. března 2022.

[84] Tj. Dolního Újezda. Dolní Újezd je obec vzdálená 6 kilometrů jihozápadně od Litomyšle.

smutno správu od kamaráda Jelinka Kapral[85] Kolda jest raňen ptáme se kde, kriči na nás. V zádu leži vbramborach nemoh by se zmysta hnout ani výše ohlednout jak zbych hlavu už ji měl. večer když střelba trochu utichla šli sme s Janem děkujíc Bóhu že sme živy ho hledat as třicet kroku v zádu léžel sám se sprostil torny[86] maje ji pod hlavu těžce do pod prsou raňen bylo nám ho nevysloně líto slzy se nám draly soči nad ubohym spolu Bratrem spláčem šly sme s Janem hledat Sanitéc a dopravyly ho s kamarády na obvaziště Cugsfír[87] Čapek ho obvazal byl dopraven do polní nemocnice smutňe se sním loučic snad Na vždy. s útěchou že nám popřáno jemu tu malou službu prokázat.[88] Též od deváté setniny jich mnoho padlo My se vrátily na svá mýsta

V ponděly[89] ráno zase znova počala střelba vlastně ani nepřestala. tu se na nás vyhrne nepřítel a na levém křídle dají se na utěk křičic utečte[90] kdo můžete vše se hnalo na pravo a dozád provázeni střelbou tu sme tom zmatku s Janem ottrhly otsebe poprvé a naposled. Byly sme už hodny kus vzádu tu řikaj Škeřik jest raňen do ruky a jeden se svalyl.. šly sme asi pul 2 hodiny a tam sme si oddechly Dostaly od jedne setniny kafe které sme s chuti vypyly tu náš patalíon komandant[91] dostal rozkaz jít spátky a to mýsto udržet samotnému Hejtmanu[92] nechtělo se ale rozkaz je rozkaz šly sme spátky jako záloha tu do nás počal rus šrapnely házet a naše setnina coufla zase spátky My s Janem ňekolik

---

[85] Tj. slangový výraz pro vojenskou poddůstojnickou hodnost korporála neboli desátníka. K vojenský hodnostem a funkcím rakousko-uherské armády, Virtuální muzeum Jaroslava Haška & Josefa Švejka, dostupné z: https://www.svejkmuseum.cz/new/zajimavosti/r_armada_ck.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

[86] Tj. vojenský batoh, tlumok obvykle obdélníkového tvaru. Pojem: torna, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=torna&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 5. února 2022.

[87] Tj. slangový výraz pro vojenskou poddůstojnickou hodnost četaře. Výraz pochází z německého výrazu „Zuckführer“ – vůdce čety (cúku). K vojenský hodnostem a funkcím Rakousko – uherské armády, Virtuální muzeum Jaroslava Haška & Josefa Švejka, dostupné z: https://www.svejkmuseum.cz/new/zajimavosti/r_armada_ck.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

[88] Další osud Josefa Koldy je zpracován v podkapitole č. 4.2.

[89] 7. září 1914, pondělí.

[90] Původně „utečty“ bylo později přepsáno tužkou na „utečte“.

[91] Tj. Batalion komandant, tj. velitel praporu. Slovník vojenského slangu, Nakladatelství Zdeněk Bauer, dostupné z: https://www.nzb.cz/slovnik-vojenskeho-slangu.htm, cit. dne 2. ledna 2022.

[92] Hejtman, tj. vojenská hodnost setníka, dnes odpovídající hodnosti kapitán. František Huryta si poznamenal, že jeho *„Haptman“* se jmenoval *„Petřiček“*. K vojenský hodnostem a funkcím rakousko-uherské armády, Virtuální muzeum Jaroslava Haška & Josefa Švejka, dostupné z: https://www.svejkmuseum.cz/new/zajimavosti/r_armada_ck.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

mužu s Panem Lajtnantem od 4 cuku zustaly sme na mýstě věda že bez zoskazu nesmym opustit mysto. Spomynaje na naše Drahé rodiny skrčeny za snopem ovsa jsa oddany do vůle Nejvyšího v tom to praskne a šrapnel as dva kroky za námy vyreje[93] kus země tu nad námy druhy a střepyna k samym nohoum naším udeři a kus země vyhodi na nás krve by se nedožezal děkujíc Bohu že sme živy opustily sme tež hrozne mysto šly sme k setniňe do vesničky trnavky[94] tam sme dostaly zase jednu mynáš[95] ale žadny nemohl svou porci sníst neb naše žalutky byly slabe po ňekolika denním postu. Tam sme se sešly na posled S Jiřičkem a Šipkem[96] Potom sme si trochtu oddechly připočitáni mužu scházelo u naši setniny 80 Pani Lajtnant Horák raňen v nedély do hlavy a Hečl raňen do ruky dvakrat do nohy od deváte setniny byl zabyt šrapnel do života náš byvaly Pan Lajtnant Křepynsky náš Pán Patalion Komand plakal nád strátou tolik mužstva našeho. kumpany komndanta[97] při shledán vzal kolek krku líbaje ho i na nás smutny to dojem mělo neb takovych Panu Bylo pořítku Večer nám sháňely nocleh ve vsi i nosyly sme slámu ze stohu těšíc že se zase vyspýme ale sklamáni musely sme jit obsadit kopec a tam spát v zákopech každy nesa sebou trochu slámy by nemusel ležet na holy zemy ale ani to nám nebylo dopřáno na rozkaz Hejtmana musely sme k rekmentu[98] dat vědět kde sme Naglštajn Fikejz Strnad Hurita jeden Němec musely sme jit hledaly sme do třech hodin z pulnoci cely utrmáceni a nenašly vrativše se a ve čtyry hodiny zase nanovo chodily sme jak bludne duše opět nenašly neb fýr[99] nás vodil jen podle svého říc si nic nedal šly sme opět spátky na předešle misto ale patalion byl pryč tak sme šly směrem spatečtním tu 4 patalion byl rozvynut k nepřitely nás nevyme z jake přičiny přidělil knim my postupovaly společne a Cuksfyr

[93] „ej“ bylo obtáhnuto černou fixou.

[94] To může být obec Tarnawka Druga nebo Tarnawka Pierwsa. Vzdálenost mezi obcí Pułankowice a Tarnawka Druga je přibližně 20 kilometrů západním směrem. Viz příloha č. 79.

[95] Tj. společná vojenská strava. Slovník vojenského slangu, Nakladatelství Zdeněk Bauer, dostupné z: https://www.nzb.cz/slovnik-vojenskeho-slangu.htm, cit. dne 2. ledna 2022.

[96] Tj. sousedé Františka Huryty z Horek Josef Jiříček a Václav Šípek. Jejich osud je podrobněji zpracován v podkapitolách č. 4.3. a č. 4.5.

[97] František Huryta si jeho příjmení poznačil na úvodní stranu. Čitelná jsou ale pouze první tři písmena jeho příjmení a to „Kre…“.

[98] Tj. regiment, tj. pluk. Abecední seznam zkratek používaných v Seznamech ztrát, VHU, dostupné z: http://www.vhu.cz/wp-content/uploads/2014/02/Zkratky_Verlustliste.pdf, cit. dne 25. ledna 2022.

[99] Tj. zkrácený výraz pro Zuksführer – četaře. K vojenský hodnostem a funkcím rakousko-uherské armády, Virtuální muzeum Jaroslava Haška & Josefa Švejka, dostupné z: https://www.svejkmuseum.cz/new/zajimavosti/r_armada_ck.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

zustal někde skovany neb smeho nevyděly nám nastala opět smutna práce same zákopy sotva sme trochu shovany byly zase opustit mysto brát se ku předu lést po kolenou i po břiše plazíc se jako hadí cely utrmaceni o ten boj o život do posledních syl kule nepřatelske okolo nás lítaly jako mouchy Strnad se odnás otrhl nevyme co se sním stalo Jem my s Janem se držely pohromadě bojic se jeden odruhého by raněn nebyl neb snad vyce postupovaly ku předu pracňe kus po kuse aš sme se dostaly na poslední místo plný utrap k nevypsání poslední zakop sme robyly jednou lopátkou bysme trochu chráněny byly od střel neměly sme ho ani hotovy přiběch knám Pultar z Pardubyc jak se schybal knám střelen byl do krku pod ramenem mu vyšla svalil se na nás. ten jeho smrtelny zápas nezapomenu Fikejz ho držel neb sebou moc házel a já pracoval dale střidavě střilejc neb hazejíc hlynu. za stále nepřatelske střelby v tom vydíme jak na levo na nás nepřitel postupuje v sylném počtu s pravé strany za námy voláno mestřilet jsou to naši. Prajzy[100] Brzo se ukazalo a to už pozdě že sou to Rusove.. nás tu zustala proti ním hrstka rezervo sme neměly a utikali tež spět ale malo jich utekla ruske kuličky je dohoňily mnohý klsl raňen a vyce mrtev[101] Branily sme se do posledni doby ač sme vyce strát nepřitely udělaly jsa přesylou přemoženy a v zdat nucení byly Snamyřenyma puškama k nam doraryly a kvery vyrvaly tony znás strhly ktery hned neuposlechl vyzvání vzdát se bez milosti jej zastřelyli neb probodly v lanšrytu[102] nás hnaly před sebou přes hořicí vesnici zhúru do kopce tam nám teprve dopřály maleho odechu a a nože vubec věci ostre nám oddebraly. a tak byl světěn svátek Panny Marie usmeho září[103] umornou prácí házení zákopu krutou střelbou a vrazděňí s obouch stran národu a mrzačení nevínych oběti A mý děkujice Bóhu a Matce Bóži že sme přiživotě a zdravý dosud zachováni byly. I dále Kochraňe Božske i Matky Boží odevzdáváme tak sme dokončily službu při slunci západu a ottrženi od naši armády Po oddechu nás vedly k lesu kde stál jiny houfec téhož osudu tu nás spojily a vedly lesem skrz spoustu všeho druhu vojska já sem měl náhodou sebou konzervu tak sme se s chuti s Janem daly doní neb sme za cely den ničeho nejedly cestu nebudu

[100] Prajzové byli obyvatelé Hlučínska. Původ tohoto označení je ve slově „Preußen“ tedy v překladu Prusové. Pojem: Prajzové, dbedia.org, dostupné z: https://cs.dbpedia.org/page/Prajzov%C3%A9, cit. dne 25. ledna 2022

[101] Za tímto slovem byla nakreslena červená vodorovná přímka.

[102] Tj. v zástupu. Zdroj: autor.

[103] 8. září 1914, úterý.

popysovat trvala celou noc a cely den o kousku chlebě a špatny vodě neb kam sme přišly všude mnoho vojska cestou knám nepřátele byly dosti vlýdny

devátyho[104] ráno daly nám v jedné vesnicy v jejích táboře chleba a čaje take sme se sešly s Duchoslavem Kroulikem Řehákem s Hrušovy[105] Dvořákem a s jinýma stejného osudu kamarady.

2.2.3. Cesta na Sibiř (9. 9. – 30. 10. 1914)

Večer[106] sme dorazyli do města Trávnik[107] kdež sme dostaly trochu suchych kurek a špatne vody v 10 hodin nastoupily sme cestu vlakem čaj sme dostraly ňekde hotovy od cyvylu ale voda vařena jest v kážde štaci kdostáni, čaj a cukr sme si samy koupyli za naše peníze dostávaly sme 20 až 30 kopejtek.[108] Lide sou knám dosti vlídni kde sme stály delší dobu mohlÿ sme koupit chleba jest tu černy režny jak jak unás ze šrotu. Prodávaly nám placky skládany s rybama zelým a kaší bramborovou a jine divné matlanice které doma leckdo by hodil za kuchařskou ale hlat jest nejlepší kuchař dostavaly sme 25 kopejtek denně, ja sme žily společňes s Fykejzem co jeden to druhy také maso vařeňe mohl si koupit vepřove z hlavy a osrdi tež škopove maso a mnoho ruzný ryb i ovoce jablka hrušky nebyly drahe nejrači sme si kupovaly mlíko vařene do něj nadrobyly chleba to sme sy pochutnaly neb mleko jest dobré husté tak nám ta cesta dosti utikala bylo nás ve vlaku přez 40 ve vaganě byly nadělany dvě patra nad sebou pohodly žádne celi otlačeny ležet na holych prknech 15 dní a noci Kraje sout urodna oseta pšenici i žitem ovsem a brambory kopou Obyly mlátěj na venku strojena i cepama s polem se moc nepracujou zořou strnisko a zasejou ledabylo zavlažej jest hotovo jest zde celkem mnoho pustin kde se pase v houfech dobytek koňe ovce krávy i prasata vše pohromadě domky ňektere sou dosti

---

[104] 9. září 1914, středa.

[105] Hrušová je obec vzdálená 4,5 kilometru jihovýchodně od Vysokého Mýta a 3 kilometry západně od Horek.

[106] Stále 9. září 1914, středa.

[107] Tj. Trawniki. Jedná se o obec vzdálenou severovýchodně 37 kilometrů vzdušnou čarou od obce Trnawka Druga v dnešním Polsku. Zde se nacházejí rozsáhlé hromadné hroby padlých právě z této doby. Cesta Františka Huryty z Majdanu Zbydniowski do obce Trawniki viz příloha č. 79.

[108] Tj. kopejka (kopějka), tj. drobná mince vyjadřující setinu rublu. František Huryta tento termín používá velmi frekventovaně. Pojem: kopejka, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=kopejka&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 6. února 2022.

uhledné ňektere jen diry v zemy dobytek jest celkem pot širým nebem lide jezděj po jednom koni většinou trapem jeden koči má třeba tři potahy za sebou samy sou oblečeni kožich beranicy a rukavice mistama stala pšenice i oves většinou ešte na poly v malych stajanech as 8 neb 10 snopu Jely sme směrem severovychodním přes Města Minsk Smolensko[109] Ostapolo[110] Penzo[111] Sizr[112] přes řeku Volhu as 10set 15 minut trvala jízda potom sme jely rovinou a urodnou krajínou přijely sme do města Somaro[113] Ufa kde jest tež velka Řeka[114] Ufě byly Rakousky 1000 zajatci

21 a 22[115] sme jely vyce kopcema a stráněma přes Uralské pohoři do Asie na Sybýř

22 přijely do Města Čelabez[116] kde sme dostaly mynáš polivku maso a jahel kaši krajina jest zase lepši Město boháty

23sme[117] přijely do Města Korgan[118] Tobolska guvernye[119] [120] krajina jest tu m…?…[121] zalydňena ale púda zase dobrá pšenice jest napoly v stojanech as 7 neb 8 snopu pěkna a poruznu hromatkách vyděly sme tahat slamu na stoch s vembl…?…[122] potkavame

---

[109] Tj. Smolensk. Viz příloha č. 74.

[110] Toto město se mi nepodařilo spolehlivě dohledat.

[111] Tj. Penza. Viz příloha č. 74.

[112] Tj. Syzraň. Viz příloha č. 74.

[113] Tj. Samara. Viz příloha č. 74.

[114] Tj. řeka Bělá. Viz příloha č. 74.

[115] 21. a 22. září 1914, pondělí a úterý.

[116] Tj. Čejlabinsk. Viz příloha č. 74.

[117] 23. září 1914, středa.

[118] Tj. Kurgan. Viz příloha č. 74.

[119] Tobolská gubernie byla správní jednotka ruského impéria mezi lety 1796–1919. Správní město bylo město Tobolsk. Seznam gubernií ruského impéria, dostupné z: https://www.wikiwand.com/cs/Seznam_guberni%C3%AD_Rusk%C3%A9ho_imp%C3%A9ria, cit. dne 3. ledna 2022.

[120] Za tímto slovem byla nakreslena černá vodorovná přímka.

[121] Konec slova o 3 znacích, nejspíše „alo“.

[122] Konec slova o neurčitě znacích, nejspíše „lou“. Nejspíše se jednalo o velbloudy dvouhrbé, kteří jsou v této oblasti chováni. Během druhé světové války bylo asi 350 velbloudů použito při obraně Stalingradu roku 1942 a následné ruské ofenzívě jako tažná síla. Velbloudi během druhé světové války, RUSSIA BEYOND, dostupné z: https://www.rbth.com/history/329614-cats-and-camels-helped-wwii, cit. dne 11. března 2022. Město Čeljabinsk má zlatého velblouda dvouhrbého dokonce ve znaku. Znak města

za tu dobu mnoho ruského vojska sou knám přivětivy daváj nám chleba i maso a polévku od svého když trefýme že mynažej sou dobře zaopatřeny vším možny Dobytek vezou sebou i proti zimě so ustrojeny večer sme přesedaly Omsku na šíf[123]

25[124] v poledne vyjely po lodi zase jednou sme se vyspaly v teple a takových tlustych dekach ale na palubě bylo zyma jedem po řece[125] Omsa

27sv Neděly[126] snidám naši skromnou snidani nemas…?…[127] česnečku čaj a bulku v poledne Sme si koupily máslo na ch…?…[128] a udělí čaji že špínave vody ze reky neb všechna nečistota pada dovody zase se tahne nahoru vaři zni čaj a pije takovy sme měly Horecky posviceni smutno nám bylo moc při spomince na vás drahá rodino neb když si spomenu na ty krásne posviceňi kde v kruhu svých milých u přátel tak štasny a vesely byly a tady musíme spokojeny být svodou kterou si aspoň mužem osladit za naš peníze které nám zustaly jak málo nám za ňe vymeňej.

28[129] Na sv Václava pustily nás do města[130] na koupy tak sme si koupily 10 černý chleb 25 byly chleb 10 čaj 5 tabák 10 sodovku užívaly sme svátekk Sv Václava. Jedem dále krajinou vrbovynou porostlou mýstama se páse dobytek. břehy sou pískové[131]

Čeljabinsk, dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:CoA_of_Chelyabinsk_(2000).svg, cit. dne 11. března 2022.

[123] Tj. loď. Pojem: šíf, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=%C5%A1%C3%ADf&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 30. ledna 2022.

[124] 25. září 1914, pátek.

[125] Tj. řeka Irtyš.

[126] 27. září 1914, neděle.

[127] Konec slova o neurčitém počtu znaku, nejspíše „nou“.

[128] Konec slova o neurčitě znacích, nejspíše „leba“.

[129] 28. září 1914, pondělí.

[130] Podle mých domněnek se jednalo o město Tobolsk. Viz příloha č. 74.

[131] Z Tobolska následovali po řece Tobol.

30 Záři[132] přistaly sme do Města Tumeň[133] [134] kde sme šli asi ¾ hodiny městem ulice sou nedlážděne chodníky z prken Přišly sme do dřevených báraku kde sme přespaly nalodi dostaly sme zvyratka která nás znepokojujou řikaj po rusku jak po česku vši[135]

Ráno 1. řijna[136] šly sme na plac ta sme byly cely den rozdělily nas podle narodnosti každá zvlast a potom na deset setnin v které bylo kolem 360 mužu zmychaly hás zase všechny narodnosti dohromady daly nam mynáš maso čistou polevku chleba a kaši ke každe mise 10 mužu tak sme zustaly potom nás zavedly do baráku kde dřive vydělouhaly kůže spaly sme dvě patra nad sebou na holych prknech nastal nám jiný pořádek asi v deset hodin dostavaly sme cukr a chleba vpoledne Maso polevku. jahelnou kaši vlasňe bylo vni vyce prosa než jahel mastna lojem ale všeho pro nás málo chodily sme též na práci nosily naplavenou hlinu delaly zni vyvyšeny chodnik každy den čistime prádlo od vši které se nám dosti množí každy tyden perém prádlo

4 řijna[137] sem byl v kostele Polským Katolickým[138] čas nám dosti utíka neb se tu také vyrážíme ležime pohromadě Fikejz Hurita Duchoslav Kroulik Rěhák Sodomka s Česky Rybny[139] kdo neměl peníze měl hlat do Města nás nepouštěj kupujem si buchty a cukr. 3 kop[140] funt[141] lepši 4 fund[142] podle našich peňez asi 7½ kr. kylo a 10 kr. kylo

---

[132] 30. září 1914, středa.

[133] Ťumeň je město vzdálené 2144 kilometrů východně od Moskvy a 200 kilometrů jihozápadně města Tobolsk. Viz příloha č. 74.

[134] Celá cesta Františka Huryty je naznačena v příloze č. 74.

[135] Slovo „vši“ bylo podtrhnuto.

[136] 1. října 1914, čtvrtek.

[137] 4. října 1914, neděle.

[138] Jedná se o Kostel sv. Josefa v Tumeni. Byl zbudován na popud polské komunity v Tumeni mezi lety 1903 a 1904. Fotografie Kostela sv. Josefa v Tumeni viz příloha č. 18. Historie Kostela sv. Josefa v Ťumeni, Viktor Žukov, dostupné z: https://sib-catholic.ru/xram/, cit. dne 30. ledna 2022.

[139] Tj. Česká Rybná.

[140] Tj. kopa. Kopa je stará početní jednotka, která vyjadřovala počet 60. Pojem: kopa, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=kopa&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 30. ledna 2022.

[141] Funt je ruská předrevoluční jednotka váhy. 1 funt byl v přepočtu dnešních 409,5 gramů. Za 1 rubl a 80 kopějek si tedy František Huryta koupil 409,5 gramů nekvalitnějšího cukru. Pojem: funt, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=funt&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 30. ledna 2022.

[142] Tedy kvalitnějšího cukru se dalo koupit 409,5 gramů za 2 ruble 40 kopějek.

7 řijna[143] upletly sme si každy my s fykejzem rohožku z takové cuchanice slamy. Je nás v jedny světnici 180 vypada to jak v tom babyloně sedmerá řeč se hovoří neb spyvaj veselo tu jest dost jetu vyce mladych vojaku který nemaj onic starost a my staři spominame vyce naše rodiny počítáme jak brzo pojedem domu Přály bysme sy na vanoční svátky večeřet na stědry v kruhu svých nejdražších. Stuňou tu[144] v městách naše vojáci na skvrnity tyfus[145] Vyce vojska zde zemřelo i na jině nemoce jest zde špatna voda nařizene jest pit jen převařenou vaři se tu ve třech Čajnikach[146] [147]

30 řijna[148] tu jel jeden část vojska pryč Němci Madaři a jine take se hlasily 30 čechu my sme nechtěly Přestehovaly nás do kasáren zase nás tam bylo mnoho ale byla tu lěpší mínáš kaše masa i polevky Chleba také vyce, že sme mely dosyta práci tu neděláme skoro žádnou pletly tu rohožky ze slámy na který se lihalo i tady[149] nam ten čas utekl ač dosti dlouhy. Tu nám řikaj budete se stěhovat na vesnice

2.2.4. V Zolotově (4. 12. 1914 – 11. 6. 1915)

4 prosince[150] ráno sme měly mynáš k polednimu sme šly k vlaku kdež sme jely asi 1¼ hodiny k západu potom pězky cesta byla vzdálena nám odvykla dosti obtižna

[143] 7. října 1914, středa

[144] Slovo „tu“ bylo několikrát obtaženo tužkou.

[145] Tyfus se přenáší pomocí vší. Problémy s touto nemocí začaly kvůli otřesné hygieně a nedostatku lékařské pomoci mezi vojáky a zajatci. Nemoc se na obyvatelstvo přenášela právě z nakažených zajatců na obyvatelstvo. Nejsilnější nákaza tyfem v moderní historii Ruska proběhla v zimě mezi roky 1917 a 1918. Jen mezi posledními dvěma roky války bylo zaznamenáno 2,5 milionu úmrtí na tyfus. Epidemie tyfu v Rusku, Microbiology Society, dostupné z: https://microbiologysociety. org/publication/past-issues/ world-war-i/article/typhus-in-world-war-i.html., cit. dne 5. února 2022.

[146] Háček u „Č“ byl několikrát obtáhnut tužkou. Čajník je konvice na čaj. Pojem: čajník, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=%C4%8Dajn%C3%ADk&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 30. ledna 2022.

[147] František Huryta dne 11. října poslal své rodině dopis. Viz příloha č. 19 a č. 20.

[148] 30. října 1914, pátek.

[149] Ve slově „tady“ bylo „ta“ několikrát obtaženo tužkou.

[150] 4. prosince 1914, pátek.

přišly sme do vesnice[151] 50 verst[152] od Tumeni tam čekaly na nanás a rozďělyly nás po kučich vyce po jednom nás s Fikejzem zavedly do jedne takové kuče[153] těšíc se ze budem pohromadě zvaly nás kestolu kde pronás byla večeře čaj takove placky černe jak unás s černe pšenične mouky brambory jako zákusek kroupová polevka husta a nakrajeny buchty skládány s houbama my nevědély jak a otkterýho konce do toho chodily[154] se[155] na nás divat sousedi a sousetky hostitele byly knám přivětivy Po hostiňe nás zavedly do jiné kúče tam že budem spát samy tu sme se rozložily pokoukaly podomácím načíni a nabytku skladajíce se s čajniku na stoje několik hrnečku a malych talířku na stole zbytek od bramboru a pod lavyci takove hrnky jak u nás vypadaly ty stáre popelnice a pec jak unás se v ni peče chléb sháníme se poňáky postely žadne tu nebylo komory tu žádnych není neb je svetnice sama osobě tu na peci to je pro nás moc maly a krátky tak na podlahu byly tady male plechové kamynka v nich sme zatopili a se natahly a vypravujem sobě a sponimaje na domu co as dělaj zdali vědi smeli živy neb sme vycekrát psali jestli co dostali zatáhnem světlo že budem spát utrmácení začnu spát tu Jan že ho něco štípe hledá ona štenice a zima tak sme topily do rána

dvakrát rano[156] pronás přisly k snidani zase takóva o Bóže. To nas umoří tu jim porozumime že budem jeden tady a druhy co sme spaly tam byl muž navojňe ta Žena měla tři děti ona plakala a děti také že se nás bojej tak sem jim dal po kousku cukru tu přišel takovy stary Mužik vlasy šedive a vousy dlouhé jak unás malujou Mikulaši a mě kázál bych šel zanim smutňe se dívam na kamarada neb tak dlouho jedenbez druhého nikam se neodloučily z Bohem buď přitely jecham za stařikem do jedne větši kúči přidem do světnice tam štára babyňka 17 lety mladik a 15le holka přivytaly mě ja sedl si u dveři

[151] Tj. Zolotova. V dnešní době tato vesnice již neexistuje. Mohu ale s jistotou konstatovat, že se nacházela ve Sverdlovské oblasti 45 kilometrů západně od Ťumeni a 5 kilometrů severovýchodně od obce Tugulym. Náchazela se na řece Ayba. Dnes již existuje pouze oblast Zolotova.

[152] Versta je starší ruská délková míra. 1 versta odpovídá dnešnímu 1,066 kilometru. 50 verst je tedy 53,3 kilometrů. Pojem: versta, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=versta&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 31. ledna 2022.

[153] Tj. kuča, tj. nevelký primitivní příbytek o jedné místnosti, chatrč. Pojem: kuča, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=ku%C4%8Da&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 31. ledna 2022.

[154] „h“ ve slově „chodily“ bylo několikrát obtáhnuto tužkou.

[155] „se“ bylo několikrát obtáhnuto tužkou.

[156] 5. prosince 1914, sobota.

a prohlyžím celou domacnost tu mě stařik zve poť pit čaj dostanu kus kolače skladány shoubama a druhy s rybam piju čaj a kusam mě nezvyklou krmi a slzy mi proudem tečou zoči spominam na ten náš krásny boži dar a ty česke kolače o ty moje ženuško a vy ditky i Rodiče smaly byste semy ale ne plakaly byste táke v poledne mám bramborovou a kroupy vní polevku. Trochu jak je unás naložene zely tady řikaj kapusta kapusty a nakrájene brambory nato nality Kvas s režny mouky nevym sčeho to mám druhou mísku A na třetí jest takova kaše černa nasláadla do toho se namáči chleba dosti mě to šmakuje čaj zvykem tady při jedne mále kosce cukru třeba deset hrnečku neb sklenic vypyl cukr maj ustech čáj pijou zkrz. Čajnik je v prostřed stole ze začátku sem nato koukal jaksi smutňe zdalo se mě. To přitom nebudu moc byt živ ale zvykl sem sy hlad jest nejlepší kuchař a poznal sem že mě v ničem nešidí jest to zde obvykla jídla z vlaště Stařik mě přeje že sem pry chudy totiž hubeny abych kusal abych byl tlústy. špatňe sme trefyly právě mají v rusku půst[157] a oni ho držej zprávně namaštění maj lňeny olej tomu říkaj máslo unás právě ho také šetřej ňekdy nakraji studene brambory a mají špatne byli byváj rozmočene u nás daváme takové prasatum. na ty brambory trochu nalejí a osoli to jest tady svateční jidlo které předkládaj hostum teť mývám k obědu a večeři hraškovou Polevku ktera mě dost chutna vycházym snima doposud dosti dobře pomahal sem řezat a štipat dřívy někdy dám koňum vody neb přinesu do kuchyňe stařik mě má zato rád řikámě franěk ňeco se smluvyme neb naše reč jest podobna sruskou mají pět koni tři tažní dvě dvoulety a mlady hospodář má 2 tažni a dva mlady dvě kravy dvě telata pět ovci dvě prasata dvě zabyte tři ovce stary ma tři větší dvě telata tři větši prasata a svyni 6 maly tři zabyly maj je pověsene dvě velke a jednu ovci zabytou dobytek mají všechen na venku vedne vnoci nahazej tomu na zem slamu seno a uhrabky a to žerou vodu koňum nalejou do žlabu zledu kravam tež někdy daj trochu teple doni šrot vlastňe co jim ostane na toku spodni mouku jíme my neb tady melou vše na jednu mouku a doma ji točej dělej teprve otruby seno mají doposud na lukach v kupech jezdej pro něj kolik verst rano vstavaj moc brzo když jedou pro seno neb pro dřivy pomahaj si Hodiny tu nemaj jest tu velká zyma moc sněhu je nás v ty vesnicy 40 deset čechu ostatní Poláci a rusyni chodime ksobě na besedu nejvyce k Duchoslavoj spy sušce na len neb světnici nemohl spat poštipaly ho

[157] Od 28. listopadu je v pravoslavném Rusku držen čtyřicetidenní předvánoční půst. Půst vrcholí 6. ledna. Lidé se musí postit například od masa, mléka, vejcí, sýra a alkoholu. Vánoční svátky v Rusku, https://www.cestovinky.cz/clanek/adventni-vanocni-zvyky-v-rusku-ponoreni-do-ledove-vody-proklate-dlouhy-pust, cit. dne 31. ledna 2022.

moc štenice tady klopy[158] tam máme pokoj sme samy vypravujem jak se ktery má co děla máme to asi stejné ňektery lepši ňekery huř tak se nám přiblyžily naše svátky usnesly sme se že si na štedry večer sejdem Budem společňe čaj pit koupily sme si mali zakusek cukr a ořechy pospolečne modlidbě začali sme tu chudičkou štedrovečerni hostinu pijem čaj slzi nám tečou potváři nám starým vojákum kterym tolik utráp a bolu bylo snést ale štedry večer tak tolik pro každou rodinu krásny každe dite se na něj těšic a my Otcove od svých ditek Manželek a Rodiči pět měsicu vzdáleny na tak v daleke[159] sybyři nemohly se ubranit bychom si zaplakali ukonšivše naši malou večéři vypravěli kamarádi svoje přihody z vlašte jest snámy Kamarád Polák jmenem Lašín ten nás rozvesely umy mnoho povydek a humorystek zchazime se co je duchoslav je nás 11 deset čechu dvá mladí Kuželák a Zítko Černý Jánik Sodomka[160]. svátky nám utikaj

na Boží Narozeni[161] mel sem obět jak obyčejňě neděláme nic psal sem a jak obyčejňe šly sme besedova našim svátkám řikaj máte práznik padá tu sních jest tu bez větru ale sňehu mnoho

na štěpána[162] sem brzo posnídal neb unás se brzo ráno vstáva do dne sou buchty upečeny neb oni jezdi ráno moc brzi a odpoledne si lehnou já posníináni vlezu na palandu eště spým máme krom jidla a spani dobré časy spýme na prknách ja mám pod sebou kus cáru co daváj na podlahy a rozdělám si ovči kúži pod sebe a pod hlavu take svoje katě a bluzu nato kuži vedle mám záclonu tou vidim po saloňe a nastul jak se voda v čajniku vaří tak volaj franik v staň čaj pyt tu slezu dólu du se umejt to jest zde zvykem Přet každém jídle si umejt ruce a pomodlit tady se křižujou před jídlem a poňem na mystě pozdravu když se příde do domu třikrád se pokřižuji a pokloní. Na stěpana sem obědval jak obyčejňe v neděly[163] náš domací s ňekolika susedi jel spšenici do mlejnice jen 30 verst[164] Musim tež napsat co kamarádi vyprávěli co skusily a vyděly Kroulik vyprávy

[158] Tj. ruský výraz pro štěnice domácí.

[159] Toto slovo bylo několikrát obtaženo tužkou.

[160] Dalšími nejmenovanými Čechy jsou Jan Fikejz, Jan Kroulík, Rudolf Řehák, Jan Duchoslav a František Huryta.

[161] Tj. Boží hod vánoční. 25. prosinec 1914, pátek.

[162] Tj. Svátek svatého Štěpána. 26. prosinec 1914, sobota.

[163] 27. prosince 1914, neděle.

[164] Tj. 32 kilometrů.

jak naše ataleryje[165] bylo rozbyta zustalo 6 mužu 2 Patalion byl moc rozbyt neb se dostaly do křizového ohňe ze třech stran mnoho jich tam zustalo 4 Patalion dopad take tak jeden polak vypravy měl sem bratra u třinacteho[166] ten zahnaly rusove do řeky mnoho se jich utopilo a jíne postřilely jiny vypravy jak vyděl granat urazyl jednomu nohu u těla jak vyletěla zhuru jinému urazyla dolní čelist a byl živ ňekery obě ruce jiny obě nohy na někerych mystech bylo pole raňenymy a mrtvolamy i mnoho koňu padlych nabuqřeli…?…[167] ty raňeny ňekery zustaly dele bez pomoci Tak mnoho jinych připádu mohl bych psát neb ta neštašná válka hroznych oběti sobě vyžáda teť v zymně kor pslala ruzka kazeta novyny jak rusove před našíma rozstřilelý most přez vodu potom naně uďaly šturm hnaly je přez vodu ktery vylezly na břech. mantle se jím lamály jak byly zmrzle a co ubohý vojaci kde se zahřaly a kde oschly oto se žádny nestárá tady člověk nemá žádne ceny

v ponděly[168] ~~pro~~ po nevyspaní neb se večer sešla svobodna chasa byly skoro dorána tady Hoší hraly karty jedno dvacet[169] o penize děvky předly jedna ďala brda na na zem na tébychy[170] a ja nemohl spát ráno mě daly nabrousyt núž potom mě stařena nesa núž ukazuje bych šel zaní myslim co semnou bude dělat kdyby to byla židovka tak bych zani nešel ale ona se dřiv pokřižovala vedla mě klyvu tam měly maly tři prasatka abych je zakolil odbyl sem tu vražednou práci a je vypařil mysle na ty naše masopusty Budely

---

[165] Artilerie, tj. dělostřelectvo. Pojem: artilerie, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=artilerie&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 13. března 2022.

[166] Nejspíše se jedná o 13. pěší pluk, kterého druhý a třetí prapor byl situován v Opavě, první v polském Bílsku a čtvrtý v Krakově. 13. pěší pluk byl součástí 1. armádního sboru, a tedy byl určen pro boj na Haliči. Že se jedná o tento pluk, usuzuji díky tomu, že 82 % tohoto pluku tvořili Poláci. 13. pěší pluk, velkavalka, dostupné z: https://www.valka.cz/Pesi-pluk-c-13-t47196, cit. dne 13. března 2022.

[167] Konec slova o 1-2 znacích.

[168] 28. prosince 1914, pondělí.

[169] Tj. jednadvacet, karetní hra jinak zvaná „Oko bere“. Cílem hry je přiblížit se součtem hodnot karet k číslu 21. Pojem: jednadvacet, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=jednadvacet&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 5. února 2022

[170] Tj. tepich, tj. výraz pro koberec. Pojem: tepich (tébich), Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?heslo=t%C3%A9bich&sti=94542&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 4. února 2022.

mě dopřáno doma a přatel okusit našeho českého masa a těch chudtných[171] játernic. tady mnoho masa nesnim vysej na sypce 2 prasata a jedna ovce a tři ešte běhaj tady sou moc mále a nekrmene ani na prst nejsou tluste velke tady pářej jinak udělaj oheň prase otačej když se opály daj naňe ovesny slamy a sednou naňe potom teprve paří krávy si take zabyjou ty sou tak velké že ji jeden celou slyknutou unese musím též podotknout že by sem na sybyř měli jet naše ženske zvlaště ty parádne se ostaly by koukat na ten jednoduchy ustroj skladajici se srubášky totiž košile a asi jedne sukni fylcovych pod kolena bačkor a kožisku u muskych též rubašky kterou nosi ven na kalhotech kožich chloupatou ven i vnitřku beranici. Obyly zde mlatěj svezou ke vsy[172] do stohu a maji takové sušárny tam obyly přet mlacenim narounaj dole podním zatopy a ususi vedle maj mlat Polijou takovy mlat velky vodou a led dady zustane stále neb tady moc mrzne a vejde se až 150 snopu nato dou ráno brzo udělaj oheň přitom mlátěj obyli se lehko mláti neb jest moc suche take sem mlati pomahal Fikejzou hospódařovy neb chazajovy třema on porusku my po česku mlátěj zde take mašinama zapřaženy maj dva páry koni a je u toho ale dvacet lidu ženske nenlatej jen muské ženske mají domastnost. Začináj tady byt tuhé mrazy o kterych sme doma slycháwály jak na sybýři mrzne mě omrzly tváře a nos zakazuje nám zyma besedy a doma jest dlouhé sedět nic nedělat pořád spominám na domu na děti domáci Syn má dvá hoši asi jak náš Ládiček a Vašíček býwaj unás pořád dováděj časem se na ně divám smutňe mysle na vás drahé dítky.

Tak se nám přiblýžil Novy rok starý sme oslavyly pohromadě besedou a vnoci doma mě probudil rámus myslel sem že se pére starý rok snovým a on zatím děda vyplacel vnučku proto že přišla dlouho zbesedy Čas nám utíka zde dosti sme tu už přez měsyc mají za nás dostávát peňíze ale dosud nic nedostaly sou ňektery nato mrzuty dávaj nám znát že nás živej zadarmo mají dostat 25 neb 26 kopejttek Mě[173] stařik vzal že se ustrnul nad rodinou kde sem měl žít že jest chudá že bych neměl kde ležet mají male děti a jest tam zima teť ho to skoro mrzy že mě vzal často mě to říka že mě krmy zadarmo, ale proto ja nemohu naněj naříkat on mě přeje co jí sám to mám táke jeho vnuk táke ale ženske ty ratčí samy se napapaj náš stařik nemusí myt vojáka na zdravu on jest na vejměnku ale hospodařstvy[174] má větší neš Mlády hospodář tady málo utržej krávy sou 35 aš 60 rublu

[171] „tných“ několikrát obtáhnuto tužkou.

[172] Toto slovo bylo několikrát obtáhnuto tužkou.

[173] „e“ bylo několikrát obtáhnuto tužkou.

[174] Háček nad „ř“ a „stvy“ bylo několikrát obtáhnuto tužkou.

koňe za ročka dal 19 rubl starší 30 40 aš 70 – 80 rubl. Ovce stara 3 a 3 1/9 rub jehňe 1 aš 1.20

máme štědry večer[175] zdrava jako jako jindy púst po večeři dělaly maličke placičky skladaly je sekaným masem[176]

rano na Boži Nar.[177] je vařily a to sme měli snídáni a čaj s mlékem V poledne sme měly polevku masovou a pečene selátko čaj s mlekem a tvaroch ten byl zmrzly k čaji myvaj také cukrovy.

Na štěpána[178] snidaňe jak před tim v poledne byla hostina měly návštevu přijel na svátky starýho synovec sloužil u vojska v Tumeni jako post[179] u naších vojáku na stole bylo maso vepřove pečena ryba v buchtě sulc koláče čaj mléko cukrovy a ořechy ktere při každe hostiňe sou na stole sou asi jako unás bukvice ty louskaj při čaji přitom vedou humor tady se ji vše dohromady táké mají pyvo ktere si samy vařej dosti nám šmakuje také sem pozván ke stolu ale oni málo jedly jen louskaly ořechy vlastňe byly najedeny přet obědem já se byl na besedě tak sem byl nucen byt zdvořilým zatim bych to skoro sněd sám odbyl sem obět v čají po obědě Vojak mě vypravoval vo vojně že ma pět děti žemu je 44 roky že unás musí narukovat do padesáti roku[180] ja sem málo mu rozuměl tak se domě zamyloval že mi hladil po hlavě a hubyčku mě dal i ruku me políbyl v duchu sem se mu smál byl to dobry člověk Znaší drevni doufám že mě to moje ženuška odpusti huře by bylo kdybymě rúzka líbala. Přátelsky se semnou rozloučil přál mě vše dobre a štasné navráceni kmym nejmylejším. Večer zato mě vynahradily měl sem maso vepřové v polivce tež pečene ale zase nemohl sem toho mnoho snist neb žaludek jest slaby stoho předošlého jídla.

---

[175] 6. ledna 1915, středa. Dle juliánského kalendáře 24. prosince 1914.

[176] Večer na Štědrý den končí čtyřicetidenní půst. Vánoční svátky v Rusku, https://www.cestovinky.cz/clanek/adventni-vanocni-zvyky-v-rusku-ponoreni-do-ledove-vody-proklate-dlouhy-pust, cit. dne 31. ledna 2022.

[177] 7. ledna 1915, středa. Dle juliánského kalendáře 25. prosince 1914.

[178] 8. ledna 1915, středa. Dle juliánského kalendáře 26. prosince 1914.

[179] Tj. pošťák.

[180] V Rakousko-Uhersku se v té době rukovalo po ročník 1872, tedy do 42 let. Hranice na 50 let byla rozšířena až v květnu 1915. Mobilizace a povolání za války, velkavalka, dostupné z: https://www.velkavalka.info/wiki/ doku.php?id=mobilizace cit. dne 5. února 2022.

v Sobotu[181] máme zase svátek[182] nevym jáky ale mam se dosti dobře musým take napsat jake mají zábávy svobodna chasa sejde se do jedny kuči tam sedi holky kolem a hoši kraji na harmonyku spývaj přijdou i přijedou z okolních vesnic chasa a tam se bavy společne ale snašíma zabavama se to nedá přirovnat druhy den sem šel okolo tak sem tam vlez s Fykejzem z praskl sem ruce nad tou dírou to že má byt pro zabavu; uňas obyvaj lepši prasata tam nebyla podlaha smeti pod kutka Tady sou výce než o 50 roku pozadu zajici sou tu byle polní a nejedi je holuby také nejedi máme ponovém roce ruském zima jest mírňejši

15steho[183] ledna našeho rukovaly tady lezervysti tady je odvedou nechaj je doma ani je nevycvičej jen do války je vezmou a teprve vycvyčej take v naši vesnici tři polučence musely rukovat sou starši přes třicet roku vyděl sem take jak[184] smutne a dojemne loučeni jejich o rodinamy bylo nemohly sme se na ty děti ani divat jak je tiskly do náruče ten pláč jejich žen připomnelo na naše loučeni smojíma nejdraššíma šly sme Duchoslavoj za chvýly přines kamarád Jánik Kroulikoj dvě psani a poukázku na 35 rublu Duchoslavoj take psani s velikou touhou sem take četl nahlas co asi jak to unás vypada ~~sdojmem~~ Duchoslavová piše jakou radost měli všecky když zvěděly že sme živy divniy nám jest že sme psaly zaroveň nám nic nedošlo Sme přece spokojeňějsši že výte onás dá Búch že jednou tomu konec přece bude.[185]

Tady také světěj vodu na tři krále[186] vykopou na žece v ledu jamu až k vodě dou v průvodě spívaj spěváci a děti k tomu vysvičeni, nesou obrazy svatych a korouhve musky i ženské postavěj okolo ty jamky Kněž po jejích Pop[187] má vyklat a posvěti vodu v řece a pak ji nabére do kalichu cestou spáteční do chramu po ruzku Církve kropy lidi zde necháváj libát Křižek v Kostele jako unás po třech Králich maj Svátek sv. Jána Křtitele Zima jest po vanočních ruskych svátcich myrňejši ale páda sních ten tu ostáva léžet jest ho už tu mnoho ale větry jak unás tu nejsou Starostovy zemřelo maličké děvčátko doma urobyly samy jemu truhličku jenže jinak než unás uřizly špalek rozpoltily

[181] 9. ledna 1915, sobota. Dle juliánského kalendáře 27. prosince 1914.

[182] Na tento den se mi nepovedlo najít žádný ruský svátek.

[183] 15. ledna 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 2. ledna 1915.

[184] Tečka nad „j“ a „ak“ byly několikrát obtáhnuty tužkou.

[185] Dne 18. ledna v pondělí zaslal František Huryta své rodině dopis. Viz příloha č. 21 a č. 22.

[186] 19. ledna 1915, úterý. Dle juliánského kalendáře 6. ledna 1915.

[187] „o“ bylo několikrát obtáhnuto tužkou.

ho vydlábaly v něm plac pro to děcko a zase to daly dohromady samy šly vykopat tomu hrobeček maji maji hřbitov V jiné vsi jest tam též jejích Pop totéž Kněz ten za 35 kopejtek vykropyl hrobeček.

Dvacátyho patyho[188] ledna rozloučil se snám náš kamarát byl nám starším v Tumeni a dobry druh uměl nám též krátil nám dlouhé chvýle svým vypravováním že svých skušenosti delší čas rady naříkal na žaludek bylo to pořát horší tak odebral do nemocnice v tumeni. byl bez peňez tak sme složily se daly mu 78 kopejtek by si mohl něco koupyt. Jezdi sem take ženiši za nevěsty ale jináke tu májí zvyky než unás nevěstu si musí Ženich koupit jeli Otec Nevěstin bohatčí musí zaní dat výce až 100 rublu podle toho jak se umluvy Matka nevěstě podle majetku přida krávu a nějakou ovci Svadbu nemohu popsat neb mě žádny nepozval Ale báby dovedou Ženicha chvali i haňét jako unás. Náš mlády hospodář prodal kravu stelnou za 37 rublu koupyl za 20 robl

V pátek dne 5 unora[189] knám se vrátil náš kamarád Janik zdráv z nemocnice přines nam české noviny které sme sradosti přijaly neb sme Českého písma skoro 5½ měsíce neviděly a na přivytáni jeho náhodou sme měly malou hostinu. připravyly sme sy zajači hody a všem nám dobře chutnalo ruský polni a lesni byly zajic ke kterému sme přišly u nás v Čechách nedovoleným spusobem spřánim by takových ušáku mohly vyce oběsit

v Sobotu[190] se rozlezla zpráva že dostanou za nás penize cela zolotov byla na nohou, vyce než kdyby přijel ňaky velko Kníže to bylo běhání sem a tam se strachem čekaly Chazajove i ženy jejích jak to dopadne neb nám a jím jejich i náš Oficír řikaly že dostanem samy penize do rukou a samy si podle jak nás živyly jím je vyplatily v tom byl velký rozdil dostaly na nás do nového roku 22 kop od noveho roku 23 kop na den

V neděly dne 8/2[191] měly sme poslední Masopustu k snídani sme měly zmasa v poledne i večér maso tyden prvni jmenují maslenka[192] mohou jísti zmlíka mastit

---

[188] 25. ledna 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 12. ledna 1915.

[189] 5. února 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 23. ledna 1915.

[190] 6. února 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 24. ledna 1915.

[191] Správně by mělo být 7. února 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 25. ledna 1915.

[192] Maslenica je svátkem loučení se se zimou a přivítáním jara. V neděli si věřící mohou dát naposledy maso a následující dny v týdnu dodržují různé tradice např. ježdění na saních nebo pořádání pěstních soubojů. Píjí medovinu a jí palačinky. Svátek končí v neděli, kdy se večer pálí strašák ze slámy. BREJTROVÁ, Michala. *Ruské svátky a tradice v současné době*, bakalářská práce obhájena na katedře

máslem a koupyly male ryby štičky i velke líny mále zapékaj do buchet céle jen že je vykuchaj velké vařej jak jiné maso v polevce já sem dál rybám kvinde neb mě to nešmakovalo a dyž za nás dostaly peníze tak sme si mohli snás vybrat mě vařily maso vepřove konec máslenky měly tři svátky a v ponděly jak unás druhého unora.[193] v neděly měly velkou slavnost maslenkovou udělaly si takove udělaly si takove skluzavky mále i velke jezdily na saňkach přitom hrály na harmonyky i navelkých saních koňmo mnoho jích se jích sjelo u jedne vesnice lučinky[194] potom jely za sebou skrze naši ves do kolubovy[195] v plnem trysku mladá chasa i ženaty manžele saňe maji zde take pěkne ale jinači než unás ~~naree~~ na řece za sadily do ledu vosokou tyč na hoře daly ňáke peníze které kdo tam vylezl si mohl nechat dříve jiná leta davaly tam víno láhev teť za čas války jen všechen truňk zakázany i pývo se neprodáv tády i děti se vozily s koňma na sanich večer spívaly a pocelou maslenku se navštěvovaly tady řikaj hostit tak se tu ukončil masopust a mě přitom tak je časem teskno smutno k nevypsani už nám se na sedmy měsice co sme z domu pryč co sme od svych na světě nejdražšich rodin tak násilňe ottrření nevýme jak dlouho tu musíme eště byt ve dne i vnoci spomínám navás moje dítky na tebe drahá manželko i vy staři rodiče budeli mě dopřáno vás a svámy těch několik roku našeho žíti spolu se těšiti a ještě tak staštny býti jak sme byly aněž sme toho poznaly. Slze semy proudem řinou s očí při spomince kdy spokojeňe sem mezi vámi žil štesti nam prálo a co bědných chvyl prožyt mě bylo Losem od vás pryč těch velkych maršu špatnych noclehu a v boji kde sem každou v teřinu čekal smrt neb tolik ubohych kamarádu padlo Štěsti mě přálo diky Bohu a Matce Boží. ~~By~~ byl sem zachráněn Padl sem do zajeti kde nám bylo zase mnoho strádání prožit až sme se dostaly na mysto kde zase sme se musely podrobyt všemu pronás nezvyklému životu a v strachu o život neb i zde tak daleko vzdáleni od boje mnoho ubohych vojáku zemřelo nemoci a podlehlo raňeni zde v Tumeni tolik zmračenych Narodu od střel a omrzlych udu unirá óch těch nářku jejich ó jak štasny je kdo zdráv i ja mezi nímy. Daly nás na vesnice kde se nás bály. ach ty jídla ktere nám předkládaly zprva žaludek se nám obracel musely sme zvyknout jidlu i lidem které sou většinou dobre povahy ale moc pozadu zvláště t sjejichma postama które sou krúté my je

slavistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého Olomouc, 2014, str. 33 a 34, dostupné z: https://theses.cz/id/p0wlp6/bakalsk_prce_-_Michala_Brejtrov.pdf, cit. dne 20. února 2022.

[193] Tj. Hromnice.

[194] Tj. obec vzdálená 6 kilometrů jihovýchodně od obce Zolotova. Viz příloha č. 80.

[195] Kolobova je dnes existující obec ležící 2 kilometry jihovýchodně od Zolotovy. Zdá se, že nejdříve museli projet Kolobovou a až poté do Zolotovy. Viz příloha č. 80.

nechceme držet aposň mléko jim s čajem. Telata tady nechaj sát 3dní po oteleni krávu vyženou ven jen jí pouštěj kteleti co by se napylo po třech dnech krávu pod kouřej a teleti dávaj pit mleko s rozmočenym chlebem. maji je zavřené sou take myzerné. Také svyně mila sedum sedum prasátek na venku jako pes v boudě a žádne nezmrzlo svýně se položi na sních a ony jí důdaj. žádne neschromne

Prvního března[196] sem trochu onemočnel. tři dní sem pyl jen čaj trochem mléka.

Čtvrtyho března[197] Duchoslavova Chazajka nám řikala bysme jí zakolyly prase které se protrhlo ja sem na ňem vykonal ortel smrti skamárády smeho prohledly a že ho sníme honem do lesa na dřevo svym sme nad ohňem opálily a opařily po rusku nitřnosti sme daly vranám ktere sou tu krotke jak unás holuby.

patého[198] sme pekly na takovém stárem plechovém pekáči s kterého se mejou rusove a ruzky take třeba zadnici znouze sme to vyčistily. chutnalo nam všem maso vyborňe s přáním by takových Případu bylo výce. dobrá nálada nám nechyběla a humor ale Česke pyvonám scházelo ňekterý si přál puntik slyvovice zatim sme rádi že nehoda nám dopřála aspoň maso na čtyři obědy tak nám ten čas dosti utika.

ruskyho 28 unora[199] přišel kemě na fatěru jeden mlady Čech Kuželák byl tu jen půl měsíce nelibyla se mu u nás strava šel na stary mysto ja bych nerad v tom handloval

29 března[200] dostal sem zdomu kartku která mě velice potěšila

26 března[201] zabylo vlese dřevo Fikejzova Chazaje prvního dubna ho pochovaly že nebyl zaopatřen svatosti ani předtim u spovědi musela byt na něj komys a doma každou noc musela byt uněj stráš ňekdo tam musel spát. karavule[202] to jen když zemře nepřirozenou smrti.

---

[196] 1. března 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 13. února 1915.

[197] 4. března 1915, čtvrtek. Dle juliánského kalendáře 16. února 1915.

[198] 5. března 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 17. února 1915.

[199] 13. března 1915, sobota. Dle juliánského kalendáře 28. února 1915.

[200] 29. března 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 16. března 1915.

[201] 26. března 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 13. března 1915.

[202] Tj. rusky stráž, hlídka. Horecký zpravodaj, číslo 5, prosinec 2001, dostupné z: http://www.horky ulitomysle.cz/soubory/download/8_c-05-2001-prosinec.pdf, cit. dne 6. února 2022.

9 dubna[203] dostal sem peníze zdomu 9 rubl 70 kop

Musím připsat opět několik řátku zima nám utekla přity zahálce práci sme řádnou neměly oni Chazajove neradi plati A mi za darmo stratily sme klyč ot práce a bolek ruce ja sem den mlátil na mašiňe za 60 kop na dřivy sem vyďal 1 rub 50 jaro zde jest pohodlne dosti teplo. dlouho tu nesejou mají strach zmrazu a sou lenoši potom maji hospodářské načini celkem špatne půda jest zde velice dobrá hnůj na pole a luka nevory peňez tu mají jako žába vlasu ale kdyby to dělaly tak jak unás dosti dobre se jim by se vedlo když jim něco rádime tak tomu nechtěj rozumět neb daj zapravdu dělaj podle svého sejou začátkem května našeho ešte málo ňekteři kamarádi pomahaj sejt kde nejsou mužti. my chodime do lesa na špacír ale je tu ousko podivat do lesa jaky nepořadek tady skáci strom u sekne vrch sklonikama nechato ležet to děla každy tady hnije dřivy za které jest unás mnoho peňez take sme strilely zajici Kroulikem A Řehak s Duchoslavem je připravovaly. dnes sme si udělaly s nádivkou mladé vrány ktere sme vybraly a u Fikejzovy hospodyně u pekly nesměl otom žádny vědět neb tady je velyky pohan kdo ji vrány ktere a zajci mě chazaj řikal že semnou nebude jist zjedny mysky ja mu otpověděl aby mě daval zvlášt jist bavyme se jak mužem[204] přitom ale nezaponynáme na vás drahé rodiny máme dnes svátek sv. Jana který je mučednik Českym spomynám že mnohé rodiny oplakavaj své dráhe Syny Manžele a Otce že podobnou smrti kdes dokonavaj neb dokonaly

v Zolotove na smrt Jana Nep. 16 května 1915

Dočkaly sme se svátku svatodušnich[205] na sybýři které sou unás tak krásne včecko květe a voni

Tady máji svátky delší od pátku do poňdělka v sobotu Cisařovo narozeni[206] v neděly[207] Nejsvětějši Trojice zároveň slavěj jako pouť. pekou take koláče z býle mouky maso jen ryby koupěj skteréma skladaji takove koláče jak unás stvarohem tady tomu řikaj pyrohy ja je nejim mám se dosti ucházejíci Dědušek jest dobry starucha často dostane

[203] 9. dubna 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 27. března 1915.

[204] Toto slovo bylo několikrát podtrženo tužkou.

[205] Toho roku připadaly svatodušní svátky na 23. května 1915. Dle juliánského kalendáře 10. května 1915.

[206] Zde není myšlen císař rakouský František Josef I. ale ruský imperátor Mikuláš II. Mikuláš II. se narodil 18. května 1868. 18. květen roku 1915 však připadal na úterý. Je možné, že tyto narozeniny byly slaveny později, a to na zmíněnou sobotu 22. května.

[207] 19. května 1915, úterý. Dle juliánského kalendáře 5. května 1915.

odněj huby by mě v pravy čás a dobře krmyla ona jest trochu skoupa přitom dosti hloupa na jeji čistotu nesmym koukat člověk zvykne i šibenici.

v sobotu[208] měly slavnost tu pořádaj děvčata sejdou se z vukolnich vesnic chodi pruvodem ve čtyrech za sebou po cely vesnici hoši za níma kdo má pěkny vozik a koně take jezdi zaroven a spivaj každy kery vyc a jak umy take se tu popraly letos řikaj že jest všechno mirnějši že neni vino tady žadne lihovyny ani pyva se nesmy prodávat ani pit[209] vaři se tu samy pyva Aby se mohly přece poňem opit davaj doňeho tabak pro nás jest to velka vyhoda že nemohou pit neb by to zde snámy spatňe dopadlo mě řikaj kdyby tu bylo vino že bych tu nemohl byt chazaj stary take rád se napyl potom to vyhnal ze staveni a nadával po ulici lidem když vystřizlivěl zase je odprosil

Dne 30 května ráno brzo nás budi rusky vojak robata vstavejte v 7 časli budem se ubyrat neradi sme to slyšely neb sme byly tam tady zvykly Fykejze neradi pustily mě take chtěly nás spátky ráno sme posnidaly sníma se vypořadaly ozloučily plakaly onás osm hodin sme vyšly na štaci pěšky tam sme čekaly na vlak do čtyř času odpoledne pro nás neměly vozy musely sme pěšky přišly do dřevni Skorodum[210] tam sme měly nocovat S Fykejzem sme šly do jednoho domku spát zvaly nas k večeři najedly a vyspali sme se dobře

rano zase nám daly Ptaly sme se co budou chtít chazajka nám říkala že darmo nam to dava z ochoty poděkovaly sme těm dobrém lidem ubyraly sme sem dále tam sme se zjednaly povozy pro naše ranečky kdo chtěl za pul rubl. ho věterch jich dovezly do Tumeni dost sme těško došly

---

[208] 29. května 1915, úterý. Dle juliánského kalendáře 15. května 1915.

[209] „it“ bylo několikrát obtáhnuto tužkou. Prohibice v Rusku pod názvem „Suchý zákon“ byla vyhlášena carským dekretem Mikuláše II. a platila od 31. července 1914 do roku 1925. Původním záměrem mělo být zabránění dostupnosti alkoholu pro mobilizované vojáky, avšak následkem byly nepokoje (již v srpnu 1914 bylo napadeno 230 obchodů s alkoholem), 300 tisíc nezaměstnaných, popularita jiných omamných látek (zejména kokainu, opia a heroinu) a masivní produkce domácího alkoholu tzv. samohonek. Nepřímým důsledkem byla i revoluce v roce 1917. Bolševici prohibici roku 1925 zrušili za účelem většího zisku a růstu státní ekonomiky. Prohibice v Rusku se znovu opakovala v osmdesátých letech 20. století a měla za následek taktéž pád režimu. Prohibice v Rusku, RUSSIA BEYOND, dostupné z: https://www.rbth.com/arts/2014/08/18/when_the_tsar_banned_booze_37603, cit. dne 13. března 2022.

[210] Skorodum byla dnes již neexistující obec vzdálená 16 kilometrů východně od Zolotovy. Mapa cesty Františka Huryty ze Zolotovy do Ťumeni viz příloha č. 80.

Na svátek nejsvětějši Trojice[211] sme měly velyky marš V poledne sme obědvaly Prevevolně[212] koupili sme si mleko a chleba na kraji vesnice Hurita Fykejz Sodomka Šly sme do vesnice tam bylo lidu na venku tu nam jedna chazajka řika potte robata kemě na obět neveděly sme jestly za peníze neb darmo šly sme stavěly samovar a my sme si zatím vypraly onuce[213] a ususily a nohy umyly slušňe sme se najedly jen nam chvályly astryjáci jaky byly unich smyrny za oběd zase odnás nic nechtěly cestou nam na vesnici dávaly pyt kvas většinou soutu dobře líce svečerem sme došly do Tumeni[214] daly nas zase do kuželovni co sme byly dřív bylo zde mnoho zajatcu Sjižděly se zvesnic

v ponděly[215] nas rozdělyly podle narodnosti ptáme se jeden druhého co snámy budou dělat kam nás poženou rychtujou transporty posylaj je pry žádny nevy kam smutne podivani je naty ubohe raňeny nemaji jednu nohu jeden obě a takovych ubožáku bude na tisice

11. června[216] nam bylo hlášeno čechy ven všechno sebou bylo nás 300 byly sme rádi že dem pryč neb tady bylo mnoho zápachu se záchodu řikaly nám že pudem na dráhu pracovat nektery se těšily že jest mýr za vedly nás na loď a jely sme proti vodě 210 verst[217]

2.2.5. V Turinsku (12. 6. – 29. 8. 1915)

12 večer[218] nás vylodily na břech asi 2 versty[219] od města Turynska[220] kde se stavěla třeti rok železna dráha zavedly nás na noc do dřevedných baraku ale žádny sme nemohl spat pro mnoho komáru. na které je zdejši sybyř moc bohata sme sdnich opuchly

---

[211] Nejspíše se jedná o neděli 6. června 1915.

[212] Perevalovo je obec vzdálená 16 kilometrů východně od obce Skorodum. Viz příloha č. 80.

[213] Tj. kus látky, která sloužila k ovinutí chodidla do obuvi. Pojem: onuce, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=onuce&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 13. března.

[214] Viz příloha č. 80.

[215] 7. června 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 25. května 1915.

[216] 11. června 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 29. května 1915.

[217] Tj. 223 km. Skutečná vzdálenost po řece Tura mezi Ťumení a Turinskem je však 260 kilometrů (resp. kvůli vylodění 2,132 kilometry před Turinskem je celková vzdálenost přibližně 258 kilometrů).

[218] 12. června 1915, pátek. Dle juliánského kalendáře 30. května 1915.

[219] Tj. 2,132 kilometrů.

[220] Turinsk je město vzdálené 150 kilometrů severozápadně od města Ťumeň. Mapa cesty Františka Huryty z Ťumeni do Turinska viz příloha č. 81.

a moc to ponich svědí teť se nás drži všecka neřest vši blechy těšily nás že bude brzy konec není žádna náděje

Tady je den moc dlouhy 15 června[221] sme začaly pracovat navažely sme násep 15 metru vysoky jedni vozi skoňma hlínu jedni rychtujou šíny dráhu my s Fikejzem v part nahládáme na voziky hlinu kterou vozi mašina po náspě tam drúha parta skláda tak se měníme v staváme ráno ve tři hodiny pul čtvrte deme dopráce pracujen do 8 hodin druha parta od 8smy do půl jedny zase ta první nastoupy do pěti. Druha od 5pěti do devyti nekdy dele. práce jest to těška pro ~~net~~ ňektere moc obtižna neb mnohy nedoved ani lopatu vzit do rukou jak živ nepracoval o hliňe sou plne ruce mozolu a více nemocných každý den chodi prohlidce každy den do hodinu vzdaléného městečka Turynska Lékar jest hodny dobry Pán. De nám vstřic vyce stuňou na prújem Mynáž vařime si samy ale maso co je potřeba bére se skantina na jinou koupi sme odkázány na kantin kde jest Zit Ktery znás chtěl otdřit cosme si sem přinesly každy těch několik kopejek a zařidily to Páni snámy tak že nedostanem peníze do rukou jen lystky na ktery nam Pan kantínsky naše potřeby vydá. My sme si ale řekli za naše peníze kde budem chtět musely nám svolit maso si budem kupovat sami máme pekaři budem si pect samy neb od žida sme nemohli chleb jist dvakrát sme ho vrátily branily se nechtěl ho vzit musel přijet Lekař ktery ho uznal k jidlu nemožny. Jinžinyr odkoupyl chléb pro koňe co pečou naši pekari máme chleb dobrý. pracujeme přes tyden a výplata žádna chceme peníze den podni. řikaj že nemaji to spočitany potom nam řekly že nemáme nic vydělany daly nam napřed 30 kopejtek

na sv Petr a Pavl.[222] sme zastavily prácí že nemáme peníze za darmo dělat nebudem přijel Jnžinyr zteprv nam řekl zač budem pracovat Až to spočitaj že nás vyplati čekáme dva dní zase nic

30 června[223] zase sme přestaly pracovat Rusáci mysleli že to snamy špatně dopadne přijel Jinžinýři s Vojenskym Načelnikeln ten to vyšetřil proč nechcem pracovat a nařidil ze musíme každy tydne dostat 1 rubl. zálohy a knižten do ktery se napiše co který vybral neb se musy každy stoho ošatit Dříve nám rikaly ze musime odvádět 7 rublu k štatu 9 rubl na mynáš tak by se nám ani nedostalo. Dustojnik nám řikal že stat nanás nic nechce

[221] 15. června 1915, úterý. Dle juliánského kalendáře 2. června 1915.

[222] 29. června 1915, úterý. Dle juliánského kalendáře 16. června 1915.

[223] 30. června 1915, středa. Dle juliánského kalendáře 17. června 1915.

1. Července[224] dostaly sme peníze za 14 dní sem dobyral 2r ½ byl sem okraden 150k nenapsaly dva dní Fikejze o 2 ruble 20 kopejt.

5. července[225] slavyly spominku upaleni Mystr Jana Husa večér páleni hranicy přitom zpivaly naše Česke písňe ktere tak krásny a blahy pocit maji pro upřímného Čecha.

12/7[226] byl sem marod každy den jest vyce marodu sou nezvykly Težké práci a ještě výce nechuť kni musíme ráno vstávat ve 3h spát denňe 11 hodin eště nemužu usnout jest zde mnoho štěnic k tomu blechy vedne zase černo much a komáru. Strava neni také v pořátku Společnost nám dodavala z krze ruce židovsky Co potřebujem včecko o moc draš maso o 13 kop a na kyli a špatne a náš Šikovatel odebyral o nich zásoby nevedl patřične účty společnost nám sráží 80 kop a provarilo se 21 kop nechceme být stim spokojeny mynáš jest špatna. Máme zde sena sekaj ale neobracej nechaj tak dlouho aš uschne potom davaj do kup nebo do stohu často zde prší noci sou dosti studene vedne zase moc teplo ňekteri pracujou bez košil jen v kalhotech. Peníze nám nedávaj zase nám slibuji den ode dne napsaly do knížek co máme vyděláno a nám strhuji mýni nás stím otbejt

20. Července[227] přijely polod. 500 vojáku Národ smyšeny Čechy Poláci Slováci a Růmuni. Myslely že nás do ženou oni že budou lepší pracovat. zatim se s mylyli novy transport vyjednával dříve než budou pracovat zvláště Rumuni se nepoddavaj druhy den leží na trávě bez mynáži jen o chlebě

22/7[228] zastavyly sme práci že chcem penize zato nam zakázaly vařit večéři jest nám dlouhý den tím výce spominání na rodinu vym co mají práce majly asy co jíst časem zustavám v myšlenkách pitomy blýzí se rok co sme zdomu pryč co sme svoje Ženy děti a Rodiče nevyděli ňektery ani neslyšel a ničeho zdomu nedostal i chvylema stracim náději smyma nejdrašíma že se eště jednou uvidim Zase doufám že spomoci Boží sprimluvou Panny Marie se sejdem

[224] 1. července 1915, čtvrtek. Dle juliánského kalendáře 18. června 1915.

[225] 5. července 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 22. června 1915.

[226] 12. července 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 29. června 1915.

[227] 20. července 1915, úterý. Dle juliánského kalendáře 7. července 1915.

[228] 22. července 1915, čtvrtek. Dle juliánského kalendáře 9. července 1915.

26[229] [230] sme opět začaly pracovat a dostalysme peníze 5 rubl. 72 kop za čtrnact dní ňektery vydělal dost řemlsenik já s Fikejzem sme tak štastny že nás každou výplatu skracuji

28/7[231] S přijel Načelnik Oficir rusky a donutil Poláci a Rumuni do práce ale ty požadavky co chtěly jim nepřijaly asi čtyři zavřely do arestu[232] Dostaly sme se take k sekáni luk do našeho odboru sekaly sme trávu ve ktery se dříve pasly koně cele noci tak že jest to vše zošlapane žadny unás nebyl sekaly sme jak to šlo práci se nepřetrhneme žádny asi za čtrnact dni sme obraceli řátky které byly vespot shnily a skládály do kup

V neděli 8 srpna[233] nas 10 poslaly 2 hodiny dále na práci do jedne ochtrov ny[234] na dráhu. Vybíráme bláto pro pilíř na most[235] jest to těžka práce ale žádny nás nehoni platu nám přislybyly 1r 50 denne 25 kop denne ubyráj na *...?...*[236] žijem jak cikani vaříme si samy chodíme do vesnice kupovat mlíko chleba 10k vejce 10/14 maso 28 kop čerstve 35 kop Spíme jako páni ve slepičniku ňektery v chlevku pod námy ja s Fikejzem v prvním poschodi v novy kolne určeny pro hospodarstvi. Domácí

Máme ruzky svátek 15 srpna[237] neděláme žijem zde dosti spokojeňe je nás 10 Čechu pohromade z 14 dmí přišlo knám 15 poláku jest nám tu veselo krátime si chvíle jak můžeme jenom si řikám kdyby nás vyděly naše Ženy a Rodiny že by byly onas bez starosti Sou tady žně trvaj 3 neděl často prší a 14 dni byly velke mlhy obyli davaj vše do mandelych a stojanu žito roste v mandelych

---

[229] Zde začínají poslední dvě strany zápisků Františka Huryty. Kopie těchto dvou stran je přiložena v příloze č. 32.

[230] 26. července 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 13. července 1915.

[231] 28. července 1915, středa. Dle juliánského kalendáře 15. července 1915.

[232] Tj. vězení. Pojem: arest, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=arest&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 10. února 2022.

[233] 8. srpna 1915, neděle. Dle juliánského kalendáře 26. července 1915.

[234] Tj. vochtrovna, tj. strážní domek. Pojem: vochtrovna, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=vochtrovna&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 10. února 2022.

[235] Jednalo se nejspíše o most východně od města Turinska na řece Tura.

[236] Slovo o 5 znacích, nejspíše „štech“ nebo „chleb“.

[237] 15. srpna 1915, neděle. Dle juliánského kalendáře 2. srpna 1915. František Huryta tímto dnem oslavil 39. narozeniny.

28/8[238] našeho svátek Ruzky Panny Marie nepracovaly sme byl pěkný den

v nedely[239] sme šly se Sodomkem do města tam sme se dozvěděly o Rehakovy že jest těžce nemocen navštivyly sme ho byl moc špatny měl velikou horečku Težko sme od něj odchazely neb tak každy nerad by zde zemřel ty kosti sve tak daleko od sve Vlasti a dráhe Rodiny složit.

2.2.6. Zápisky Jana Fikejze (29. 8. – 26. 9. 1915)

Ukončení poznámek! Mého mylého kamaráda kterého jsem stratil v městečku Turinsku na Sibiři.

Jak on má napřed naznačeno, že 28/8 byl navštívit také kamarada Rěhaka v nemocnici který byl také těžce nemocen nepomyslil sobě, že za týden půjde za ním ale tak nešťastňe.

29/8[240] v ponděli počali jsme opět nový týden řezali jsme spolu pýloty to jsme řezali od kusu 80 kopějek od jedné.

30/8/[241] na večír již naříkal, že ho bolí šij což mě již přešlo stíži dočkal večera.

31/8[242] již zůstal ležet a tu se mu nemoc zhoršila dostal horkost i nechuti k jídlu, to jsme dávali vinu, že nastydl poněvadž to bylo v bahně a mi byli bosi, což mi často říkával, zdali mě to také zebe, že jeho ano. A tak si pomáhal sám nejprve davalsi studené obklady i listi z babyhněvu jsem mu natrhal ale marno,

až 3/9[243] v sobotu málo se mu uléhčilo neboť šíji ho přestala poněkud. Tedy jsme mu řikali aby šel do nemocnice ale nechtělo se mu jako by byl věděl co ho tam čeká.

---

[238] 28. srpna 1915, sobota. Dle juliánského kalendáře 15. srpna 1915.

[239] 29. srpna 1915, neděle. Dle juliánského kalendáře 16. srpna 1915.

[240] Zřejmě se jedná o omyl. Dle kalendáře a posledních zápisků Františka Huryty se jedná o 30. srpen 1915, pondělí. Dle juliánského kalendáře 17. srpna 1915.

[241] Jedná se o omyl. 31. srpna 1915, úterý. Dle juliánského kalendáře 18. srpna 1915.

[242] Jedná se o omyl. 1. září 1915, středa. Dle juliánského kalendáře 19. srpna 1915.

[243] Jedná se o omyl. 4. září 1915, sobota. Dle juliánského kalendáře 22. srpna 1915.

Byl bych zapoměl, že 1/9[244] šel opět do práce zdálo se mu, že mu je jíž lepší od čeho jsem ho moc zrazoval ale on nezvikli zahálet šel přece k jeho záhubě to jíž do večera nevidržel šel domů dříve.

A tu 4/9[245] v neděli přijel s pryležitosti která od společnosti byla placena že si v nemocnici odpočine jako mnoho jiných, a zase dále v bázni Boží budem pospolupracovat a ten náš kýžený mír očekávat. S těžkým srdcem jsme se rozloučili neboť myšleka, že snád by jsme se měli navždy rozloučit, padla, jako těžký balván na naše srdce než jsme si oba sóči vičetli i neboť nám oběma slze soči vihrkli. On nemusel zde býti neboť v Tumeni když jsme byli u doktorské přehlídky byl uznán jako neschopný pouze kvůli zubům poněvadž kteří jsme jeli na práce na dráhu měli byt všechny úplně zdravý. On žádal doktora aby ho propustil s námí, jenom kvůli tomu by jsme byli pospolu, neboť jsme doufali, že spolu nám bude vždy veseleji což také bylo až do té doby nešťastné. Tu po nešťastném rozloučení ubýrám se stěžkýma myšlenkama domů smutno mě bylo když jsem byl sám kamarádi se bavili ale já se nemohl nijak přinutit sními do hovoru stále jsem měl na misli kamaráda,

a tak celí týden uběhl a přišla neděle[246] i ráno s kamarádem Sodomkem jsme se vipravili na návštěvu s radosti pospíchal jsem abych zase sešel se skamarádem atu příjdem a mezi jiným ptám jak Ti je kamaráde? Nato dal mi odpověď nejasnou že ho nebolý nic ale, že je velice slabý, že dostává spatné léky pravda bylo že barvu stratil i se spadl. Tak jsme si pohovořili azase tak rozloučili azase ubýráme se domu tu ještě na náměstí sešli jsme se zase s jedním našim vojákem a on nám říkal že Hurita tu ma 4 lístky i hned jsme se vrátili a stím který je měl opět do nemocnice šli což také předem jsme so přečetli vše nás potěšilo i jeho neboť se mu i ruce radosti chvěli atak opěť pohovořili nédlouho zase domu šli. Tu neděli dostal Řehák telegram zdomu který také ještě v nemocnici byl a se ním velice potěšil. Tu já také 2 lístky dostal ta neděle byla veselejší nás bylo několik kteří jsme lístky dostali.

Zase týden uběhl a já v neděli[247] zase jdu do nemocnice smýšlenkou, že kamarád bude již zdravý, smutno mi bylo velice poněvadž když člověk takou cizou krajinou a za

[244] Jedná se o omyl. 2. září 1915, čtvrtek. Dle juliánského kalendáře 20. srpna 1915.

[245] Jedná se o omyl. 5. září 1915, neděle. Dle juliánského kalendáře 23. srpna 1915.

[246] 12. září 1915, neděle. Dle juliánského kalendáře 30. srpna 1915.

[247] 19. září 1915, neděle. Dle juliánského kalendáře 6. září 1915.

takou přiležitosti jde není veselo nikomu. Přijdu a po obviklem pozdravu podám mu 2 bulky které on rád jedl obzvlášť když byli čerstvé, měl radost poňevadž mu chléb špitálský moc nechutnal. a tu opět pohovoříme o těch lístkách a otom ovšem ptám se: jak kamaráde tu ještě dlouho myslíš byt, pravil že již dlouho ne, ja mu povidal kdybych věděl kdy přijde že bych šel naproti, on povida není třeba to že on dojde. tedy já povidám že vneděli opět příjdu a on mě litoval abych si odechl. Viděl jsem, že opět naněm je změna těžko velice těžko jsem odcházel že mi řekl, že brzi přijde to mě neuspokojilo, jdu opět sám domu ale toho jsem se nenadál že jsme spolu naposledy mluvili. Tu přijdu domů a kamarádi všechny jakoby jedním hlasem se tážou tak co Hurita bude již zdráv? ja odpověděl, no ještě né ale snad již brzy při čemž ho všichni litovali.

Atak opět jeden týden uběhl jak obyčejně: přišla neděle[248] opět se přistrojím a jdu na návštěvu snadějí, že kamaráda sebou přivedu. ale jakási tajná úzkostlivost mne neopouštěla však né nadarmo, cestou do nemocnice na poloviční cestě stavil jsem se u kamaráda Řehaka a ten mi tu truchlivou správu sdělil[249]

[248] 26. září 1915, neděle. Dle juliánského kalendáře 13. září 1915.

[249] Ze všech dostupných zdrojů lze odvodit, že František Huryta zemřel 21. září 1915. Příčina úmrtí však nebyla zapsána ani v jednom případě. František Huryta byl pohřben dne 23. září 1915 na místním hřbitově. Kmenový list Františka Huryty, VHA. Viz příloha č. 3 a č. 8. Zápis o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VHA, dostupné z: http://VHApraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 25. ledna 2022. Viz příloha č. 26 a č. 27. Zápis o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých – Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914-1926, str. 45, dostupné z: https://kramerius.army.cz/search/i.jsp?pid=uuid:28a8a2fb-aff8-11e7-9e31-005056b73ae5#monograph-monographunit-page_uuid:a0f82cc3-b015-11e7-a3be-005056b73ae5, cit. dne 3. února 2022. Viz příloha č. 23, č. 24 a č. 25. Je možné, že se František Huryta nakazil tyfem, stejně jako jeho kamarád Řehák, kterého navštívil v nemocnici dne 29. srpna. Na nákazu tyfem poukazuje fakt, že měl Řehák vysokou horečku i to, že František Huryta do deníku píše, že má vši.

2.3. Svědectví Marie Hurytové

2.3.1. „Zmeho života“

Zmeho života

Dostala sem se na Pekla[250] bylo me asy 20 roku[251] s Hurytou sme se znaly, dyš odbyl sy 2letou vojnu[252] tak se přihlasyl jako važny napadnik a byl s laskou přijat. bylo u chalupi asi 20 myr[253] pdy, to bylo pro mas málo toužily sme po věčim koupily sme tohle.[254] měli na tom skoro polovičku dluhu a puštěny všecko u zahrádek ani ploty nebyly. rodiny pribyvalo a starosti taky Všemu bysme byly dost čelyly ač prisel ten hrozny den, který na svatou Annu byla hlašena mobylyzace:[255] Co znymenali ty slova pro myluji ci rodiny. Přišel Ladiček s kostela, mamiko bude válka o jinem se tam nemluvilo rodiče a otec dyš přišli s kostela povidili jen tu stršnou pravdu. Nářek a plač se neda slovi vypovědit a perem vypsat, dyť nas o poštěl živytel který nam byl všim Rukovali Landšturm[256] do Zamrsku Horeckych asi 8[257] všecky starši[258] neboť v Mytě neměly proně

---

[250] Pekla je obec vzdálená 1,5 km západně od Horek. Z Pekel pochází otec Františka Huryty, Jan Huryta. Ačkoliv se František Huryta narodil v rodišti jeho matky Anny Feitové, Nořině, rodina bydlela na Peklech, č. p. 23. Soupis historie rodu Hurytova, v držení rodiny Hurytových.

[251] Marie Hurytová se narodila dne 24. února 1882 v Příluce. Viz podkapitola č. 3.1.

[252] Mezi 5. 10. 1897 a 7. 9. 1899. Viz příloha č. 1, č. 2 a č. 8. Kmenový list Františka Huryty, VHA.

[253] Míra neboli měřice je jednotka používaná jako plošná míra v zemědělství. 1 měřice se rovnala 1918,21 metrů čtverečních. V přepočtu bylo tehdejších 20 měr okolo dnešního 3,84 hektaru půdy. Na uživení rodiny takovéto pole opravdu nestačilo. Přehled měr a vah, Jan Kopa, dostupné z: http://www.jankopa.cz/wob/ PH_001.html, cit. dne 28. ledna 2022.

[254] František Huryta zakoupil na Horkách usedlost č. p. 8 dne 5. února 1903. Usedlost měla výměru 9,55 hektarů půdy. Předešlými majiteli této usedlosti byla rodina Stříteských. Soupis historie rodu Hurytova, v držení rodiny Hurytových. Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[255] Tj. 26. července 1914, neděle.

[256] „Landšturm“, tj. lidový výraz pro domobranu. Pojem: landšturm, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=land%C5%A1turm&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 29. ledna 2022.

[257] František Huryta v zápisu ze dne 28. července 1914 uvádí stejný počet jako Marie Hurytová, str. 13.

[258] Všech 8 odvedených z Horek byly ročníky 1875 až 1878. Jednalo se tedy o vycvičené domobrance 1. výzvy (ročníky 1877 až 1881) nebo 2. výzvy (ročníky 1872-1876). V případě domobranců 2. výzvy se odvod jednal pouze o odvod do 1. armádního sboru. Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich

ani plac[259] neboť byly ze 3 okresu v Zamrsku sme byly každy den někdo za nima, 15 srpna[260] na svátek p Marie utekli domu aby naposlet zulibali lïce těch jïm tak tak drahym dětem děde tan take za ves Anička a Ladik aby zulibal ty drahe děti. 24.[261] na svatyho Bartoloměje vezli je na frontu do těch pšesyl ty jeli jak na jatka, obohy naše tatove. Zmyvali sme žalem dovolani nikde žádne.

2.3.2. Svědectví o smrti Františka Huryty

[262]Nás dobry jeho sosed[263] dopsal. bylo mu teško dižměl nam tu hroznou spravu zdelit nebo sme se kojili naději že naš drahy ote se vráti.

Když sme od nej dostali dopistak byl u velky sváte ü nás, asi vpolovici srpna sme dostali lístek snad jako vystrahu naněm uplně nic jen naší adresu to bylo posledni kamaradi jeho take dlouho nepsali aš pred Hromy cema[264] psal Kulkovy pekař z Novych Hradu že tam zemřel zaněstnan snim Huryta z Horek kereho velice litovali na nás sprava ta účikuvala jak hromova rana vždyť sme doufali že se nam naš dráhy otéc vráti, krvavymy slzama sme ho oplakali. děde řikal aspoň k dybysme Fikejze dočkali abysve věděly co bylo s Frantikem[265]

---

rodin, v držení rodiny Hurytových. Mobilizace a povolání za války, velkavalka, dostupné z: https://www.velkavalka.info/ wiki/ doku.php?id=mobilizace, cit. dne 5. února 2022.

[259] Vrchní velitelství očekávalo, že se do Vysokého Mýta první den mobilizace dostaví 8000 záložníků a 220 důstojníků. Dne 27. července 1914 se však dostavil dvojnásobný počet. Vysoké Mýto tedy bylo doslova přeplněno lidmi. Následoval okamžitý nedostatek potravin. HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost,* str. 31 a 32.

[260] 15. srpna 1914, sobota.

[261] 24. srpna 1914, pondělí.

[262] Toto svědectví se nenachází v polním zápisníku Františka Huryty, přesto jsem se ho rozhodl zařadit do této kapitoly, jelikož je kontextově důležité.

[263] Tj. Jan Fikejz.

[264] Tj. Hromnice, tedy 2. února 1916, středa.

[265] Originál svědectví o smrti Františka Huryty viz příloha č. 28 a č. 29.

2.4. Ostatní vpisy

Na úvodních třech stranách polního zápisníku si František Huryta psal poznámky.

Následuje přepis jeho poznámek. Tyto poznámky nejspíše fungovaly jako zaznamenání jmen a funkcí nadřízených Huryty:

„Batalion kommandant

Haptman

Petřička

Comp comm.

Kre…?…[266]

1 zug Leut. Horák

2 Křepinský

3 Hetschel

Abempir

Alois Vraspír

Vaclav Lneňička

Jan Strnad

Josef Hoffer

Johan Soukup

Sylvestr Lorenz“

Následuje nejspíše zaznamenání adresy:

„Feldpost[267]

[266] Konec slova o neurčitě znacích.

[267] Tj. polní pošta.

K. u K. gefr. Fr. Kolda[268]

I. Ersatz Comp. II. Zug[269]

Inf. Regiment No. 98[270]

Fedpostamt 79[271]

M.M“

Následuje část, kdy si František Huryta nejspíše krátil nějakým druhem slovní hry. Této části sám nerozumím, proto jsem se ji rozhodl nepřepsat.

Následuje část zaznamenání snu:

„Osmnastyho ledna zdálo semi že mě tatinek přišel povědět že maminka zemřela“

---

[268] Překlad autorem: *„C. a k. svobodník Fr. Kolda*“. Nejspíše se jedná o bratra Josefa Koldy, který byl mobilizován a zemřel roku 1915. *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940*), str. 68, sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli. Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[269] Překlad autorem: *„1. náhradní rota 2. četa (setnina)“*.

[270] Překlad autorem: *„pěší pluk č. 98“*.

[271] Překlad autorem: *„polní pošta 79“*.

3. Rod Františka Huryty

3.1. Vývod Františka Huryty po otcovské linii

Příjmení Huryta nejspíše vzniklo ze středohornoněmeckého slovesa „hurren“, které znamená rychle se pohybovat.[272]

Nejstarší zmínku v matrikách s příjmením Huryta nebo Hurita se mi podařilo zachytit ke 14. září 1753, kdy se ve Voleticích[273] Josefu Huritovi a Dorotě Huritové narodil syn František Xaverius.[274] Dne 24. září však zemřel a dne 27. září ve věku 35 let zemřela i Dorota.[275] Jelikož se mi nepodařilo dohledat žádné předešlé záznamy o Josefu a Dorotě a to zejména záznam o sňatku, tak i díky relativně vysokému věku Doroty usuzuji, že se tito manželé do Voletic nově nastěhovali a proto zde již Josef Hurita zůstal.

Necelé dva měsíce po tragickém konci prvního manželství Josefa Hurity se Josef dne 25. listopadu 1753 podruhé oženil a to s Magdalenou, roz. Dryjakovou, nejspíše narozenou dne 12. března 1734.[276] Spolu bydleli ve Voleticích č. p. 19. Jako prvorozené

---

[272] MOLDANOVÁ, Dobrava. *Naše příjmení*. Vyd. 3., (2. v Agentuře Pankrác), str. 70. Praha: Agentura Pankrác, 2010.

[273] Voletice je obec vzdálená 2 kilometry od města Luže.

[274] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 110, Státní oblastní archiv v Zámrsku (dále jen SOA Zámrsk). Záznam o narození Františka Xaveria Hurity viz příloha č. 35 a č. 36.

[275] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 359, SOA Zámrsk. Záznam o smrti Františka Xaveria Hurity a Doroty Huritové viz příloha č. 37 a č. 38.

[276] Magdalenu Dryjakovou ztotožňuji s Marií Dryjakovou narozenou právě tohoto dne. *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 16, SOA Zámrsk. Záznam o narození Mariany Dryjakové viz příloha č. 39. V oddacím záznamu se jako otec Magdaleny zmiňuje Jakub Driak. *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 482, SOA Zámrsk. Záznam o sňatku Josefa Hurity a Magdaleny Driakové viz příloha č. 40 a č. 41. Jakub Driak však se svou manželkou Kateřinou dle mně dostupných materiálů neměl dceru Magdalenu. Bohužel se o Magdaleně Huritové matriky, krom záznamu o narození Magdaleniných a Josefových dětí, nezmiňují.

dítě se jim dne 10. září 1754 narodil syn Josef, který je pradědem Františka Huryty.[277] Dále měli celkem 6 dětí: Jakuba (nar. 10. září 1756),[278] Johanna (nar. 11. června 1759),[279] Františka Xaveria (nar. 2. března 1761),[280] Jakuba (nar. 1. června 1763),[281] Kateřinu (nar. 4. října 1765),[282] Dorotu (nar. 4. března 1774).[283] Josef Hurita zemřel dne 16. září 1783 ve věku 53 let, z toho tedy usuzuji že se narodil kolem roku 1730.[284]

Josef Hurita, nar. 10. září 1754, se se svou ženou Annou, roz. Boštikovou, nar. okolo roku 1757, usídlil v Domanicích č. p. 8,[285] kde roku 1778 na bývalém panském dvoře vznikla obec, kde bylo vyměřeno na 10 usedlostí jakožto důsledek raabizace.[286] Spolu měli celkem 8 dětí: Josefa (3. říjen 1778 – 6. říjen 1778),[287] Johanna (nar. 17. března

---

[277] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 117, SOA Zámrsk. Záznam o narození Josefa Hurity syna Josefa Hurity viz příloha č. 42 a č. 43.

[278] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých filiálního obvodu Voletice z let 1755-1777*, sign. 2184, fol. 3, SOA Zámrsk.

[279] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých filiálního obvodu Voletice z let 1755-1777*, sign. 2184, fol. 6, SOA Zámrsk.

[280] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých filiálního obvodu Voletice z let 1755-1777*, sign. 2184, fol. 7, SOA Zámrsk.

[281] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých filiálního obvodu Voletice z let 1755-1777*, sign. 2184, fol. 10, SOA Zámrsk.

[282] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých filiálního obvodu Voletice z let 1755-1777*, sign. 2184, fol. 14, SOA Zámrsk.

[283] *Matrika narozených, oddaných a zemřelých filiálního obvodu Voletice z let 1755-1777*, sign. 2184, fol. 22, SOA Zámrsk.

[284] *Matrika zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2195, fol. 19, SOA Zámrsk. Záznam o smrti Josefa Hurity ze dne 16. září 1783 viz příloha č. 44 a č. 45.

[285] Domanice je obec vzdálená 2,5 kilometru od města Luže a asi 1 kilometr od obce Voletice.

[286] Raabizace byla reforma Marie Terezie, kdy byla rozdělena vrchnostenská půda za poplatek nevolníkům. Výraz vznikl ze jména jeho tvůrce Franze Antona Raaba. Pojem: raabizace, Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český. dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=raabizace&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no, cit. dne 4. března 2022.

[287] *Matrika narozených farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2185, fol. 8, SOA Zámrsk. *Matrika zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2195, fol. 2, SOA Zámrsk.

1780),[288] Kateřinu (5. říjen 1782 – 3. březen 1783),[289] Annu (10. říjen 1784 – 20. říjen 1784),[290] Marii (nar. 7. října 1786),[291] Dorotu (28. duben 1789 – 9. listopad 1790),[292] Kateřinu (21. května 1791-27. května 1791)[293] a Františka (nar. 8. června 1793).[294] Dne 17. února 1797 manželka Anna zemřela ve věku 40 let na tuberkulózu.[295]

Dne 18. května 1797 se Josef Hurita znovu oženil a to s Kateřinou, roz. Truncovou.[296] Josefu a Kateřině se narodilo celkem 8 dětí: Anna (nar. 4. listopadu 1798),[297] Josef (nar. 20. září 1800),[298] Kateřina (nar. 10. října 1802),[299] Magdalena

---

[288] *Matrika narozených farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2185, fol. 11, SOA Zámrsk.

[289] *Matrika narozených farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2185, fol. 34, SOA Zámrsk. *Matrika zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2195, fol. 16, SOA Zámrsk.

[290] *Matrika narozených farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2185, fol. 57, SOA Zámrsk. *Matrika zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2195, fol. 22, SOA Zámrsk.

[291] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2186, fol. 86, SOA Zámrsk.

[292] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2186, fol. 88, SOA Zámrsk. *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2196, fol. 66, SOA Zámrsk.

[293] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2186, fol. 88, SOA Zámrsk. *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2196, fol. 66, SOA Zámrsk.

[294] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2186, fol. 89, SOA Zámrsk.

[295] *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2196, fol. 68, SOA Zámrsk. Záznam o smrti Anny Huritové, roz. Boštikové viz příloha č. 46 a č. 47.

[296] *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1810*, sign. 2192, fol. 53, SOA Zámrsk. Záznam o sňatku Jozefa Huryty a Kateřiny Truncové viz příloha č. 48 a č. 49.

[297] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 139, SOA Zámrsk.

[298] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 139, SOA Zámrsk.

[299] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 141, SOA Zámrsk.

(nar. 31. ledna 1805),[300] Václav (26. červenec 1807 – 8. května 1857),[301] Martin (nar. 15. září 1811),[302] Matěj (nar. 19. července 1813),[303] Karel (11. červen 1819 – 27. únor 1819).[304] Josef Hurita zemřel dne 19. března 1830 na slabost[305] a jeho manželka Kateřina dne 25. prosince 1850 na sešlost věkem.[306]

Václav Hurita, nar. 26. července 1807, bydlel taktéž v Domanicích č. p. 8 se svou ženou Annou, rozenou Doudlebskou, se kterou se oženil dne 16. listopadu 1830.[307] Měli spolu 6 dětí: Annu (3. říjen 1834 – 19. květen 1875),[308] Kateřinu (nar. 15. května 1837),[309] Jozefu (nar. 20. srpna 1839),[310] Františku (11. listopad 1842 – 5. září 1853),[311] Josefa

---

[300] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 142, SOA Zámrsk.

[301] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 143, SOA Zámrsk. Záznam o narození Waclawa Huryty viz příloha č. 50 a č. 51. *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 296, SOA Zámrsk.

[302] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 145, SOA Zámrsk.

[303] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 146, SOA Zámrsk.

[304] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 147, SOA Zámrsk. *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1801-1824*, sign. 2197, pag. 265, SOA Zámrsk.

[305] *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 285, SOA Zámrsk. Záznam o smrti Jozefa Huryty viz příloha č. 52 a č. 53.

[306] *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 294, SOA Zámrsk. Záznam o smrti Kateřiny Hurytové, roz. Truncové viz příloha č. 54 a č. 55.

[307] *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Vraclav, okr. Ústí nad Orlicí z let 1800-1892*, sign. 2665, pag. 217, SOA Zámrsk. Záznam o sňatku Václava Huryty a Anny Doudlebské viz příloha č. 56 a č. 57.

[308] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 276, SOA Zámrsk.

[309] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 280, SOA Zámrsk.

[310] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 283, SOA Zámrsk.

[311] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 286, SOA Zámrsk.

(nar. 27. listopadu 1845)[312] a Jana Nepomuka (nar. 18. května 1849).[313] Anna Huritová v matrikách není dále zmíněna. S přihlédnutím k faktu, že porod Jana Nepomuka Hurity byl vykonán pomocí císařského řezu a toho, že úmrtnost rodiček rodících císařským řezem v 19. století dosahovala 60 %,[314] je možné, že Anna Huritová zemřela dne 18. května 1849 nebo v dnech následujících. Václav Hurita zemřel dne 8. května 1857 ve věku 49 let na odumření plic.[315]

Nejstarší dcera Václava Hurity Anna, nar. 3. října 1834, se poté provdala za Jana Pavlíčka a s ním zplodila dvě dcery Annu (nar. 17. června 1859)[316] a Julii (nar. 27. srpna 1960).[317] Bydleli spolu v Domanicích č. p. 8. To se zdá jako důvod pro to, že se nejmladší syn Václava Hurity Jan Nepomuk, nar. 18. května 1849, dne 24. listopadu 1874 oženil s Annou, roz. Fajtovou.[318] Bydleli v Nořínĕ č. p. 29, kde se jim 15. srpna 1876 narodil syn František Josef Huryta.[319] Poté se přestěhovali na Pekla č. p. 23, kde se jim

---

[312] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 292, SOA Zámrsk.

[313] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 298, SOA Zámrsk. Záznam o narození Jana Nepomuka Hurity viz příloha č. 58 a č. 59.

[314] Císařský řez – od historie po současnost, dostupné z: https://www.akutne.cz/res/file/Vyuka%20-%20posterova%20sekce/2014%201_cisarsky%20rez.pdf, cit. dne 23. června 2022.

[315] Co bylo skutečným důvodem smrti Václava Hurity z tohoto záznamu nedokáži přesněji určit. Dále v záznamu o smrti Václava Hurity je jako jeho otec uveden Ján Hurita. Zřejmě se jedná o omyl. *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 296, SOA Zámrsk. Záznam o smrti Vacslava Hurity viz příloha č. 60 a č. 61.

[316] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 307, SOA Zámrsk.

[317] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 309, SOA Zámrsk.

[318] *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1873-1937*, sign. 8470, fol. 172, SOA Zámrsk. Záznam o sňatku Jana Huryty a Anny Fajtové viz příloha č. 62 a č. 63. *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893*, sign. 3132, fol. 14, SOA Zámrsk. Záznam o narození Anny Feitové viz příloha č. 64 a č 65.

[319] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893*, sign. 3132, fol. 36, SOA Zámrsk. Záznam o narození Františka Josefa Huryty viz příloha č. 66 a č 67.

31. července 1879 narodila dcera Anna.[320] Poté měli syna Václava, avšak jedinou zmínku, kterou jsem o něm našel, je podpis jakožto svědek v záznamu o svatbě Františka Huryty.[321] Záznamy o smrti Jana Nepomuka Huryty ani jeho manželky Anny jsem nedokázal dohledat, jelikož příslušné matrik doposud nebyly archivovány.

Mnou vytvořený diagram vývodu Františka Huryty po otcovské linii je přiložen v přílohové části práce pod číslem 72.

3.2. Osudy rodiny Františka Huryty na Horkách č. p. 8

František Huryta se svou manželkou Marií zplodil 4 děti: Ladislava (1903-1943), Annu (1905-1987), Františka (1907-29. červenec 1971) a Václava (1909-1986).[322] Dne 22. června 1917 poskytla Marie Hurytová státu půjčku ve výši 50 korun, která byla součástí šesté válečné půjčky.[323] Poté, co Velká válka vzala rodině živitele, se již Marie neprovdala a posléze z pochopitelných důvodů zahořkla.[324] Zemřela ve vysokém věku dne 30. března 1971.[325]

Syn František se oženil s Emilií Horákovou (29. listopad 1914 – 16. březen 1993) a měli spolu děti Annu (2. prosince 1940 – 8. června 2015) a Františka (nar. 20. června 1942).[326] František zemřel 29. července 1971 a jeho žena Emilie dne 16. března 1993.[327]

---

[320] *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Cerekvice nad Loučnou, okr. Svitavy z let 1873-1899,* sign. 5452, fol. 55, SOA Zámrsk. Záznam o narození Anny Hurytové viz příloha č. 68 a č. 69. Zajímavostí je, že svědci při narození Františka Josefa Huryty a narození Anny Hurytové, Anna nebo Petr Kubovi z Oucmanic č. p. 18 byli lidé, kterým poslední syn zemřel v první světové válce v Hercegovině. Po válce zemřel Petr Kubový a vdova Anna se provdala za Františka Nováka do Ústí nad Orlicí. Anna statek odkázala Karlu Doležalovi, což byl můj prapradědeček. Tato propojenost mě naprosto fascinovala. ČERMÁK, Jaroslav. *Oucmanice*, str. 169. Ilustroval Aleš JIROUŠEK. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2002.

[321] *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Nové Hrady, okr. Ústí nad Orlicí z let 1891-1940,* sign. 8549, fol. 130, SOA Zámrsk. Záznam o sňatku Františka Huryty s Marií Slupeckou viz příloha č. 70 a č. 71.

[322] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[323] *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940*), str. 88, sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli.

[324] Dle výpovědi Pavlíny Kudláčkové.

[325] Soupis historie rodu Hurytova, v držení rodiny Hurytových.

[326] Dle výpovědi Pavlíny Kudláčkové.

[327] Soupis historie rodu Hurytova, v držení rodiny Hurytových.

Anna se provdala za myslivce Františka Ducháče (11. únor 1936 – 21. listopad 2021) z Vysokého Chvojna a s ním zplodnila dceru Hanu a syna Petra. František Huryta se dne 20. září 1969 oženil s Janou, roz. Richtrovou (nar. 9. srpna 1945) a spolu mají dcery Pavlínu (nar. 26. listopadu 1973) a Janu (nar. 30. června 1976). František s manželkou Janou dodnes obývají usedlost č. p. 8 na Horkách.

Dcera Pavlína absolvovala Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Poté si dne 20. září 1997 vzala za manžela Vlastimila Kudláčka (nar. 23. dubna 1972) z Netřeb a usídlili se na Horkách č. p. 8. Dne 1. července 1998 se jim narodila dcera Ivana. Nyní bydlí v obci Hrušová. Dcera Jana absolvovala taktéž Přírodovědeckou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Dne 29. dubna 2000 se provdala za Františka Kopu (nar. 1. dubna 1970). Spolu mají dceru Janu (nar. 4. srpna 2002) a syna Vojtěcha (nar. 19. června 2010). Rodina žije ve Vysokém Mýtě.[328]

[328] Dle výpovědi Pavlíny Kudláčkové.

4. Osudy sousedů Františka Huryty

František Huryta do svého polního zápisníku uvedl několik jmen horeckých spoluobčanů s ním dne 28. července 1914 mobilizovaných. Z nalezených pramenů jsem sestavil stručné životní medailonky daných osob.

4.1. Jan Fikejz

Jan Fikejz, narozen roku 1876 na Horkách, byl sousedem Františka Huryty v č. p. 7. Byl to zemědělec, hornista a evangelík. Povinnou vojenskou službu odsloužil u 98. pěšího pluku ve Vysokém Mýtě mezi 1. říjnem 1897 a 18. listopadem 1900.[329] Jeho manželka se jmenovala Marie a spolu s ní měl Jan Fikejz 3 potomky: Marii (1905-1986), Annu (1907-1986) a Ladislava (1913-1999).[330]

Jan Fikejz byl dne 28. července 1914 mobilizován do 30. domobraneckého pluku k 1. četě 10. polní roty. Prošel si stejnou cestou jako František Huryta, byl jako jediný horecký soused s ním v zajetí na Sibiři. Zpět do vlasti se vracel přes Oděsu a Kišiněv a 31. května 1918 dorazil zpět do Čech[331] a dne 12. listopadu 1923 podal svědectví na horeckém obecním úřadě o smrti Františka Huryty.[332] Po válce byl politicky aktivní na obecní úrovni, účastnil se například voleb do obecní rady roku 1927.[333] Jan Fikejz zemřel roku 1958.[334]

4.2. Josef Kolda

Josef Kolda[335] bydlel na Horkách č. p. 45 se svou ženou Annou. Neměli spolu potomky. Josef Kolda byl dne 28. července 1914 mobilizován do 30. domobraneckého pluku k 1. četě 10. polní roty. 6. září 1914 byl v boji raněn. Byl střelen do hrudi kulkou,

---

[329] Kmenový list Jana Fikejze, VHA.

[330] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[331] Kmenový list Jana Fikejze, VHA.

[332] Zápis o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých – Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914-1926, str. 45, dostupné z: https://kramerius.army.cz/search/i.jsp?pid=uuid:28a8a2fb-aff8-11e7-9e31-005056b73ae5#monograph-monographunit-page_uuid:a0f82cc3-b015-11e7-a3be-005056b73ae5, cit. dne 3. února 2022. Viz příloha č. 23, č. 24 a č. 25.

[333] *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940*), str. 173, sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli.

[334] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[335] Josef Kolda se narodil nejspíše mezi 27. červnem 1876 a 26. červnem 1877.

která vylétla těsně u míchy. Po poskytnuté pomoci byl dopraven do polní nemocnice. V různých vojenských nemocnicích strávil dalších 11 měsíců. Poté se navrátil zpět na Horky. Zde dne 27. června 1917 zemřel na tuberkulózu. Kronika horecké obecní školy se zmiňuje, že zemřel jako třicetiletý. Dle mého názoru je toto tvrzení nepravdivé. Fakt, že by se staršími záložníky odcházel o deset let mladší záložník, mi nepřijde pravděpodobný. Mému tvrzení nahrává i tvrzení Marie Hurytové: *„…Rukovali Landšturm do Zamrsku Horeckych asi 8 všecky starši…“* Pohřeb se konal 30. června 1917 za hojné účasti jeho sousedů.[336] Jeho jméno je uvedeno na pomníku obětem 1. světové války na Horkách.[337] Jeho bratr František zemřel ve válce roku 1915.[338]

4.3. Josef Jiříček

Josef Jiříček, narozen roku 1875 ve Džbánově u Vysokého Mýta, obýval usedlost č. 5. se svou manželkou Marií narozenou roku 1878. Živil se jako hospodář a byl katolík. Mezi lety 1896 a 1899 si odbyl povinnou vojenskou službu v Hradci Králové. Roku 1903 se Josefu a Marii narodila dcera Růžena. Josef Jiříček byl koncem července 1914 mobilizován jakožto desátník a válku přežil. Zemřel roku 1931. Jeho dcera Růžena zemřela roku 1945 a její matka Marie roku 1947. Poté dům obýval Miloslav Vít a jeho rodina.[339] [340]

---

[336] *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940*), str. 89, sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli. Celé znění: *„Dne 30. června 1917 vyprovodili zdejší občané na poslední odpočinek za veliké hojné účasti svého spolurodáka Josefa Koldu z č. 45. Týž účastnil se činně války bojovav v předních řadách až do kdy střelen na ruském bojišti byl nepřátelskou koulí do prsou, jež těsně u míchy prolétla ven. Po 11 měsíců léčil se z tohoto těžkého poranění ve vojenských nemocnicích. Byv poněkud vyléčen odebral se do své rodné obce. Ale byl to jen stín bývalého muže. Chřadl vůčihledě a tuberkulosa učinila konec jeho těžkému, trapnému životu dne 27. června 1917 ve stáří 30 let. Byl to řádný, hodný, tichý občan.“*

[337] Pomník obětem 1. světové války v obci Horky, Spolek pro vojenská pietní místa vets.cz, dostupné z: https://www.vets.cz/vpm/mista/obec/3085-horky/, cit. dne 29. ledna 2022.

[338] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[339] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[340] Kmenový list Josefa Jiříčka, VHA.

4.4. Jan Lázníčka

Jan Láznička, narozen roku 1877 na Horkách, vlastnil usedlost č. p. 11 s manželkou Helenou narozenou roku 1874.[341] [342] Pracoval jako služebník a byl evangelického vyznání. Povinnou vojenskou službu absolvoval u 98. pěšího pluku ve Vysokém Mýtě mezi 1. říjnem 1898 a 7. červencem 1899.[343] Jan Láznička byl mobilizován na konci července 1914.[344] Dne 24. listopadu 1922 byl Krajským soudem v Chrudimi prohlášen za mrtvého ke dni 6. září 1914. Stalo se tak podle jeho spoluvojína Viléma Šilera v boji v bitvě u polského Lublinu.[345] Jan Láznička je uveden na pomníku obětem 1. světové války na Horkách.[346] Helena Lázníčková zemřela roku 1957. Jelikož manželství nepřineslo žádného potomka usedlost č. 11 začala obývat rodina Ladislava Bečičky.[347]

4.5. Václav Šípek

Václav Šípek, narozen roku 1877 v Borové u Poličky, bydlel v Horkách č. p. 18 se svou manželkou Annou narozenou roku 1871. Živil se jako zedník a byl evangelík. Povinnou vojenskou službu odsloužil při 98. pěším pluku ve Vysokém Mýtě mezi 1. říjnem 1898 a 8. listopadem 1901. Dcera Václava a Anny Anna se narodila roku 1903. Václav Šípek byl na konci července 1914 mobilizován, válku přežil a zemřel roku 1956. Jeho rod žil na Horkách nadále po dvě generace.[348] [349]

4.6. Jan Němec

Jan Němec, narozen roku 1878 v Řídkém u Litomyšle, vlastnil horeckou usedlost č. p. 19. Byl nádeník a vyznával katolictví. Vojenskou službu absolvoval mezi 1. říjnem

---

[341] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[342] *Kronika* [horecké] *obecné školy (1893–1940*), str. 68, sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli.

[343] Kmenový list Jana Lázníčka, VHA.

[344] Kmenový list Jana Lázníčka, VHA.

[345] Prohlášení Jana Lázníčka za mrtvého Krajským soudem v Chrudimi ze dne 24. listopadu 1922, VHA.

[346] Pomník obětem 1. světové války v obci Horky, Spolek pro vojenská pietní místa vets.cz, dostupné z: https://www.vets.cz/vpm/mista/obec/3085-horky/, cit. dne 29. ledna 2022.

[347] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[348] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[349] Kmenový list Václava Šípka, VHA.

1899 a 19. zářím 1902 u 98. pěšího pluku ve Vysokém Mýtě. Se svou ženou Annou se jim roku 1908 narodil syn Jan. Jan Němec byl mobilizován koncem července 1914 a válku přežil. Měl další dvě ženy, s kterými zplodil celkem dalších 8 dětí. Zemřel roku 1961. Jeho potomkové na Horkách stále žijí.[350] [351]

4.7. Václav Heblt

Václav Heblt, narozen roku 1876, bydlel v usedlosti č. p. 21. Jeho manželka se jmenovala Marie a narodila se roku 1877. Spolu měli 4 syny: Václav (1899-1987), Jan (1901-neudáno), Josef (1908-1938), Ladislav (1915-neudáno). Václav Heblt byl mobilizován koncem července 1914 a válku přežil. Zemřel roku 1976. Jeho rod na Horkách stále pokračuje.[352]

[350] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

[351] Kmenový list Jana Němce, VHA.

[352] Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

5. Závěr

Na základě dosažených informací jsem se věnoval nejen polnímu zápisníku Františka Huryty, ale v jisté míře i době ve které žil, jeho rodině i sousedům. Objasnil jsem většinu historických, rodinných a dalších okolností a verifikoval jsem uvedená data. Rozšiřoval jsem zapsané skutečnosti o své poznatky. Dokázal jsem zjistit přesné datum úmrtí Františka Huryty a místo jeho pohřbení. Zmapoval jsem život Františka Huryty a jeho sousedů z Horek, uvedených v polním zápisníku. Díky dostupným matričním knihám jsem sestavil rodokmen Františka Huryty sahající do roku 1734.

Jak řekl Herbert Hoover: *„Starší muži vyhlašují válku, ale je to mladí, které musí bojovat a zemřít.“*[353] Nikdo z nás si nedokáže představit čím si procházeli rodiny vojáků a samotní vojáci, kteří byli mobilizováni. Člověk, který bojovat nechtěl, nezajímal se o politiku a jediné na co myslel bylo, aby se jeho rodina a kamarádi měli dobře a aby neměl horší úrodu než loni, musel riskovat svůj život v nesmyslné válce za svého „politického vůdce“ a zabíjet své protivníky, kteří měli s ním samým více společného, než si můžeme myslet.

V polním zápisníku Františka Huryty mě mimo jiné překvapuje lidskost nadřízených Františka Huryty při zjištění ztrát své bojové jednotky. Dále mě překvapuje štědrost Rusů, kteří sami byli chudí a jistě jídla dostatek neměli, a i přesto zadarmo nabízeli pohoštění vojákům, kteří mohli klidně zabít jejich syna, bratra či otce. Lidé tehdy žili mnohdy spokojenější život, i když neměli jistoty, která máme my dnes. Skutečně je nezajímala vysoká politika. Byli rádi za málo, za to, že se mohou najíst, že přenocují místo na tvrdé zemi na slámě nebo že si přečtou české noviny. Když se jim podařilo válku přežít a vrátit se ke svým rodinám, tak museli být zdevastováni zážitky, které prožili. Vidět umírat své kamarády či zažití válečných zranění se nikomu z hlavy vymazat nepodaří. Byla to válka, která zdrtila celé generace lidí. První světová válka změnila celý svět až po současnost. Potvrzuje se kauzalita dějin. Nebýt první světové války, nebylo by tří „ismů“, hospodářské krize, druhé světové války či války studené. Ne nadarmo budova muzea Musej Sarajevo 1878-1918 sídlící na rohu ulicí „Zelenih beretki“ a „Obala Kulina

[353] Herbert Hoover byl 31. prezidentem USA mezi lety 1929 a 1933. Přeloženo autorem. Citát Herberta Hoovera, goodreads, dostupné z: https://www.goodreads.com/author/quotes/209936.Herbert_Hoover, cit. dne 13. března 2022.

bana“ poutala roku 2014 návštěvníky heslem: *„Roh ulice, který odstartoval 20. století.“*[354]

Díky probíhajícímu vpádu ruských vojsk na ukrajinské území se tato práce hořce zaktualizovala. Ve chvíli, kdy vznikají tyto řádky, ukrajinští muži hrdě brání svou vlast, zatímco často velice mladí ruští vojáci ztrácí své životy pro touhu jejich prezidenta po imperiálním dobývání. Bezpochyby prožívají strasti a utrpení, které zažil i František Huryta, jsou vystaveni několika dennímu hladu a prožívají hrůzné momenty plné všudypřítomné smrti. S lítostí musím konstatovat, že se lidstvo jen málo poučuje z vlastní minulosti. Hrstka mocných stále bojuje pomocí nevinných, bezejmenných lidí za své zájmy.

Za dobu, co jsem vypracovával tuto práci jsem se seznámil s dobovými prameny a navázal cenné kontakty s institucemi. Za pro mne velice přínosné považuji fakt, že jsem prostřednictvím kmenového listu Františka Huryty a použitých matrik pracoval s kurentním písmem.

Věřím, že jsem předestřel zajímavé poznatky o životě Františka Huryty jeho potomkům.

[354] Fotografie muzea Musej Sarajevo 1878-1914 s uvedeným heslem viz příloha č. 72.

Seznam příloh

č. 1. Kmenový list Františka Huryty č. 1, Vojenský historický archiv (dále jen VHA).

č. 2. Kmenový list Františka Huryty č. 2, VHA.

č. 3. Kmenový list Františka Huryty č. 3, VHA.

č. 4. Kmenový list Františka Huryty č. 4, VHA.

č. 5. Kmenový list Františka Huryty č. 5, VHA.

č. 6. Kmenový list Františka Huryty č. 6 – vlastnosti, VHA.

č. 7. Přepis a překlad kmenového listu Františka Huryty č. 1, vytvořeno autorem.

č. 8. Chronologický přepis a překlad kmenového listu Františka Huryty č. 1 až č. 4, vytvořeno autorem.

č. 9. Přepis a překlad kmenového listu Františka Huryty č. 5 – vlastnosti, vytvořeno autorem.

č. 10. Fotografie koní na vysokomýtském náměstí směrem k bývalé poště, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09581

č. 11. Fotografie koní na vysokomýtském náměstí směrem k Pražské bráně, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-10236

č. 12. Fotografie koní připravených k odchodu na vysokomýtském náměstí, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09557

č. 13. Fotografie pochodu ulicí Vraclavská ve Vysokém Mýtě, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09544

č. 14. Fotografie mobilizace směrem k Pražské bráně, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-00442

č. 15. Fotografie mobilizace směrem ke kostelu sv. Vavřince, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09528

č. 16. Fotografie nástupu vojáků při mobilizaci směrem k Hotelu Pošta, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09556

č. 17. Pohlednice Františka Huryty poslaný rodině z Krakova, v držení rodiny Hurytových.

č. 18. Kostel sv. Josefa v Ťumeni, autor fotografie: Ole Lukoye, dostupné z: https://fototerra.ru/photo-page/Russia/Tjumen/269735, cit. dne 30. ledna 2022

č. 19. První strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z Ťumeni dne 11. října 1914, v držení rodiny Hurytových.

č. 20. Druhá strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z Ťumeni dne 11. října 1914, v držení rodiny Hurytových.

č. 21. První strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z ze dne 18. ledna 1915, v držení rodiny Hurytových.

č. 22. Druhá strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z ze dne 18. ledna 1915, v držení rodiny Hurytových.

č. 23. První část zápisu o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých - Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914 - 1926, str. 45, dostupné z: http://vhapraha.cz/ sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_%20valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage 00375.htm, cit. dne 3. února 2022.

č. 24. Druhá část zápisu o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých - Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914 - 1926, str. 45, dostupné z: http://vhapraha.cz/ sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_%20valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage 00375.htm, cit. dne 3. února 2022.

č. 25. Přepis obou částí zápisu o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých - Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914 - 1926, str. 45, dostupné z: http://vhapraha.cz/ sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_%20valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage 00375.htm, cit. dne 3. února 2022.

č. 26. Zápis o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VHA, dostupné z :http://vhapraha.cz/ sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_%20valce/ H/Hue%20-%20Hus/ipage 00375.htm, cit. dne 3. února 2022.

č. 27. Přepis zápisu o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VHA, dostupné z: http://VHApraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_ valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

č. 28. První strana svědectví o smrti Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

č. 29. Druhá strana svědectví o smrti Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

č. 30. Fotografie Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

č. 31. Úvodní strana deníku Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

č. 32. Poslední dvě strany zápisků Františka Huryty do jeho deníku, v držení rodiny Hurytových.

č. 33. Pohlednice z vlakové zastávky Grebów, dostupné z: https://nl.wikipedia.org/wiki/Station_Gr%C4%99b%C3%B3w#/media/Bestand:Stacja_grebow.jpg, cit. dne 10. února 2022

č. 34. Mapa Vysokého Mýta z prvního desetiletí 20. století, dostupné z: http://www.chocen-litomysl.cz/trat-chocen-vysoke-myto-litomysl-na-starych-pohlednicich/pohlednice-vysoke-myto-13.jpg, cit. dne 12. března 2022

č. 35. Záznam o narození Františka Xaveria Hurity ze dne 14. září 1753, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 110, Státní oblastní archiv v Zámrsku (dále jen SOA Zámrsk)

č. 36. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Františka Xaveria Hurity ze dne 14. září 1753

č. 37. Záznam o smrti Františka Xaveria Hurity ze dne 24. září 1753 a záznam o smrti Doroty Huritové ze dne 27. září 1753, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 359, SOA Zámrsk

č. 38. Přepis a autorův překlad záznamu o smrti Františka Xaveria Hurity ze dne 24. září 1753 a záznamu o smrti Doroty Huritové ze dne 27. září 1753

č. 39. Záznam o narození Mariany Dryjakové ze dne 12. března 1734, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 16, SOA Zámrsk

č. 40. Záznam o sňatku Josefa Hurity a Magdaleny Driakové ze dne 25. listopadu 1753, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 482, SOA Zámrsk

č. 41. Přepis a autorův překlad záznamu o sňatku Josefa Hurity a Magdaleny Driakové ze dne 25. listopadu 1753

č. 42. Záznam o narození Josefa Hurity ze dne 10. září 1754, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 117, SOA Zámrsk

č. 43. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Josefa Hurity ze dne 10. září 1754

č. 44. Záznam o smrti Josefa Hurity ze dne 16. září 1783, *Matrika zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2195, fol. 19, SOA Zámrsk

č. 45. Přepis a autorův překlad záznamu o smrti Josefa Hurity ze dne 16. září 1783

č. 46. Záznam o smrti Anny Huritové, roz Boštikové ze dne 17. února 1797, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2196, fol. 68, SOA Zámrsk

č. 47. Autorův přepis záznam o smrti Anny Huritové, roz Boštikové ze dne 17. února 1797

č. 48. Záznam o sňatku Jozefa Huryty a Kateřiny Truncové ze dne 28. května 1797, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1810*, sign. 2192, fol. 53, SOA Zámrsk

č. 49. Autorův přepis záznamu o sňatku Jozefa Huryty a Kateřiny Truncové ze dne 28. května 1797

č. 50. Záznam o narození Waclawa Hurity ze dne 26. července 1807, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 143, SOA Zámrsk

č. 51. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Waclava Hurity ze dne 16. července 1807

č. 52. Záznam o smrti Jozefa Hurity ze dne 19. březen 1830, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 285, SOA Zámrsk

č. 53. Autorův přepis záznamu o smrti Josefa Hurity ze dne 19. března 1830

č. 54. Záznam o smrti Kateřiny Huritowé, roz, Truncové, ze dne 25. prosince 1850, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 294, SOA Zámrsk

č. 55. Autorův přepis záznamu o smrti Kateřiny Huritowé, roz, Truncové, ze dne 25. prosince 1850

č. 56. Záznam o sňatku Waclawa Huryty a Anny Doudlebské ze dne 16. listopadu 1830, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Vraclav, okr. Ústí nad Orlicí z let 1800-1892*, sign. 2665, pag. 217, SOA Zámrsk

č. 57. Autorův přepis záznamu o sňatku Waclawa Huryty a Anny Doudlebské ze dne 16. listopadu 1830

č. 58. Záznam o narození Jana Nepomuka Hurity ze dne 18. května 1849, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 298, SOA Zámrsk

č. 59. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Jana Nepomuka Hurity ze dne 18. května 1849

č. 60. Záznam o smrti Vacslava Hurity ze dne 15. května 1857, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 296, SOA Zámrsk

č. 61. Autorův přepis záznamu o smrti Vacslava Hurity ze dne 15. května 1857

č. 62. Záznam o sňatku Jana Huryty a Anny Fajtové ze dne 24. listopadu 1874, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1873-1937*, sign. 8470, fol. 172, SOA Zámrsk

č. 63. Autorův přepis záznamu o sňatku Jana Huryty a Anny Fajtové ze dne 24. listopadu 1874

č. 64. Záznam o narození Anny Feitové ze dne 29. července 1849, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893*, sign. 3132, fol. 14, SOA Zámrsk

č. 65. Přepis záznamu o narození Anny Feitové ze dne 29. července 1849

č. 66. Záznam o narození Františka Josefa Huryty ze dne 15. srpna 1876, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893*, sign. 3132, fol. 36, SOA Zámrsk

č. 67. Přepis záznamu o narození Františka Josefa Huryty ze dne 15. srpna 1876

č. 68. Záznam o narození Anny Hurytové ze dne 31. července 1879, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Cerekvice nad Loučnou, okr. Svitavy z let 1873-1899*, sign. 5452, fol. 55, SOA Zámrsk

č. 69. Přepis záznamu o narození Anny Hurytové ze dne 31. července 1879

č. 70. Záznam o sňatku Františka Huryty a Marie Slupecké ze dne 4. února 1902, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Nové Hrady, okr. Ústí nad Orlicí z let 1891-1940*, sign. 8549, fol. 130, SOA Zámrsk

č. 71. Autorův přepis záznamu o sňatku Františka Huryty a Marie Slupecké ze dne 4. února 1902

č. 72. Diagram vývodu Františka Huryty po otcovské linii, vytvořeno autorem.

č. 73. Fotografie muzea Musej Sarajevo 1878-1914 v roce 2014, foto: Mastrchf91, dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sarajevo_Museum_2014.jpg, cit. dne 6. března 2022

č. 74. Zjednodušená mapa cesty Františka Huryty z Chocně do Ťumeni mezi 23. srpnem a 30. zářím 1914, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

č. 75. Mapa situace na hranicích Rakousko-Uherska a Ruska před první světovou válkou, dostupné z: https://forgottengalicia.com/historical-maps-of-galicia-1775-1918/, cit. dne 11. března 2022

č. 76. Mapa situace na bojišti při obléhání Kraśniku 23. a 25. srpna 1914, dostupné z: https://twitter.com/pikegrey1418/status/1165232397878796290, cit. dne 11. března 2022

č. 77. Mapa situace na bojišti při obléhání Kraśniku mezi 23. srpna a 3. září 1914, dostupné z: https://de.wikipedia.org/wiki/Datei:Zayonchkovsky_map15.djvu, cit. dne 11. března 2022

č. 78. Mapa úspěchu a následného ústupu rakouskouherských vojsk mezi 23. srpnem a 26. zářím 1914, dostupné z: https://aminoapps.com/c/world-history/page/blog/the-battle-of-galicia/RxgR_Gdhwu1JZQYKePk8opVZzr4ZNmXY3r, cit. dne 11. března 2022

č. 79. Mapa cesty Františka Huryty z Grébow do Trawniki mezi 29. srpnem a 9. zářím 1914, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

č. 80. Mapa cesty Františka Huryty z Zolotovy do Ťumeni mezi 30. květnem a 6. červnem 1915, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, dostupný z: mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

č. 81. Mapa cesty Františka Huryty z Ťumeni do Turinska mezi 11. červnem a 12. červnem 1915, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

Přílohy

č. 1. Kmenový list Františka Huryty č. 1, VHA

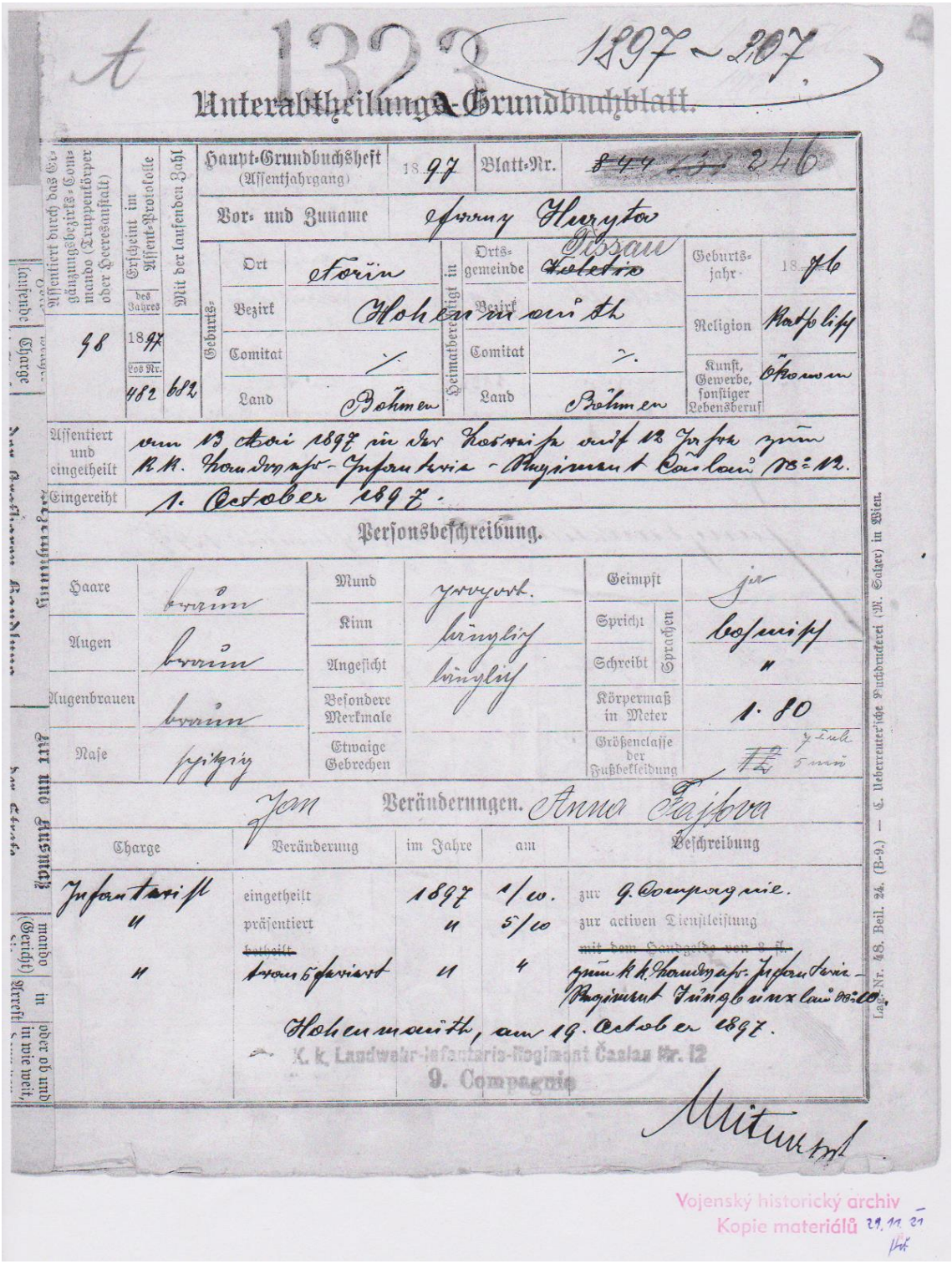

1323 1897 – 207.

Unterabtheilungs-Grundbuchblatt.

Assentiert durch das Ergänzungsbezirks-Commando (Truppenkörper oder Heeresanstalt)	Erscheint im Assent-Protokolle des Jahres	Mit der laufenden Zahl	Haupt-Grundbuchsheft (Assentjahrgang)	18 97	Blatt-Nr. 246
98	1897 Los Nr. 482	682	Vor- und Zuname	Franz Huryta	

Geburts- Ort	Stožin	Heimatberechtigt in Ortsgemeinde	Pissau	Geburtsjahr	1876
Geburts- Bezirk	Hohenmauth	Heimatberechtigt in Bezirk		Religion	Katholisch
Geburts- Comitat	/	Heimatberechtigt in Comitat	/	Kunst, Gewerbe, sonstiger Lebensberuf	Ökonom
Geburts- Land	Böhmen	Heimatberechtigt in Land	Böhmen		

Assentiert und eingetheilt: am 13. Oktober 1897 in der Kostrich auf 12 Jahre zum K. K. Landwehr-Infanterie-Regiment Caslau No 12.

Eingereiht: 1. October 1897.

Personsbeschreibung.

Haare	braun	Mund	proporc.	Geimpft	ja
Augen	braun	Kinn	kräftig	Spricht (Sprachen)	böhmisch
		Angesicht	kräftig	Schreibt (Sprachen)	"
Augenbrauen	braun	Besondere Merkmale		Körpermaß in Meter	1.80
Nase	spitzig	Etwaige Gebrechen		Größenclasse der Fußbekleidung	7 Zoll 5 mm

Veränderungen.

Charge	Veränderung	im Jahre	am	Beschreibung
Infanterist	eingetheilt	1897	1/10.	zur 9. Compagnie.
"	präsentiert	"	5/10	zur activen Dienstleistung
	~~beurlaubt~~			~~mit dem Gendarm von 8 M.~~
"	~~beurlaubt~~	"	4	zum K. K. Landwehr-Infanterie-Regiment Königgrätz No 18.

Hohenmauth, am 19. October 1897.

K. k. Landwehr-Infanterie-Regiment Časlau Nr. 12
9. Compagnie

Mitunterl.

Lag. Nr. 48. Beil. 24. (B-9.) — C. Ueberreuter'sche Buchdruckerei (M. Salzer) in Wien.

Vojenský historický archiv
Kopie materiálů 29. 11. 21

č. 2. Kmenový list Františka Huryty č. 2, VHA

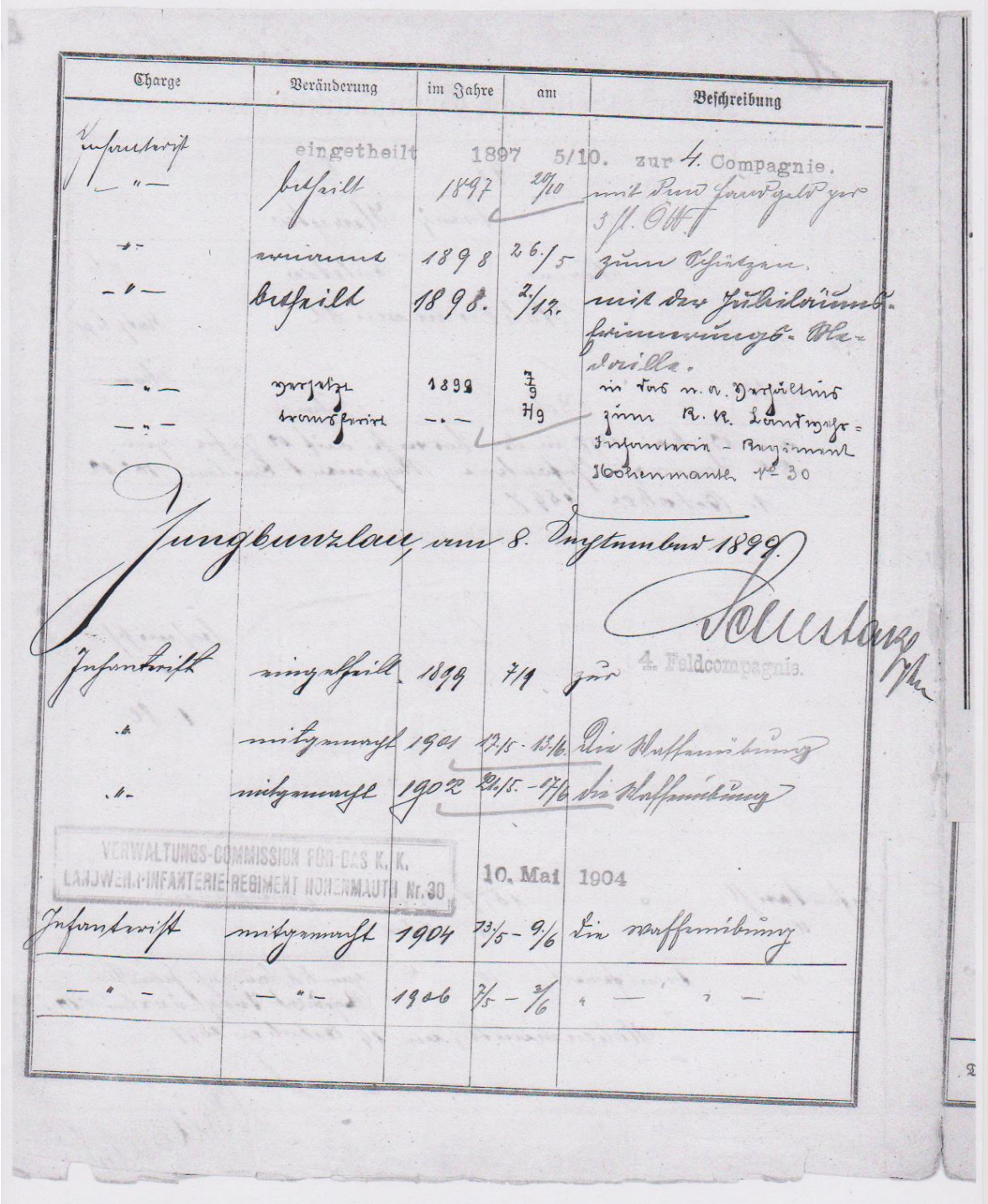

Charge	Veränderung	im Jahre	am	Beschreibung
Infanterist	eingetheilt	1897	5/10.	zur 4. Compagnie.
— " —	befördert	1897	20/10	mit dem Feldgeld zur 3 Cl. Ott
— " —	befördert	1898	26/5	zum Gefreiten.
— " —	befördert	1898.	2/12.	mit der Zuteilung des Ehrenzeichens 3. Cl.
— " —	versetzt	1899	7/9	in das n. ö. Landwehr
— " —	beurlaubt	— " —	7/9	zum K. K. Landwehr-Infanterie-Regiment Hohenmauth Nr. 30

Jungbunzlau, am 8. September 1899.

Schustaz Hpm.

Infanterist	eingetheilt	1899	7/9	zur 4. Feldcompagnie.
"	mitgemacht	1901	17/5 - 13/6	die Waffenübung
"	mitgemacht	1902	22/5 - 9/6	die Waffenübung
Infanterist	mitgemacht	1904	23/5 - 9/6	die Waffenübung
— " —	— " —	1906	7/5 - 3/6	" — " —

VERWALTUNGS-COMMISSION FÜR DAS K. K. LANDWEHR-INFANTERIE-REGIMENT HOHENMAUTH Nr. 30

10. Mai 1904

č. 3. Kmenový list Františka Huryty č. 3, VHA

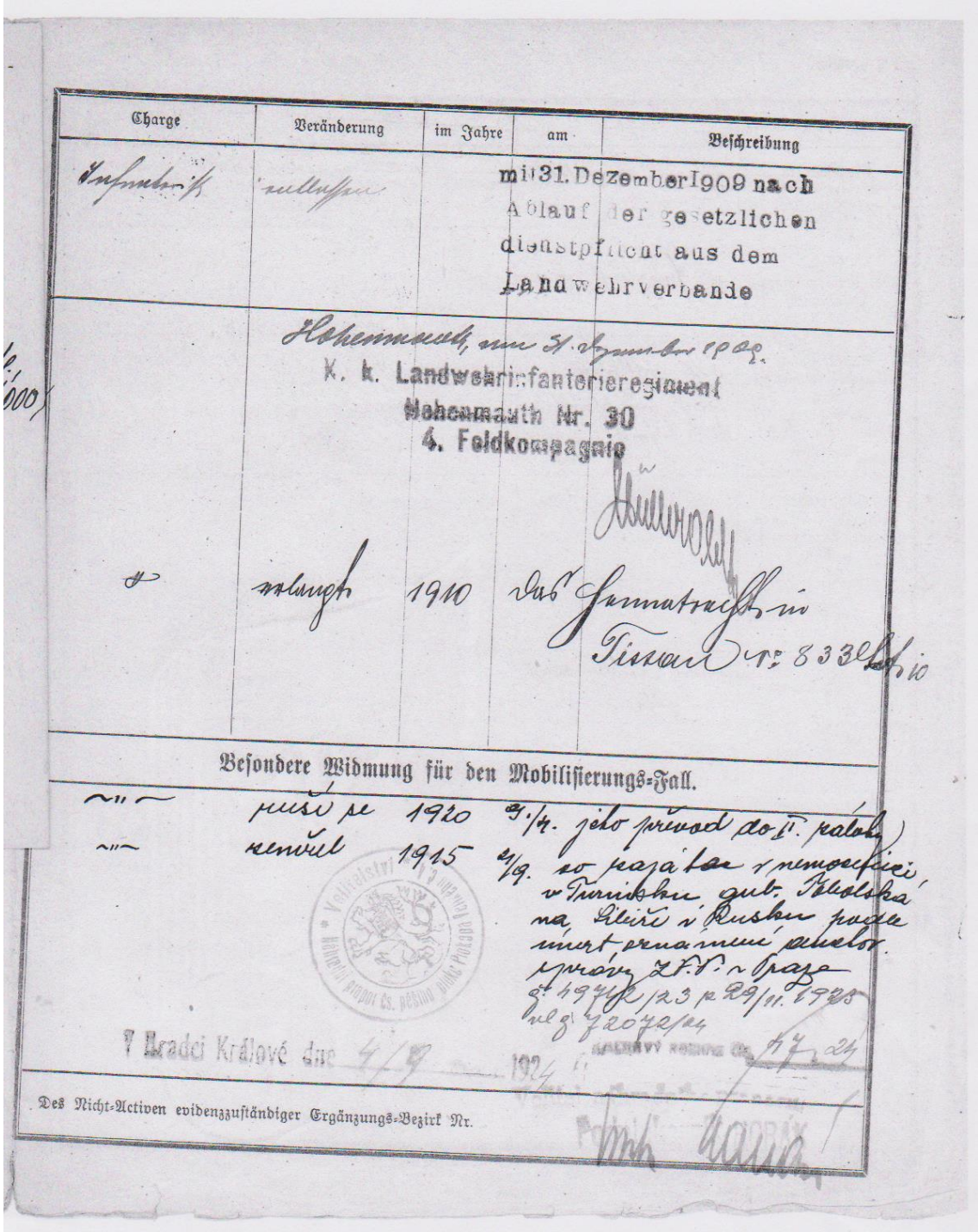

Charge	Veränderung	im Jahre	am	Beschreibung
Infanterist	entlassen		mit 31. Dezember 1909 nach Ablauf der gesetzlichen dienstpflicht aus dem Landwehrverbande	
			Hohenmauth, am 31. Dezember 1909. K. k. Landwehrinfanterieregiment Hohenmauth Nr. 30 4. Feldkompagnie	
"	erlangt	1910	das Heimatrecht in Tissau Nr. 83	
Besondere Widmung für den Mobilisierungs-Fall.				
~"~	musí se	1920	3/4. jeho převod do II. záloh.	
~"~	zemřel	1915	2/9. ve nejasném v nemocnici v Turnisku gub. Tiflisská na Kavkaze v Rusku podle úmrtí oznámení ministr. správy ZFS v Praze č. 4974/23 z 29/11. 1923 nebo č. 20742/24	
V Hradci Králové dne 4/9 1924				

Des Nicht-Activen evidenzzuständiger Ergänzungs-Bezirk Nr.

č. 4. Kmenový list Františka Huryty č. 4, VHA

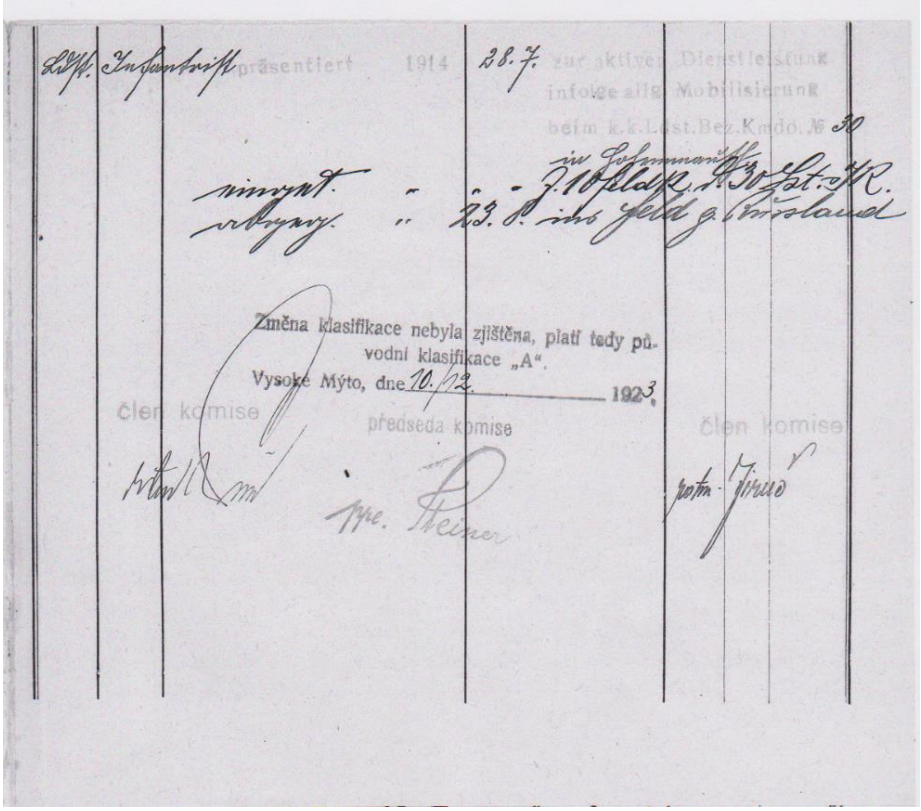
Změna klasifikace nebyla zjištěna, platí tedy původní klasifikace „A".
Vysoké Mýto, dne 10./12. 1923.
člen komise
předseda komise
člen komise

č. 5. Kmenový list Františka Huryty č. 5, VHA

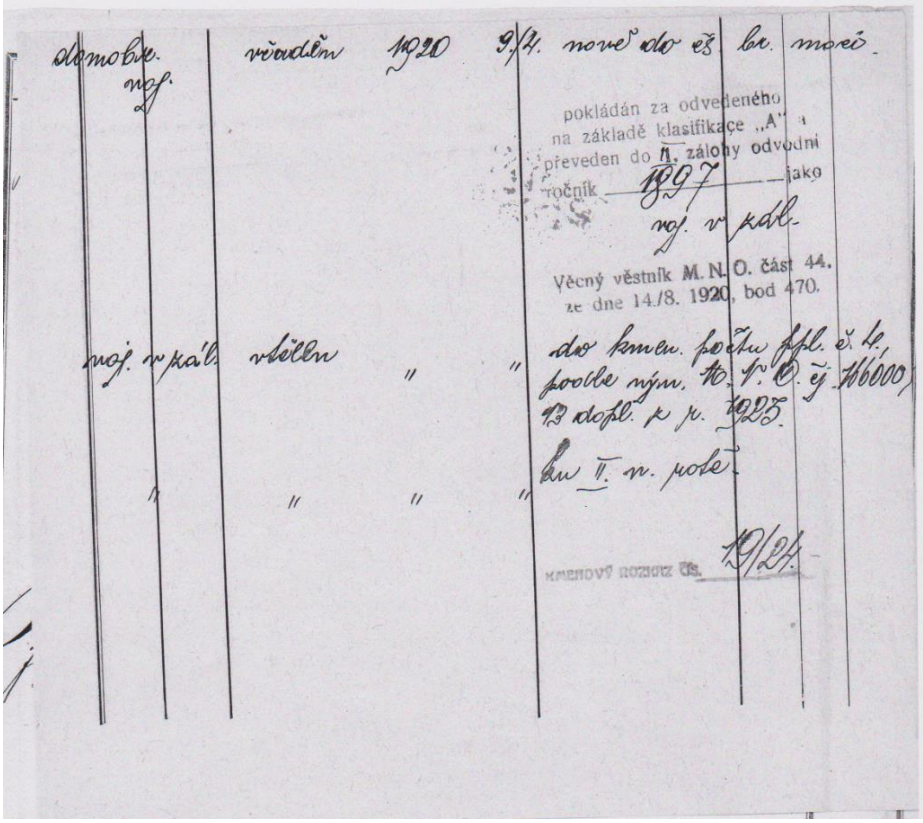
pokládán za odvedeného na základě klasifikace „A" a převeden do II. zálohy odvodní ročník 1897 jako
Věcný věstník M. N. O. část 44. ze dne 14./8. 1920, bod 470.

č. 6. Kmenový list Františka Huryty č. 6 – vlastnosti, VHA

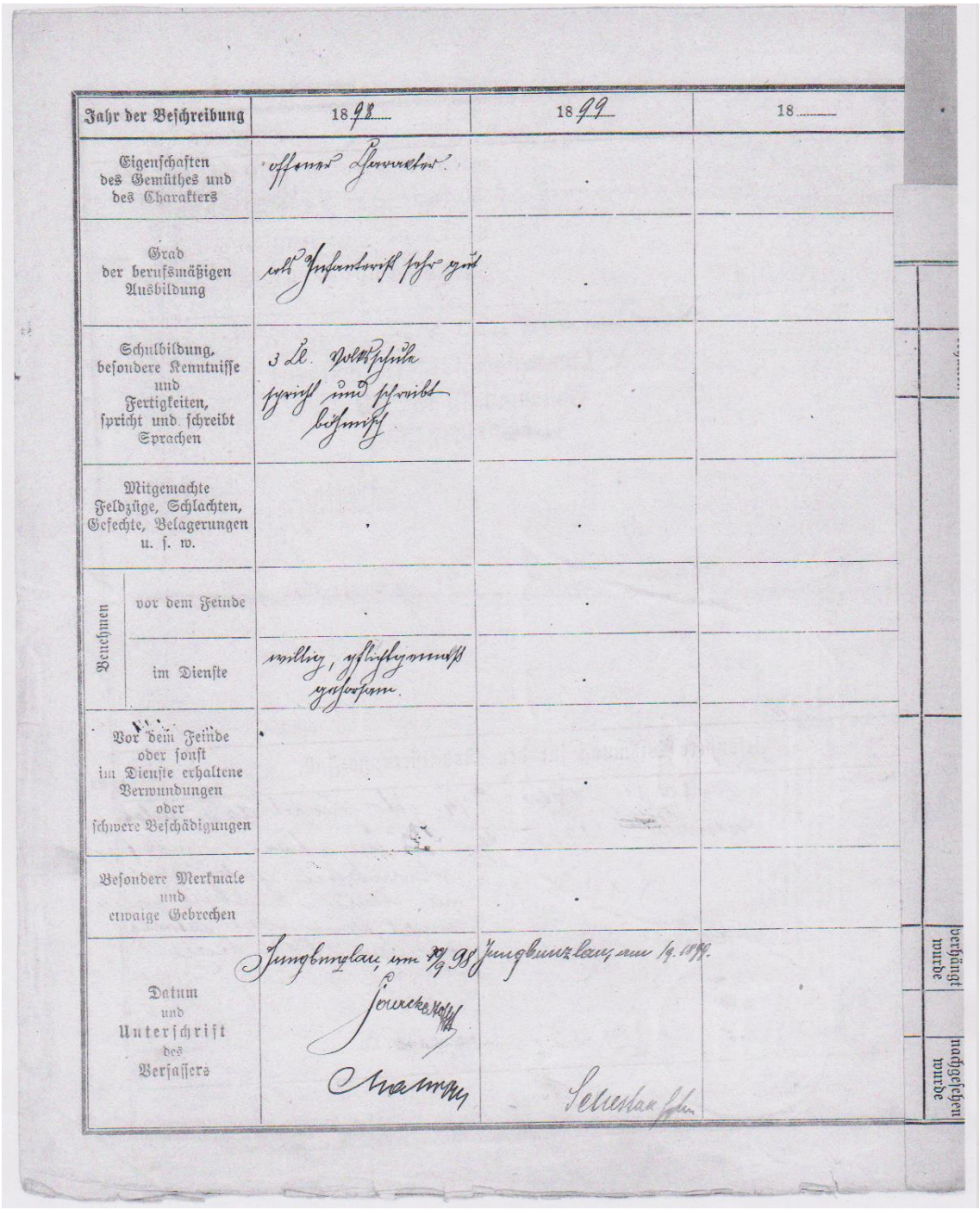

Jahr der Beschreibung	18 98	18 99	18
Eigenschaften des Gemüthes und des Charakters	offener Charakter		
Grad der berufsmäßigen Ausbildung	als Infanterist sehr gut		
Schulbildung, besondere Kenntnisse und Fertigkeiten, spricht und schreibt Sprachen	3 Cl. Volksschule spricht und schreibt böhmisch		
Mitgemachte Feldzüge, Schlachten, Gefechte, Belagerungen u. s. w.			
Benehmen: vor dem Feinde			
Benehmen: im Dienste	willig, pflichtgemäß gehorsam		
Vor dem Feinde oder sonst im Dienste erhaltene Verwundungen oder schwere Beschädigungen			
Besondere Merkmale und etwaige Gebrechen			
Datum und Unterschrift des Verfassers	Jungbunzlau, am 1/9 98 Feurecker Hptm.	Jungbunzlau, am 1/9 1899 Sebestian Oberst	

berücksichtigt wurde

nachgesehen wurde

č. 7. Přepis a překlad kmenového listu Františka Huryty č. 1, vytvořeno autorem

Ročník odvodu	1897
List č.	246
Doplňovací velitelství	98
Pořadové číslo	682
Protokol odvodu – rok	1897
Protokol odvodu – dávka	482

Jméno a příjmení		Franz Huryta
Narozen	místo	Nořín
	okres	Vysoké Mýto
	okres	Vysoké Mýto
	země	Čechy
Domovem v	místní obec	Tisová
	okres	Vysoké Mýto
	okres	Vysoké Mýto
	země	Čechy
Rok narození		1876
Náboženství		katolické
Povolání		hospodář

Odveden a zařazen	13. května 1897 jako 12. odvodový ročník ke C. k. zeměbraneckému pěšímu pluku Čáslav č. 12
zařazen	1. října 1897

Další popis	
Vlasy	hnědé
Oči	hnědé
Obočí	hnědé
Nos	ostrý
Ústa	velká
Brada	protáhlá
Obličej	protáhlý
Očkován	ano
Mluví	česky
Píše	česky
Výška v metrech	1,80
Velikost obuvi	7/5

č. 8. Chronologický přepis a překlad kmenového listu Františka Huryty č. 1 až č. 4, vytvořeno autorem

hodnost	změna	roku	dne	popis
Vojín	odveden	1897	1. 10.	k 9. rotě.
Vojín	prezentován	1897	5. 10.	do aktivní služby.
Vojín	přeřazen	1897	5. 10.	ke C. k. zeměbraneckému pěšímu pluku Mladá Boleslav č. 10.
Vojín	odveden	1897	5. 10.	ke 4. rotě.
Vojín	obdržel	1897	20. 10.	kapesné 3 Rakousko-uherské zlaté.
Vojín	obdržel	1898	26. 5.	ocenění.
Vojín	obdržel	1898	2. 12.	Jubilejní pamětní medaili.[355]
Vojín	zraněn	1899	7. 9.	do neaktivní služby.
Vojín	přeřazen	1899	7. 9.	k C. k. zeměbraneckému pěšímu pluku Vysoké Mýto č. 30.
Vojín	zařazen	1899	7. 9.	ke 4. polní rotě.
Vojín	se účastnil	1901	17. 5. – 13. 6.	cvičení se zbraní.
Vojín	se účastnil	1902	21. 5. – 17.6.	cvičení se zbraní.
Vojín	se účastnil	1904	13. 5. – 9. 6.	cvičení se zbraní.
Vojín	se účastnil	1906	7. 5. – 3. 6.	cvičení se zbraní.
Vojín	propuštěn			31. prosince 1909 po uplynutí zákonné vojenské služby jako záložník zeměbrany
Vojín	vzat	1910		„*das Hennatoecht*“ v Tisové „*vo. 833elitio*“[356]
(Domobrana) Vojín	prezentován	1914	28. 7.	Do aktivní vojenské služby důsledkem všeobecné mobilizace do C. k. domobraneckého pěšího pluku č. 30 ve Vysoké Mýtě
(Domobrana) Vojín	vstoupil	1914	28. 7.	do 10. polní roty 30 domobraneckého pěšího pluku.
(Domobrana) Vojín	dán	1914	23. 8.	do pole proti Rusku

[355] Tato jubilejní pamětní medaile je vidět na fotografii Františka Huryty viz příloha č. 30.

[356] Tímto přepisem si nejsem jist. Dle mého názoru se jedná o zařazení pod obec příslušnosti Tisová.

Vojín	zemřel	1915	21. 9.	co zajatec v nemocnici v Turinsku, gub. Tobolská na Sibiři v Rusku podle úmrt. oznámení zprávy ZF.F v Praze
Domobranecký vojín	vřaděn	1920	9. 4.	nově do československé branné moci.
Vojín v záloze	vtělen	1920	9. 4.	do kmenového počtu ppl. č. 4., podrobeným N. V. O. čj. 166000, 13 dopl. z r. 1923.
Vojín v záloze	vtělen	1920	9. 4.	ku II. polní rotě.
Vojín	ruší se	1920	9. 4.	jeho převod do II. Zálohy.

č. 9. Přepis a překlad kmenového listu Františka Huryty č. 5 – vlastnosti, vytvořeno autorem

Vlastnosti srdce a charakteru	vstřícnější charakter
Stupeň odborného výcviku	Na vojína velmi dobrý
Školní vzdělání, zvláštní znalosti a dovednosti, jazyk mluvy a psaní	*„3 Cl.“*[357] základní školy Mluví a píše česky
Chování ve službě	Platný, se smyslem pro povinnost, poslušný

Podepsáno v Mladé Boleslavi dne 30. září 1898

[357] Může se jednat o *„tři třídy“* (*„3 Classen“*), avšak toto tvrzení mi přijde nepravdivé. Jan Lázníčka má ve svém kmenovém listu ve stejné části uveden stejný zápis, avšak na první straně má jako dosažené vzdělání zapsáno základní školu. Mohu tedy konstatovat, že František Huryta absolvoval kompletní docházku základní školy.

č. 10. Fotografie koní na vysokomýtském náměstí směrem k bývalé poště, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09581

č. 11. Fotografie koní na vysokomýtském náměstí směrem k Pražské bráně, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-10236

č. 12. Fotografie koní připravených k odchodu na vysokomýtském náměstí, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09557

č. 13. Fotografie pochodu po ulici Vraclavská ve Vysokém Mýtě, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09544

č. 14. Fotografie mobilizace směrem k Pražské bráně, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-00442

č. 15. Fotografie mobilizace směrem ke kostelu sv. Vavřince, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09528

č. 16. Fotografie nástupu vojáků při mobilizaci směrem k Hotelu Pošta, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09556

č. 17. Pohlednice Františka Huryty poslaná rodině z Krakova, v držení rodiny Hurytových

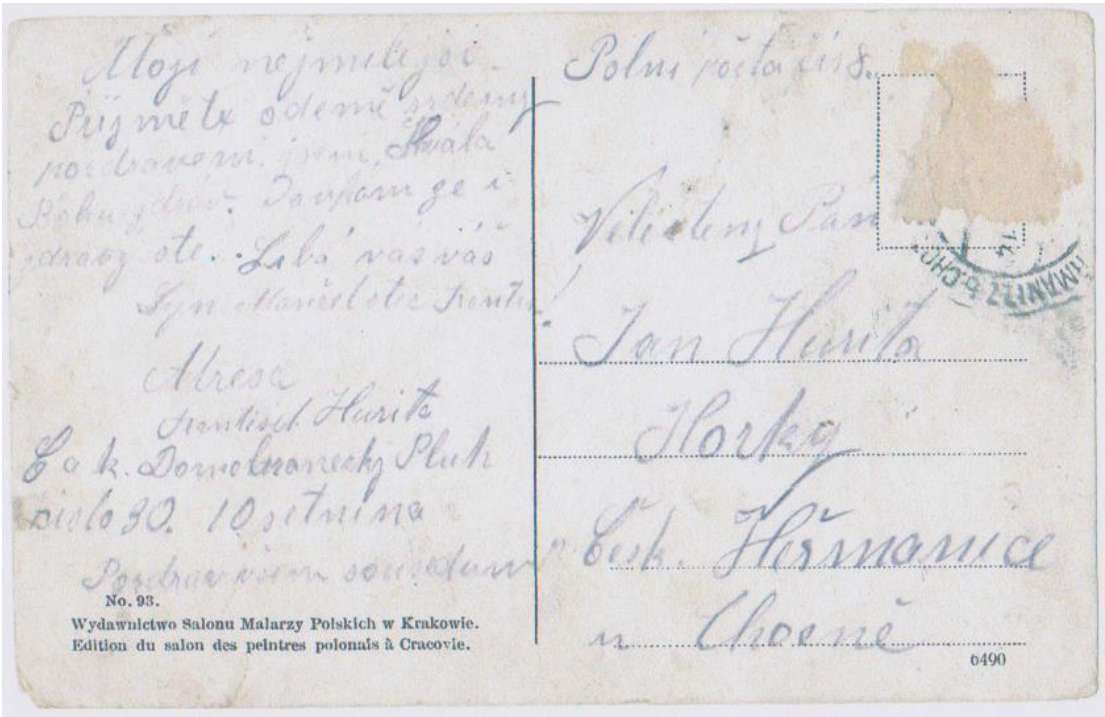

Přepis pohlednice:

„Mojí nejmilejši

Přijměte odemě srdečny pozdraveni jsem Chvála Böhu zdráv. Doufám ze i zdravý ste.

Libá vás váš Syn Manžel otec Frantz

Atresa

František Hurita

C a k. Domobranecký Pluk číslo 30. 10. setnina

Pozdrav všem sousedum“

Adresováno:

„Polní pošta čís 8.

Velécteny Pán

Jan Hurita

Horky

Česk. Heřmanice u Chocně“

V levém dolním rohu se nachází natištěné číslování a text nejdříve v polštině a poté ve francouzštině:

„No. 93

Wydanictwo Salonu Malarzy Polskich w Krakowie.

Edition du salon des peintres polonais á Cracovie.“

Překlad autorem:

„č. 93

Vydání Salonu Malířů Polských v Krakově“

č. 18. Kostel sv. Josefa v Ťumeni v roce 2018, foto: Ole Lukoye, dostupné z: https://fototerra.ru/photo-page/Russia/Tjumen/269735, cit. dne 30. ledna 2022

č. 19. První strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z Ťumeni dne 11. října 1914, v držení rodiny Hurytových

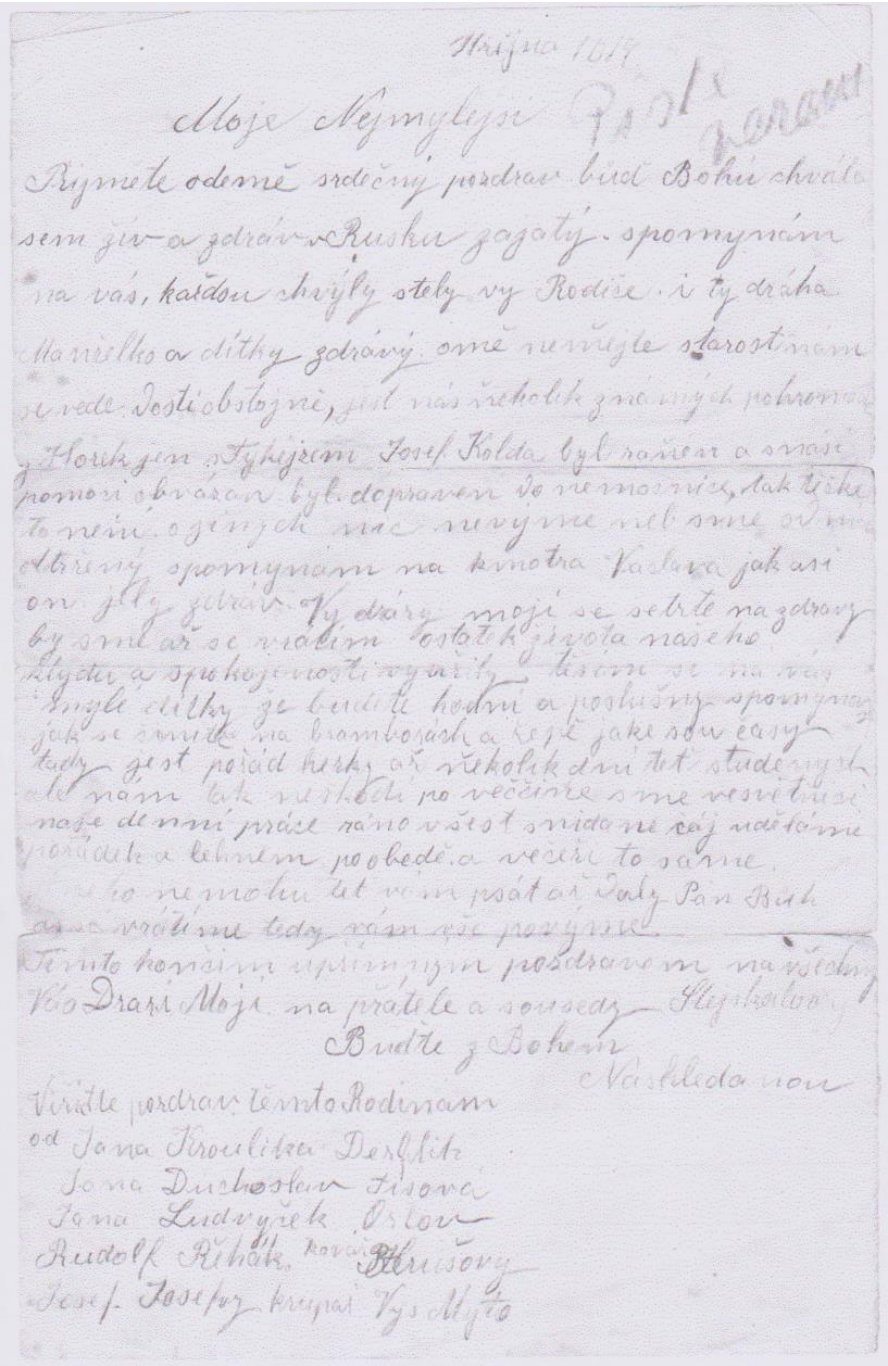

Přepis dopisu:

„11října 1914

Moje Nejmylejši

Přijměte odemě srdečný pozdrav bůď Bohú chvála sem živ a zdráv v Rusku zajatý. spomynám na vás, každou chvýly stely vy Rodiče. i ty dráha Manželko a dítky zdrávý. omě

nemějte starost nám se vede. dosti obstojně, jest nás ňekolik známých pohromadě z Horek jen s Fykejzem Josef Kolda byl raňen a snaší pomoci obvázan byl. dopraven do nemocnice, tak těžke to neňí. o jinych nic nevyme neb sme od ních ottržený spomynám na kmotra Vaclava jak asi on. jely zdráv. Vy drázy mojí se šetrte na zdravy by sme až se vrátím ostatek života našeho klydu a spokojivosti využily těším se na vás mylé dítky že budete hodní a poslušny spomynaj jak se činite na bramborách a řepě jake sou časy tady jest pořád hezky až několik dní teť studenych ale nám tak neškodí po věččiňe sme vesvětnici naše denní práce v ráno v šest snidane čáj uděláme pořádek a lehnem po obědě a večeři to same. jineho nemohu teť vám psát až daly Pán Bůh aš se vrátíme tedy vám vše povýme.

Timto končim upřímným pozdravem na všechny Vás Drazi Moji na přátele a sousedy Stejskalovy

Buďte z Bohem

Nashledanou

Viřiďte pozdrav těmto Rodinám

Od Jana Kroulika Derflik[358]

Jana Duchoslav Tisová

Jana Ludvyček Orlov

Rudolf Řehák kovář Hrušovy

Josef Josefsky krupař Vys Myto[359] *"*

Cenzor napsal na pravý horní roh první strany dopisu červeně:

„Piště perem"

[358] Tj. dnes již nepoužívaný termín pro obec Zaháj vzdálenou 3 kilometry od Vysokého Mýta. Historie obce Tisová (název obce Zaháj), Obecní úřad Tisová, dostupné z: https://www.tisova.cz/index.php/obec-tisova/historie-obce, cit. 1. února 2022.

[359] Na vysokomýtském náměstí v č. p. 215 vykonával své řemeslo krupař Josef Dvořák. Je možné, že se jedná o totožnou osobu. Zdroj: autor.

č. 20. Druhá strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z Ťumeni dne 11. října 1914, v držení rodiny Hurytových

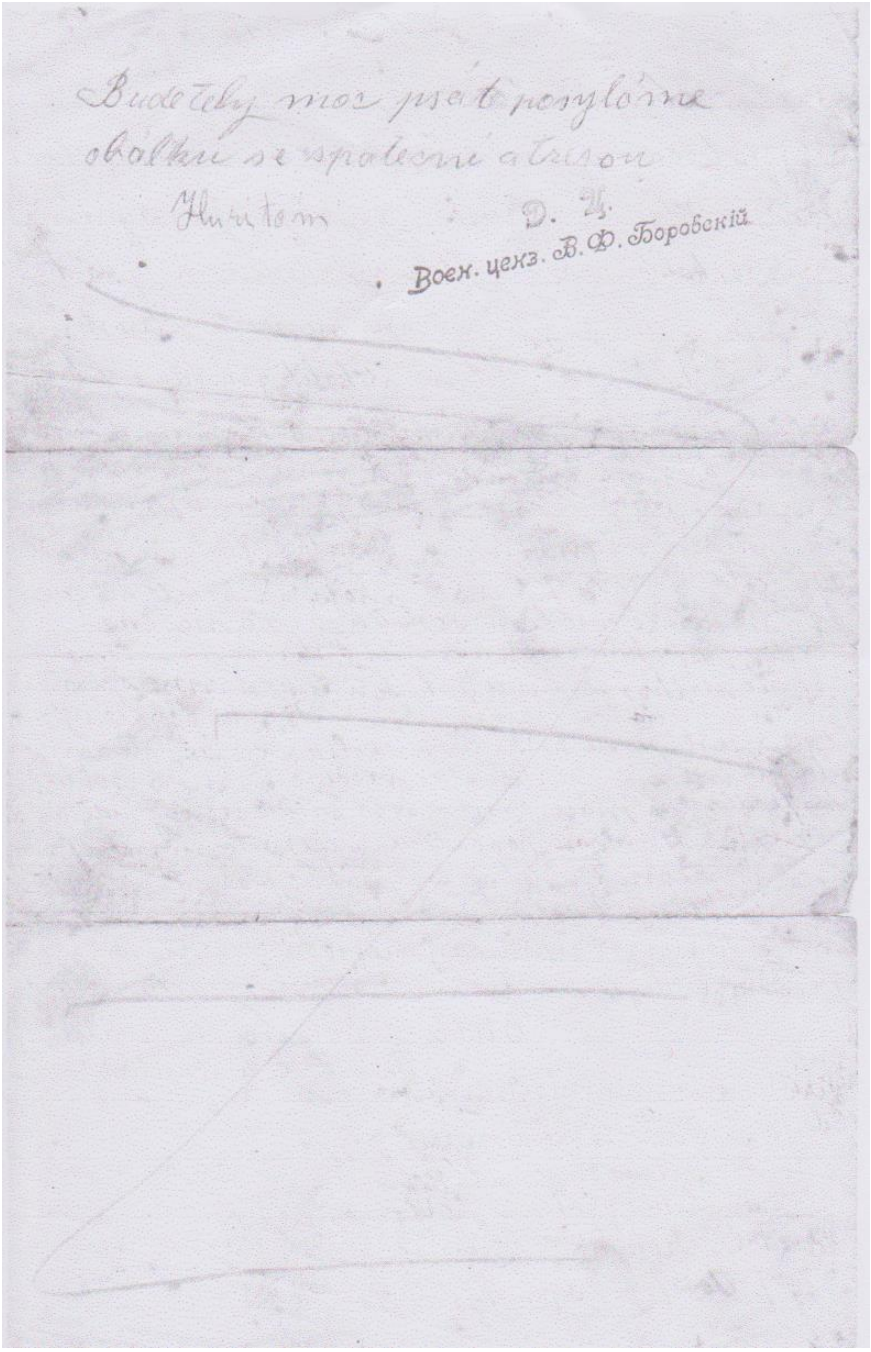

Přepis dopisu:

„Budetely moc psát posyláme obálkou se spateční atresou Huritom“

Následuje cenzorovo razítko (původně rusky azbukou):

„D. C.

Vojenská cenzura V. F. Borovský“

č. 21. První strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z ze dne 18. ledna 1915, v držení rodiny Hurytových

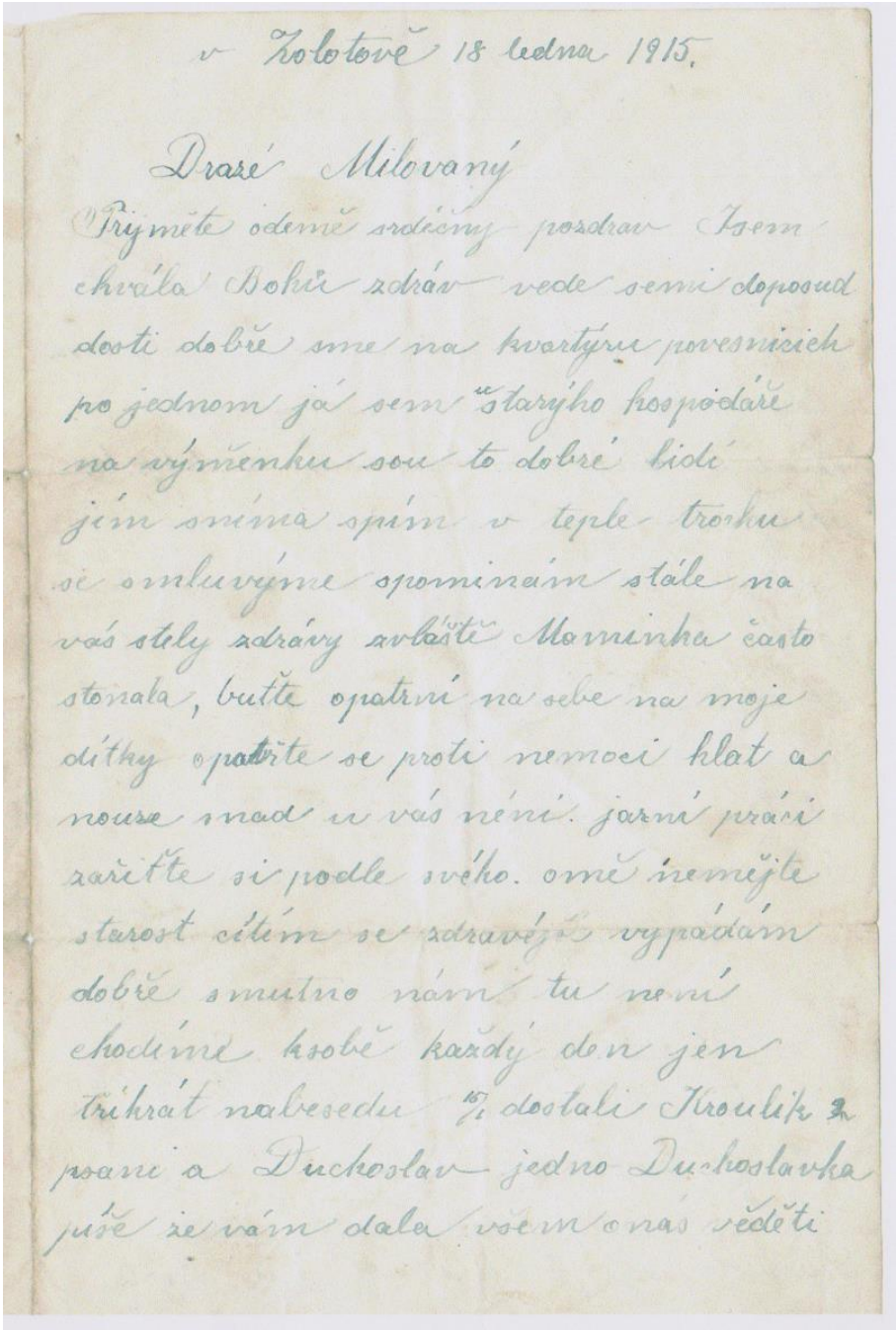
v Zolotově 18 ledna 1915.

Drazé Milovaný

Přijměte odemě srdéčny pozdrav Jsem
chvála Bohů zdráv vede semi doposud
dosti dobře sme na kvartýru povesnicich
po jednom já sem u starýho hospodáře
na výměnku sou to dobré lidé
jém sněna spím v teple trošku
se smkuvýme sponinám stále na
vás stely zdrávy zvlášťě Maminka často
stonala, buťte opatrní na sebe na moje
dítky opatřte se proti nemoci hlat a
nouse nad u vás není. jarní práci
zařiťte si podle svého. omě ňemějte
starost cítím se zdravějí vypádám
dobře smutno nám tu není
chodíme ksobě každý den jen
tříkrát nabesedu 15/1 dostali Kroulík 2
psani a Duchoslav jedno Duchoslavka
piše že vám dala všem o nás věděti

Přepis dopisu:

„v Zolotově 18 ledna 1915.

Drazé Milovaný

Přijměte odemě srdéčny pozdrav Jsem chvála Bohů zdráv vede semi doposud dosti dobře sme na kvartýru povesnicich po jednom já sem se starýho hospodáře na výměnku sou to

dobré lidí jím sníma spím v teple trochu se smluvýme spominám stále na vás stely zdrávy zvláště Maminka často stonala, buťte opatrní na sebe na moje dítky opatřete se proti nemoci hlat a nouze snad u vás není. jarní práci zařiťte si podle svého. omě nemějte starost cítím se zdravější vypádám dobře smutno nám tu není chodíme ksobě každý den jen tříkrát nabesedu 15/1 dostali Kroulik 2 psani a Duchoslav jedno Duchoslavka píše že vám dala všem onás věděti"

č. 22. Druhá strana dopisu Františka Huryty poslaného rodině z ze dne 18. ledna 1915, v držení rodiny Hurytových

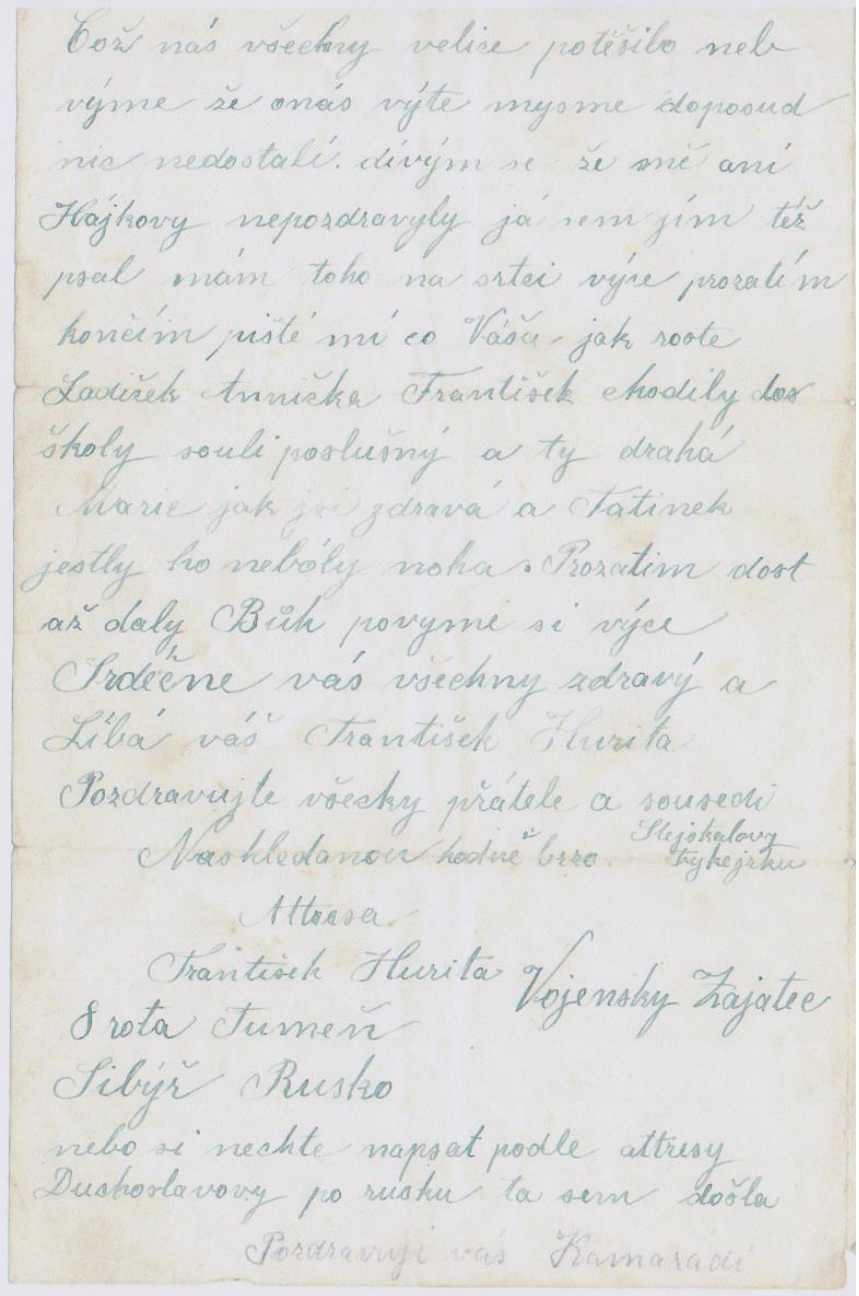
Což nás všechny velice potěšilo neb
víme že onás víte myslíme doposud
nic nedostali. divým se že mě ani
Hajkovy nepozdravyly já nemjím též
psal mám toho na srdci více prozatím
končím pište mi co Váša jak roste
Ladíček tumíčka František chodily do
školy souli poslušný a ty drahá
Marie jak jsi zdravá a Tatínek
jestly ho neboly noha. Prozatím dost
až daly Bůh povyme si více
Srdečně vás všechny zdravý a
Líbá vás František Hurita
Pozdravujte všecky přátele a sousedi
Nachledanou hodně brzo Slejskalovy Týkejzku
Attresa
František Hurita Vojenský Zajatec
8 rota Tumeň
Sibýř Rusko
nebo si nechte napsat podle attresy
Duchorlavovy po ruisku ta sem došla
Pozdravuje vás Kamarádi

Přepis dopisu:

„Což nás všechny velice potěšilo neb výme že onás výte mysme doposud nic nedostalí. dívým se že mě ani Hájkovy nepozdravyly já sem jím též psal mám toho na strci výce prozatím končím pišté mí co Váša jak roste Ladiček Annička František chodily dos školy souli poslušný a ty drahá Marie jak jsi zdravá a Tatinek jestli ho neboly noha. Prozatim dost až daly Bůh povyme si výce

Srdéčne vás všechny zdravý a Líbá váš František Hurita

Pozdravujte všecky přátele a sousedi Stejskalovy Fykejzku

Nashledanou hodně brzo

Attresa

František Hurita Vojensky Zajatec

8 rota Tumeň

Sibýř Rusko

nebo si nechte napsat podle attresy Duchoslavovy po rusku ta sem došla

Pozdravuji vás Kamarádi“[360]

[360] Spojení „Pozdravuji vás Kamarádi“ bylo připsáno později.

č. 23. První část zápisu o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých - Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914 - 1926, str. 45, dostupné z: http://vhapraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_%20valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 3. února 2022.

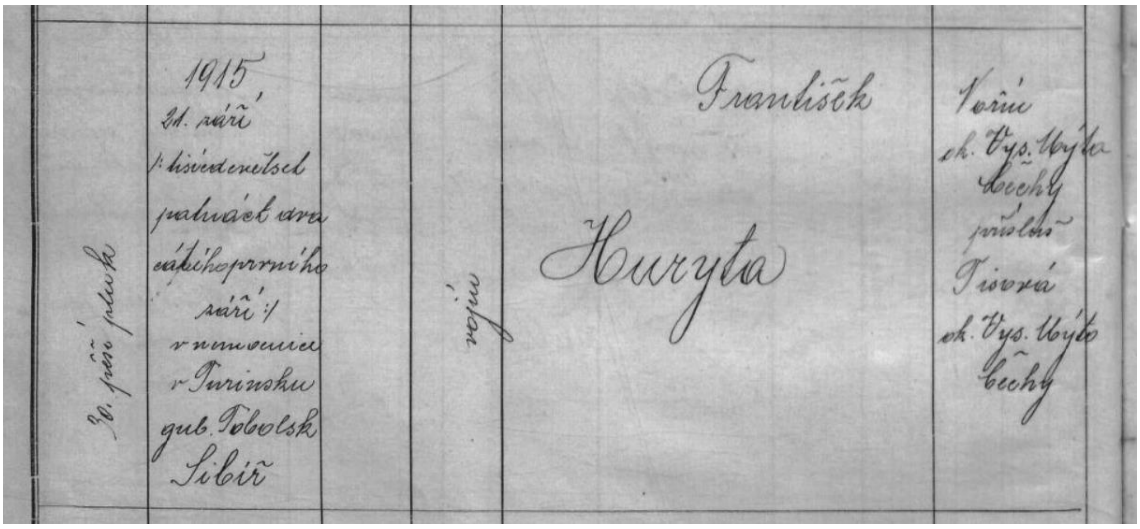

č. 24. Druhá část zápisu o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých - Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914 - 1926, str. 45, dostupné z: http://vhapraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_%20valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 3. února 2022.

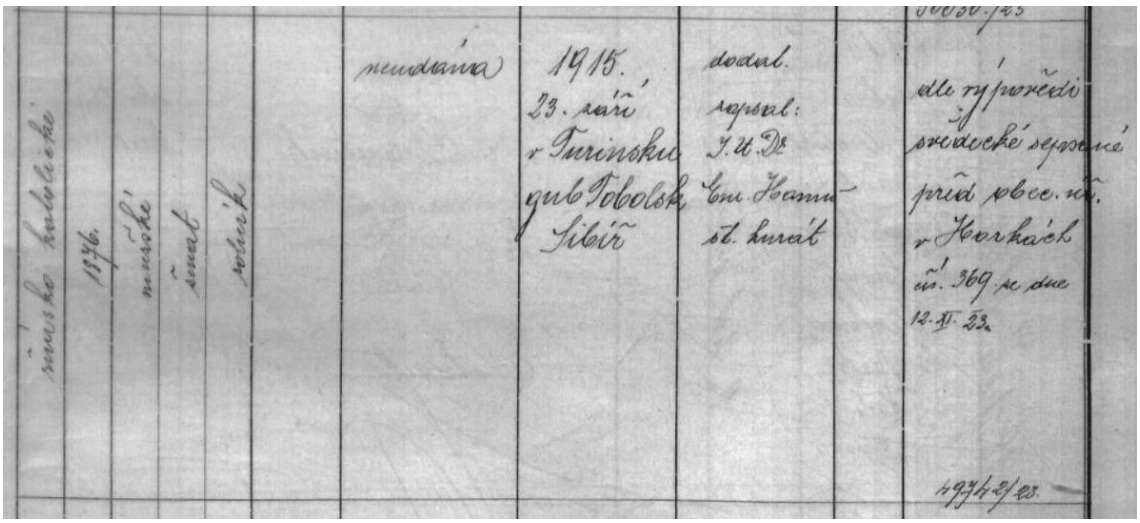

č. 25. Přepis obou částí zápisu o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých - Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914 - 1926, str. 45, dostupné z: http://vhapraha.cz/ sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_%20valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage 00375.htm, cit. dne 3. února 2022.

Pluk, vojenský útvar	30. pěší pluk
Den, měsíc a rok, místo, okres a země úmrtí	1915 21. září [: tisícdevětset patnáct dvacátéhoprvního září :] v nemocnici v Turinsku gub. Tobolsk Sibiř
Hodnost	vojín
Jméno zemřelého.	František Huryta
Místo narození, okres a země	Nořín ok. Vysoké Mýto Čechy přísluš Tisová ok. Vysoké Mýto Čechy

Náboženství	římsko katolické
Rok narození	1876.
Pohlaví	mužské
Svobodný, ženatý, ovdovělý	ženatý
Povolání	rolník
Nemoc, způsob smrti	neudána
Kdy a kde pochován	1915. 23. září v Turinsku gub. Tobolsk Sibiř
Jméno a charakter pochovávajícího neb protokolujícího kněze	dodat. zapsal: I. U. Dr. Em. Hanuš št. kurát
Poznámka	dle výpovědi svědecké sepsané před obec. úř. v Horkách čís. 369. ze dne 12 XI. 23. 49742/23

č. 26. Zápis o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VUA, dostupné z: http://VHApraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 25. ledna 2022

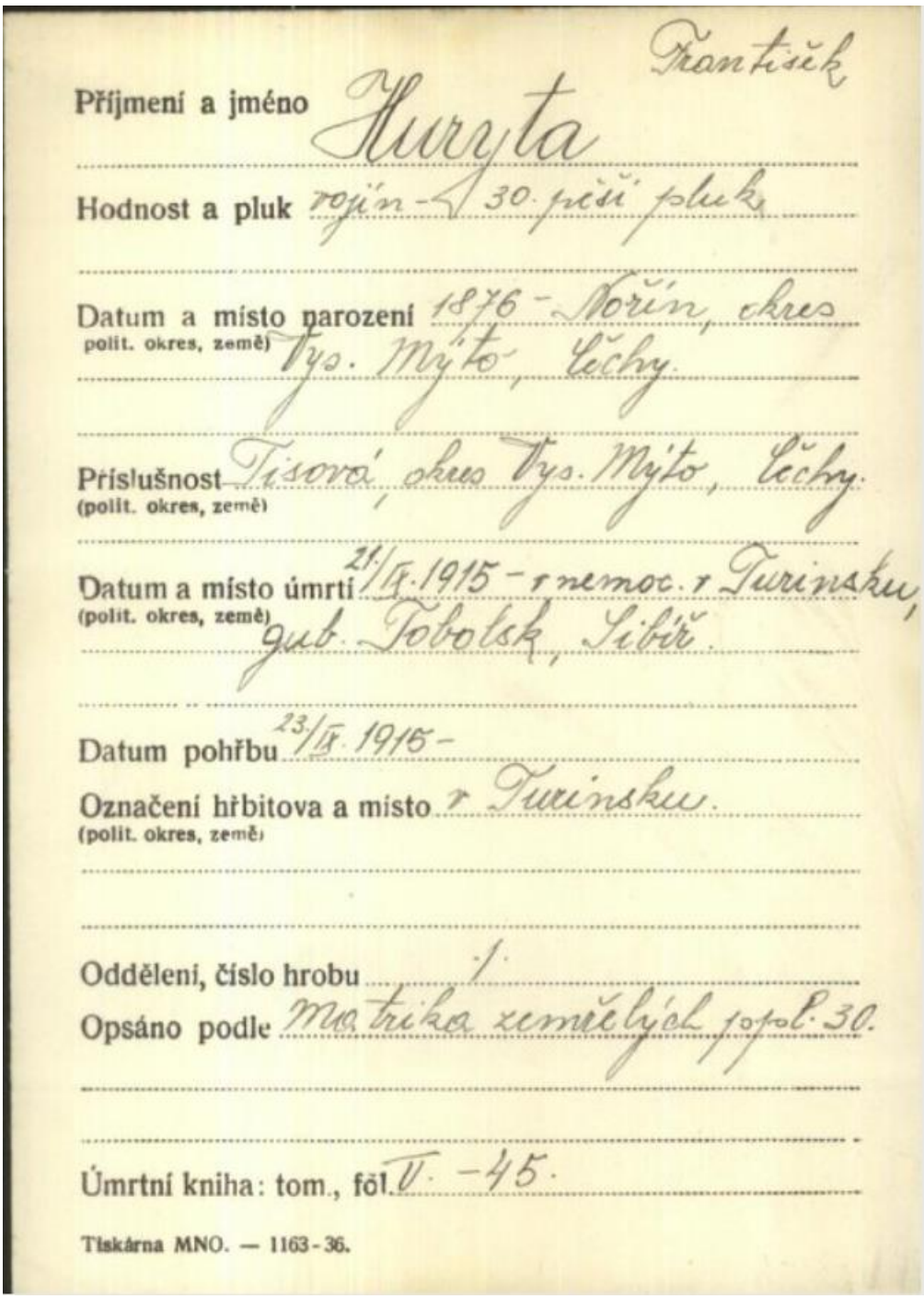

Příjmení a jméno Huryta František

Hodnost a pluk rojín - 30. pěší pluk

Datum a místo narození (polit. okres, země) 1876 - Nořín, okres Tys. Mýto, Čechy.

Příslušnost (polit. okres, země) Tisová, okres Tys. Mýto, Čechy.

Datum a místo úmrtí (polit. okres, země) 21/IX. 1915 - v nemoc. v Turinsku, gub. Tobolsk, Sibiř.

Datum pohřbu 23/IX. 1915 -

Označení hřbitova a místo (polit. okres, země) v Turinsku.

Oddělení, číslo hrobu /.

Opsáno podle Matrika zemřelých, pol. 30.

Úmrtní kniha: tom., fol. V. - 45.

Tiskárna MNO. — 1163-36.

č. 27. Přepis zápisu o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VHA, dostupné z: http://VHApraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 25. ledna 2022

Příjmení a jméno	Huryta František
Hodnost a pluk	vojín – 30. pěší pluk
Datum a místo narození (polit. okres, země)	1876 – Nořín, okres Vys. Mýto, Čechy.
Příslušnost (polit. okres, země)	Tisová, okres Vys. Mýto, Čechy.
Datum a místo úmrtí (polit. okres, země)	21./IX. 1915 – v nemoc. V Turinsku, gub. Tobolsk, Sibiř
Datum pohřbu	23./IX. 1915 -
Označení hřbitova a místo (polit. okres, země)	v Turinsku.
Oddělení, číslo hrobu	·/·
Opsáno podle	Matrika zemřelých ppl. 30.
Úmrtí kniha: tom., fól.	V. – 45.

Tiskárna MNO. – 1163 – 36.

č. 28. První strana svědectví o smrti Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových

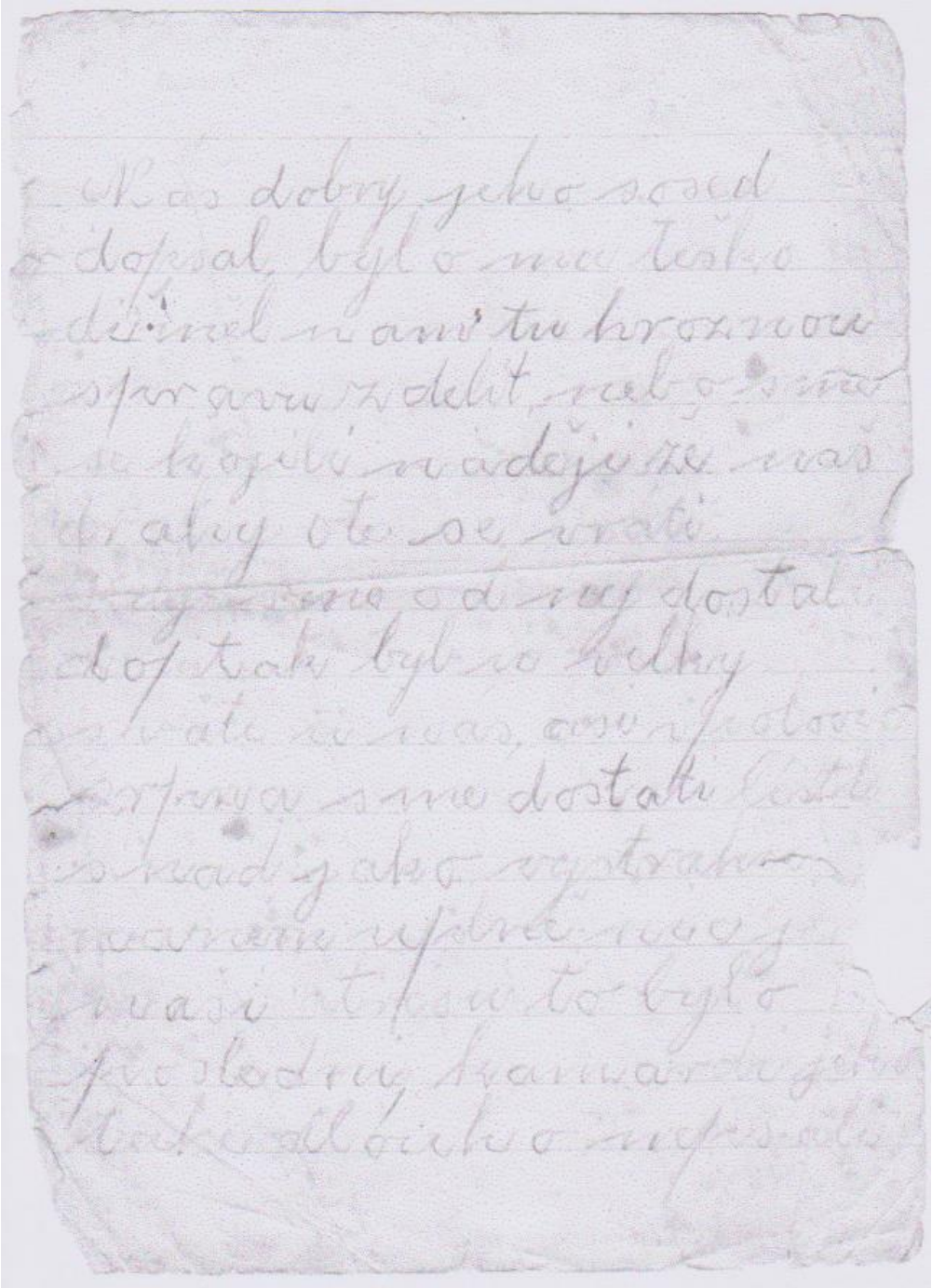

č. 29. Druhá strana svědectví o smrti Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových

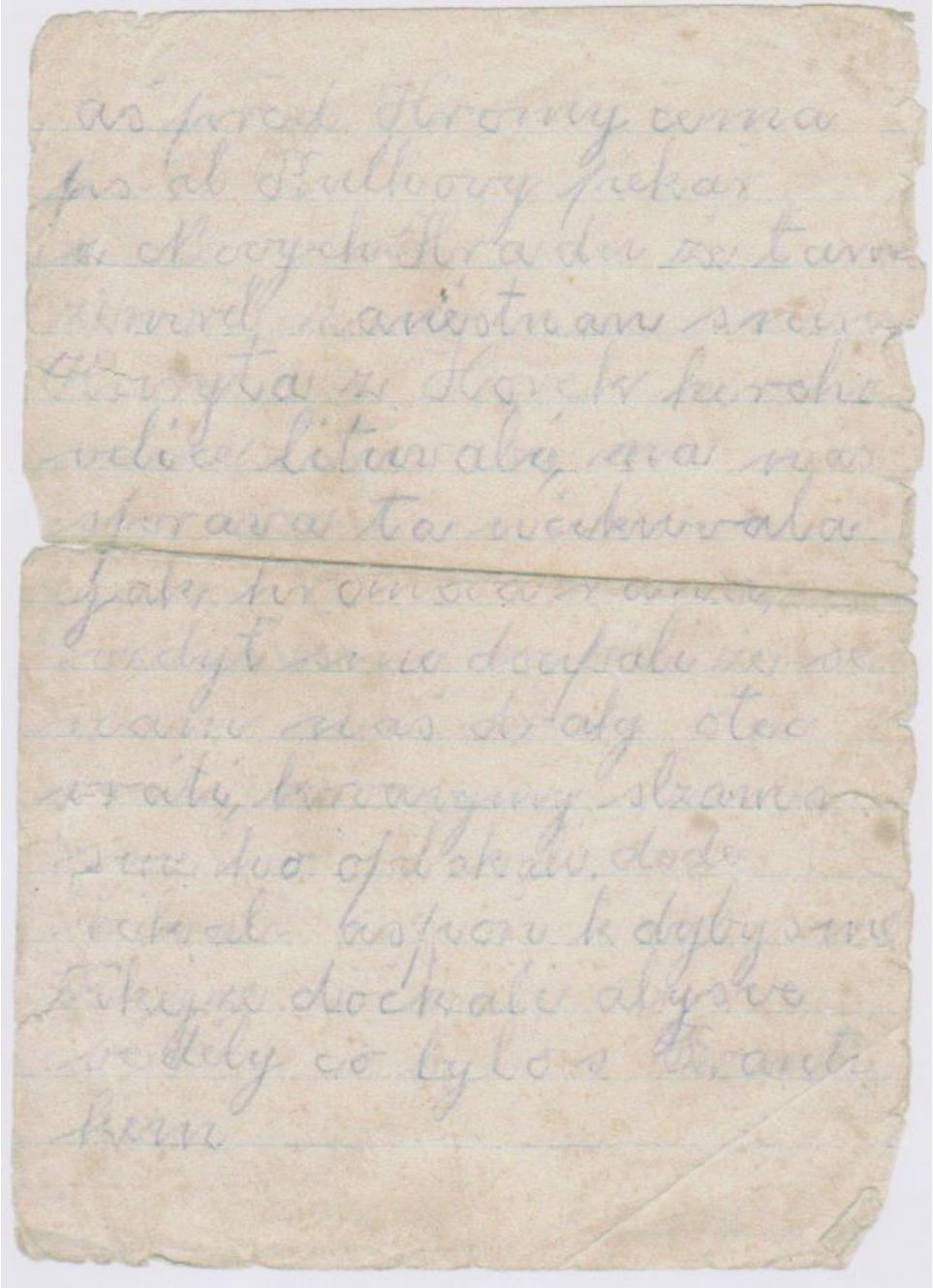

č. 30. Fotografie Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových

[361]

[361] Jedná se o fotografii z období povinné vojenské služby. Na kabátci Františka Huryty je připevněna jubilejní pamětní medaile, která je zmíněna v přílohách č. 2 a č. 8. Pod touto medailí můžeme zpozorovat střeleckou šňůru pro výtečné střelce c. k. zemských střelců, která svědčí o tom, že František Huryta byl velmi dobrým střelcem.

č. 31. Úvodní strana deníku Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových

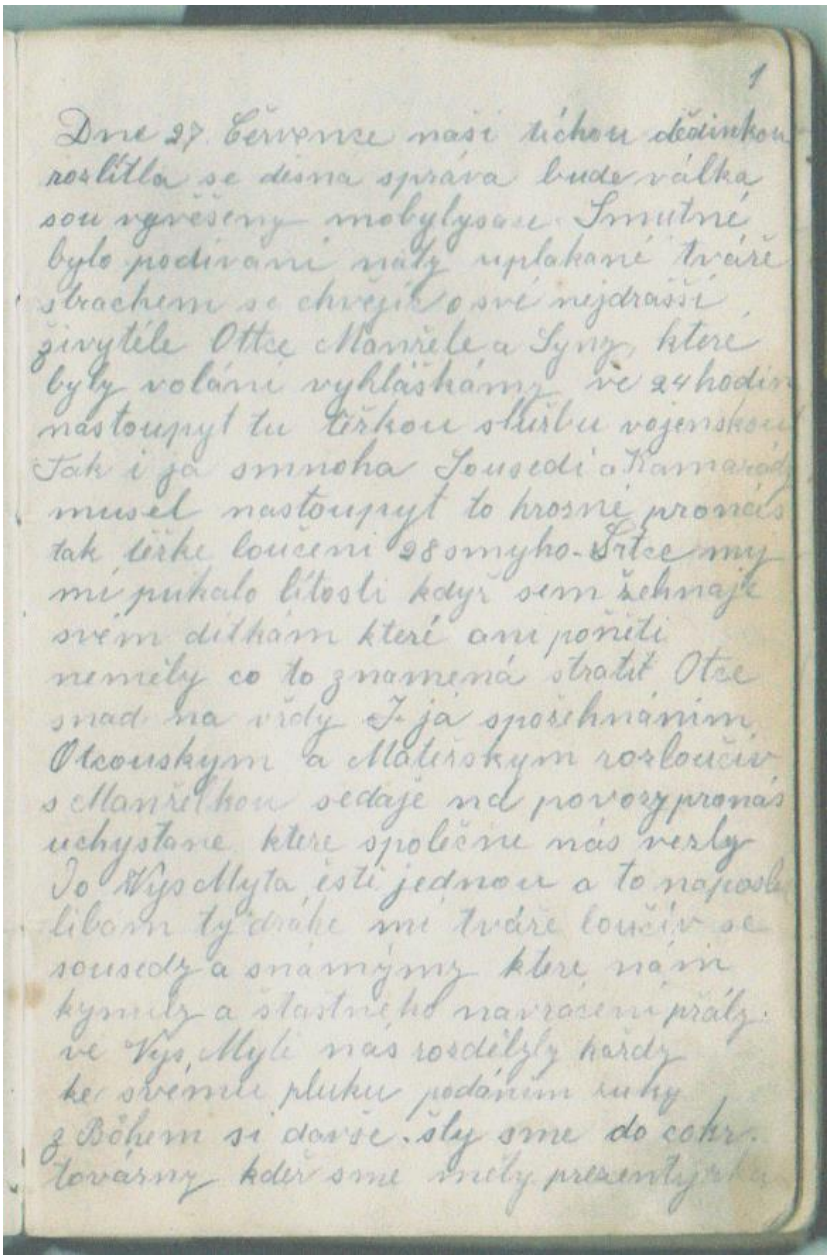

1

Dne 27. Července naší tichou dědinkou
rozlítla se děsná zpráva bude válka
sou vyvěšeny mobilysace. Smutné
bylo podívání mátý uplakané tváře
strachem se chvějící o své nejdražší
živitele Otce Manžela a Syny které
byly voláni vyhláškami ve 24 hodin
nastoupyt tu těžkou službu vojenskou
Tak i já s mnoha Sousedi a Kamarády
musel nastoupyt to hrozné pronás
tak těžké loučení 28 mého Otce my
mi pukalo lítosti když sem zchnajíc
svém dítkám které ani pojmu
neměly co to znamená ztratit Otce
snad na vždy. I já spořehnáním
Otcovským a Mateřským rozloučiv
s Manželkou sedaje na povozy pro nás
uchystané které společně nás vezly
do Výs. Mýta ještě jednou a to naposle
libosu ty drahé mé tváře loučíc se
sousedy a známými které naši
kymedy a šťastného navrácení přály.
ve Výs. Mýtě nás rozdělily hned
ke svému pluku podáním ruky
z Bohem si dále šly sme do cukr.
továrny kdež sme měly presentyrat

č. 32. Poslední dvě strany zápisků Františka Huryty do jeho deníku, v držení rodiny Hurytových

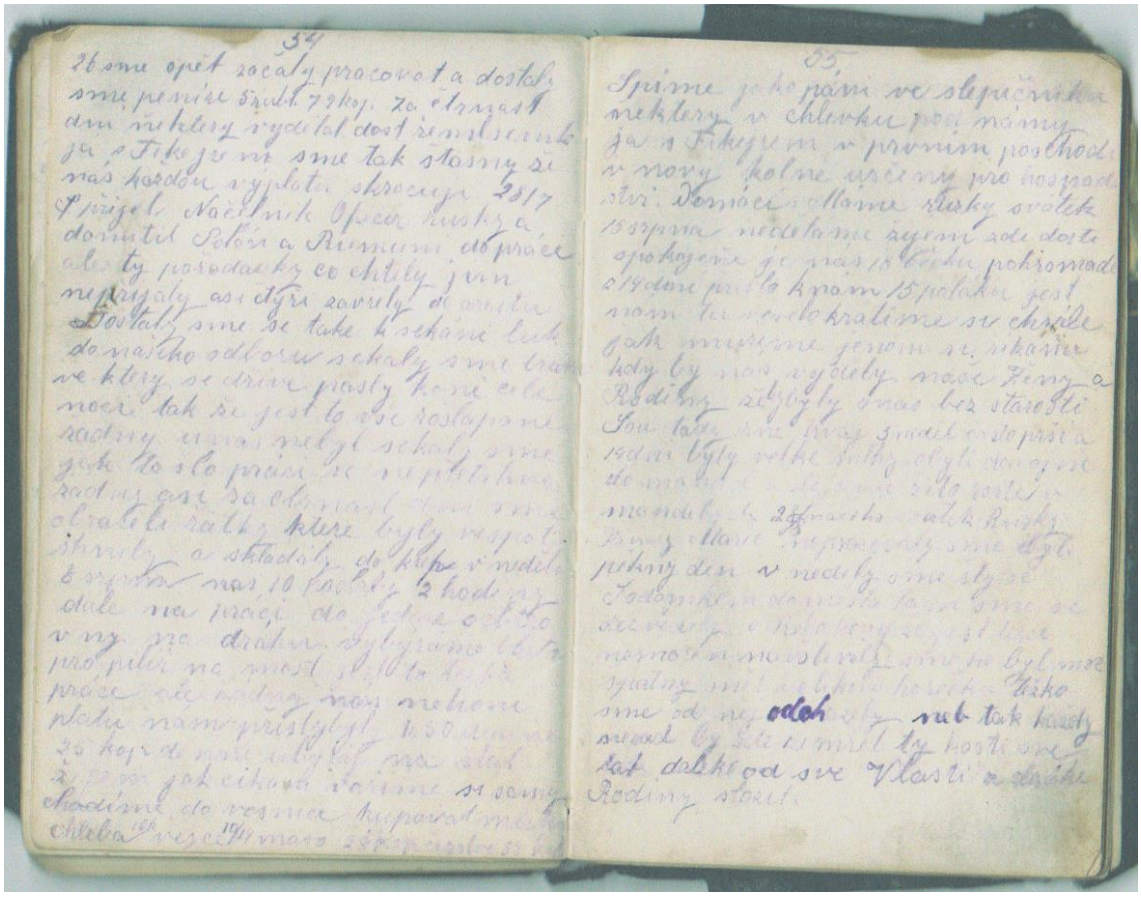

č. 33. Pohlednice z vlakové zastávky Grebów, dostupné z: https://nl.wikipedia.org/wiki/Station_Gr%C4%99b%C3%B3w#/media/Bestand:Stacja_grebow.jpg, cit. dne 10. února 2022

č. 34. Mapa Vysokého Mýta z prvního desetiletí 20. století, dostupné z: http://www.chocen-litomysl.cz/trat-chocen-vysoke-myto-litomysl-na-starych-pohlednicich/pohlednice-vysoke-myto-13.jpg, cit. dne 12. března 2022

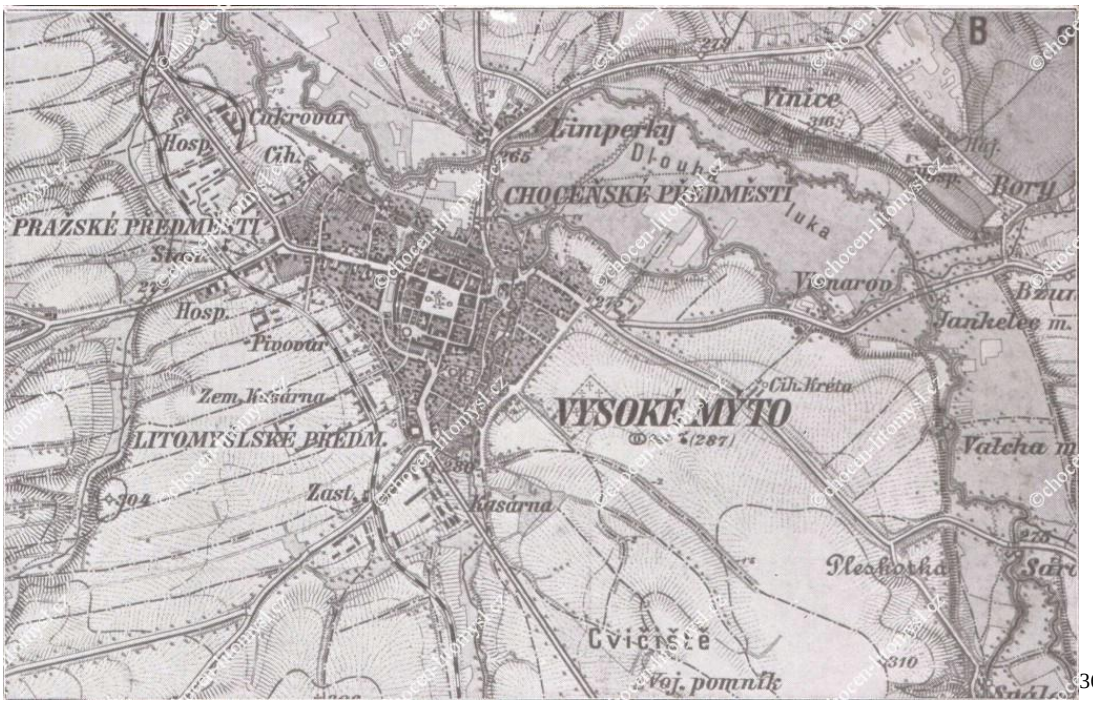

[362]

[362] Vysokomýtský cukrovar se nachází na severozápadě města, viz „Cukrovar“.

č. 35. Záznam o narození Františka Xaveria Hurity ze dne 14. září 1753, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 110, Státní oblastní archiv v Zámrsku (dále jen SOA Zámrsk)

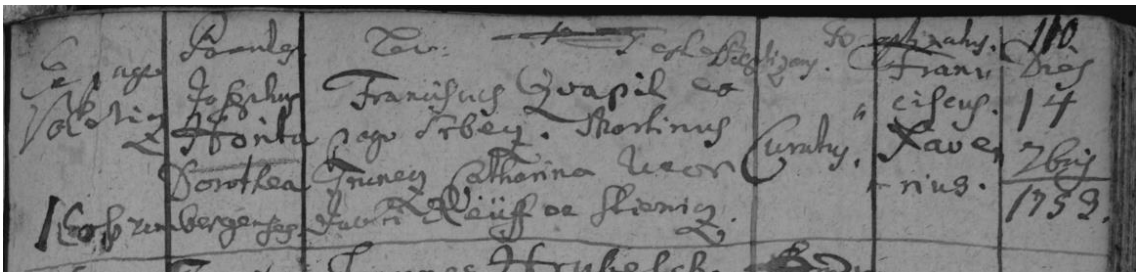

č. 36. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Františka Xaveria Hurity ze dne 14. září 1753

Locus	Ex pago Voleticz	Místo	V obci Voletice
Parentes	Josephus Hurita Dorothea Kossumbergensis	Rodiče	Josef Hurita Dorota Košumberští
Lev. Testes	Franciscus Qvapil ex pago Srbecz. Martinus Trunecz Catharina Uxor Jacobi Reiiff ex Stienicz.	Kmotr Svědkové	František Kvapil z obce Srbce Martin Trunec ze Srbcí Kateřina manželka Jakuba Reiiffa ze Štěnce
Baptifans.	Curatus.	Křtitel	Kurát
Baptifatus.	Franciscus. Xaverius	Pokřtěn	František Xaver
Dies	14 Sbris 1753	Dne	14. září 1753

č. 37. Záznam o smrti Františka Xaveria Hurity ze dne 24. září 1753 a záznam o smrti Doroty Huritové ze dne 27. září 1753, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 359, SOA Zámrsk

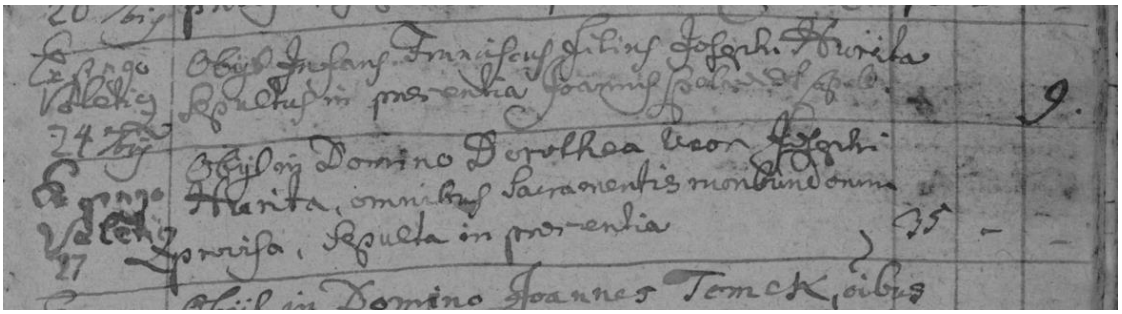

č. 38. Přepis a autorův překlad záznamu o smrti Františka Xaveria Hurity ze dne 24. září 1753 a záznamu o smrti Doroty Huritové ze dne 27. září 1753

Locus	A. 1753	Anni	Mensis	Dies
Ex pago Voleticz 24 Sbis	Obiyt Infans Franciscus filius Josephi Hurita Sepeltus in praesentia Joannis Oplischtil Capell			9
Ex pago Voleticz 27	Obiyt in Domino Dorothea uxor Josephi Hurita, omnibus Sacramentis monibundorum provisa, Sepulta in praesentia	35	-	-
Místo	Rok 1753	Roků	Měsíců	Dnů
V obci Voletice 24 září	Zemřelo dítě František syn Josefa Hurity Pohřben v přítomnosti Johanna Oplischtila Kaplana			9
V obci Voletice 27	Zemřela v Pánu Dorota manželka Josefa Hurity, všemi Svátostmi zaopetřena, Pohřbena v přítomnosti	35	-	-

č. 39. Záznam o narození Mariany Dryjakové ze dne 12. března 1734, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 16, SOA Zámrsk

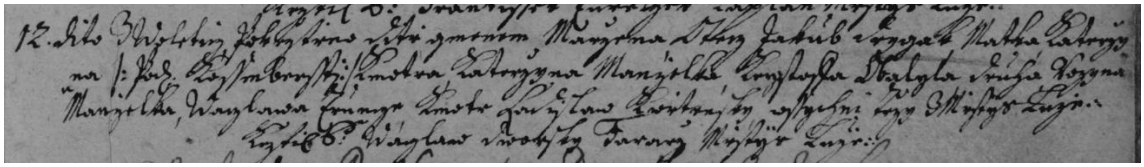

Přepis autorem:

„12. Dito [března 1734] *Z Woleticz Pokřtěno Dítě jmenem Maryana Otec Jakub Dryjak Matka Kateřyna /:Pod. Košumberšti:/ Kmotra Kateřyna Manželka Kryštofa Obalyla Druhá Rozyna Manželka, Wazlawa …?…*[363] *Kmotr Ladislaw Kortinýský wšychni drży Z Městys Luže*
Křtil: Wáclaw Dvorsky Farař Městys Luže“

[363] Příjmení o pěti znacích.

č. 40. Záznam o sňatku Josefa Hurity a Magdaleny Driakové ze dne 25. listopadu 1753, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 482, SOA Zámrsk

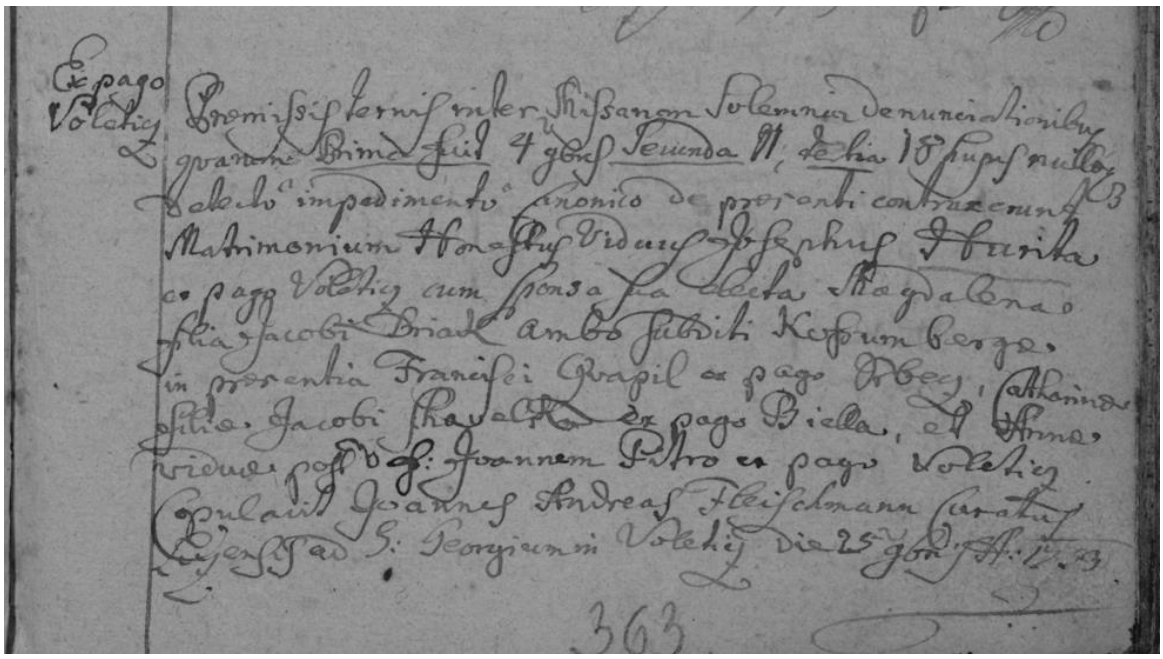

č. 41. Přepis a autorův překlad záznamu o sňatku Josefa Hurity a Magdaleny Driakové ze dne 25. listopadu 1753

Ex pago Voleticz	Praemissis Ternis inter Missarum Solemnia Denuneitrionibus quarum prima fuit 4 gbus Secunda 11, tertia 18 hujus nulla detecto impedimento Canonico de praesentia contraxenint Matrimonium Honestus Viduus Josephus Hurita ex pago Voleticz cum sponsa sua abita Magdalena filia Jacobi Driak ambo subditi Kossumberge in praesentia Francisci Qvapil ex pago Srbecz, Catharina filia Jacobi Pavelka ex pago Biella, et Anna vidua post def. Joannem Pitro ex pago Voleticz. Copulant Joannes Andreas Fleischmann Curatus Luzensis ad S. Georgiumni Voleticz Die 25 gbus A. 1753
V obci Voletice	Po trojích předchozích ohláškách během veřejných mší první byly 4. listopadu druhé 11. listopadu třetí 18. tohoto nebyly nalezeny žádné církevní překážky v přítomnosti uzavřeli manželství ctihodný vdovec Josef Hurita z obce Voletice se snoubenkou jeho Magdalenou dcerou Jakuba Driaka oba poddaní Kušumberských v přítomnosti Františka Kvapila z obce Srbce, Kateřiny dcery Jakuba Pavelky z obce Bělá, a Anny vdovy po zemřelém Janu Pitrovi z obce Voletice. Oddávající Johannes Andreas Fleischmann Kněz z Luže při Svatém Jiřím Voletice dne 25. listopadu roku 1753

č. 42. Záznam o narození Josefa Hurity ze dne 10. září 1754, *Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777*, sign. 2183, fol. 117, SOA Zámrsk

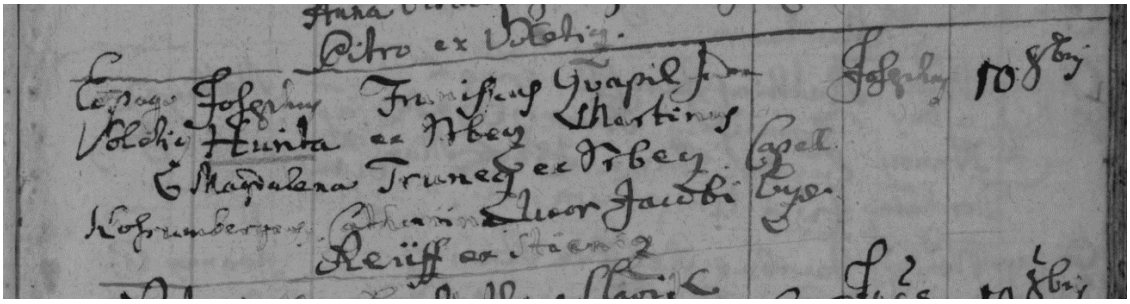

č. 43. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Josefa Hurity ze dne 10. září 1754

Locus	Ex pago Voleticz	Místo	V obci Voletice
Parentes	Josephus Hurita Magdalena Kossumbergensis	Rodiče	Josef Hurita Magdalena Košumberští
Levans Testes	Franciscus Qvapil ex Srbecz Martinus Trunecz ex Srbecz Catharina Uxor Jacobi Reiiff ex Staenicz	Kmotr Svědkové	František Kvapil ze Srbcí Martin Trunec ze Srbcí Kateřina manželka Jakuba Reiiffa ze Štěnce
Baptifans.	Capell. Luze	Křtitel	Kaplan z Luže
Baptifatus.	Josephus	Pokřtěn	Josef
Dies	10 Sbris [1754]	Dne	10. září [1754]

č. 44. Záznam o smrti Josefa Hurity ze dne 16. září 1783, *Matrika zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786*, sign. 2195, fol. 19, SOA Zámrsk

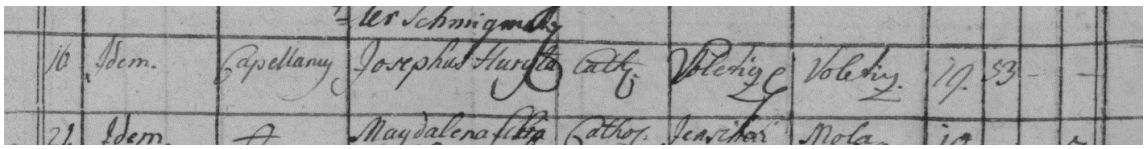

č. 45. Přepis a autorův překlad záznamu o smrti Josefa Hurity ze dne 16. září 1783

Dies		16. [In Mense Septembri 1783]	Dne		16. [září 1783]
Sepeliens.		Idem [Capellanus]	Pohřbívající		Kaplan
Providens.		Capellanus	Zaopatřující		Kaplan
Mortui.		Josephus Huryta	Zemřelý		Josef Huryta
Religio.		Cath.	Náboženství		Katolické
Caemeterium.		Voleticze	Hřbitov		Voletický
Locus.		Voleticz.	Místo		Voletice
Nus Domus.		19.	Domovní číslo		19.
Aetas.	Annorum	53	Věk	Roků	53
	Mensium	-		Měsíců	-
	Diesum	-		Dnů	-

č. 46. Záznam o smrti Anny Huritové, roz Boštikové ze dne 17. února 1797, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796*, sign. 2196, fol. 68, SOA Zámrsk

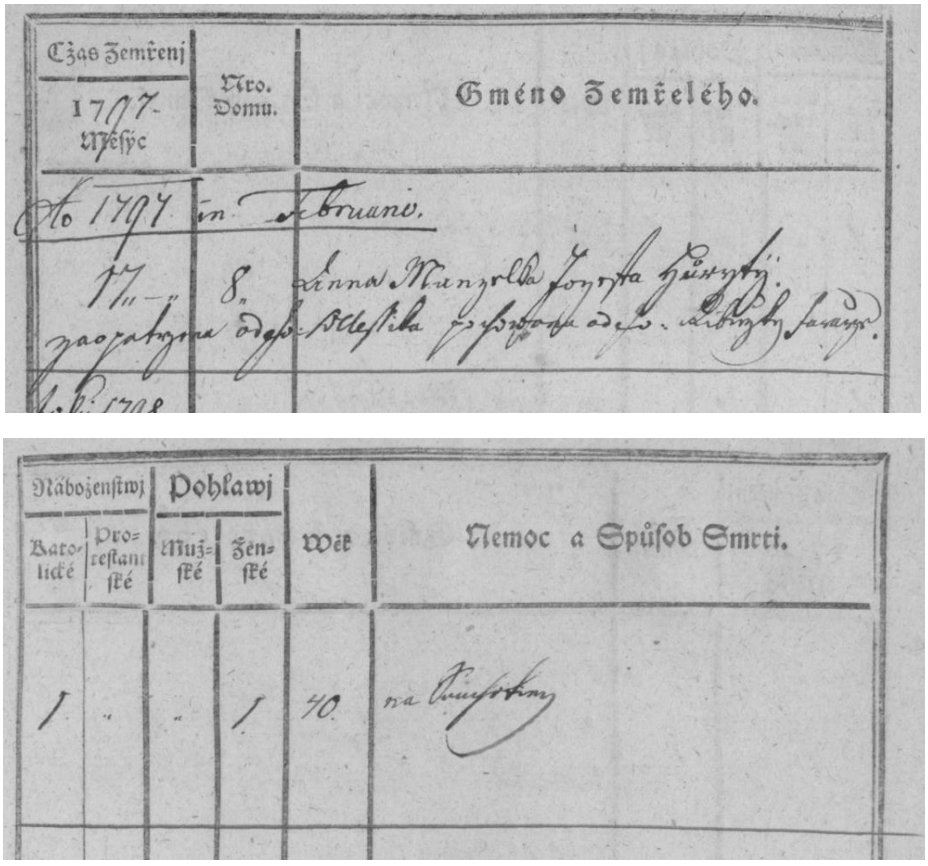

č. 47. Autorův přepis záznam o smrti Anny Huritové, roz Boštikové, ze dne 17. února 1797

Czas Zemřeni	1797 Měsíc	Roku 1797 v únoru 17
Nro. Domu.		8 Zaopatrena od Jo. Olešíka pochovana od Jo. Ribyčky faraře
Jméno zemřelého		Anna Manzelka Jozefa Huryty
Náboženstwi	Katolické	/
	Protestantské	·
Pohlawi	Mužské	·
	Ženské	/
Wěk		40.
Nemoc a Spůsob Smrti.		na Souchotiny

č. 48. Záznam o sňatku Jozefa Huryty a Kateřiny Truncové ze dne 28. května 1797, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1810*, sign. 2192, fol. 53, SOA Zámrsk

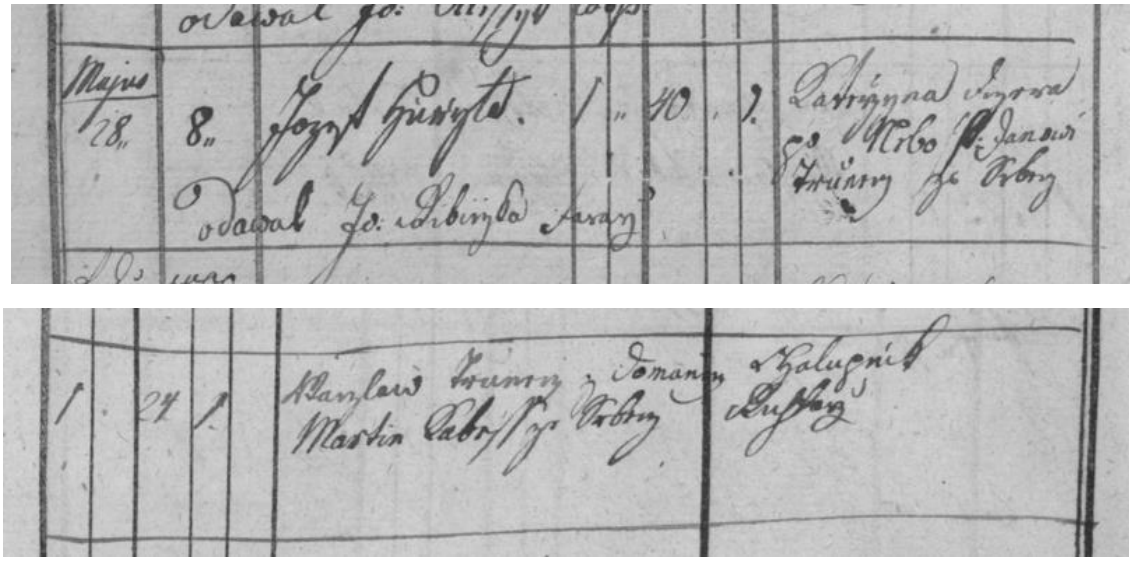

č. 49. Autorův přepis záznamu o sňatku Jozefa Huryty a Kateřiny Truncové ze dne 28. května 1797

1797	Měsýc		Květen 28.	
Ženich	Nro. Domu.		8. odawal Jo. Ribyčka farař	
	Jméno		Jozef Huryta	
	Náboženstwi	Katolické.	/	
		Protestant.	·	
	Léta Wěku		40	
	Svobodný		·	
	Wdowec		/	
Nevěsta	Jméno		Kateřyna dcera po Nebost. Janowi Trunovy ze Srbecz	
	Náboženstwi	Katolické.	/	
		Protestant.	·	
	Léta Wěku		24	
	Svobodná		/	
	Wdowa			
Swědkowé	Jméno		Waczlaw Trunecz z Domanicz	Martin Rabass ze Srbecz
	Stav		Chalupník	Ryhtař

č. 50. Záznam o narození Waclawa Hurity ze dne 26. července 1807, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824*, sign. 2188, pag. 143, SOA Zámrsk

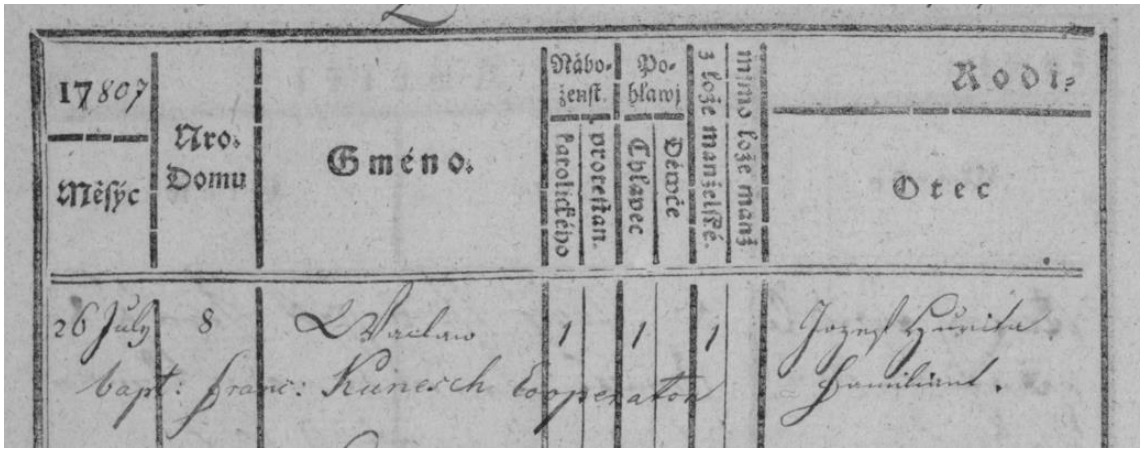

1807 Měsýc	Nro. Domu	Gméno.	Náboženst. katolického	Náboženst. protestan.	Pohlawí Chlapec	Pohlawí Děwče	z lože manželské	mimo lože manž.	Rodiče Otec
26 July	8	Wacław	1		1		1		Jozef Hurita
bapt:		Franc: Kunesch Coopperator							

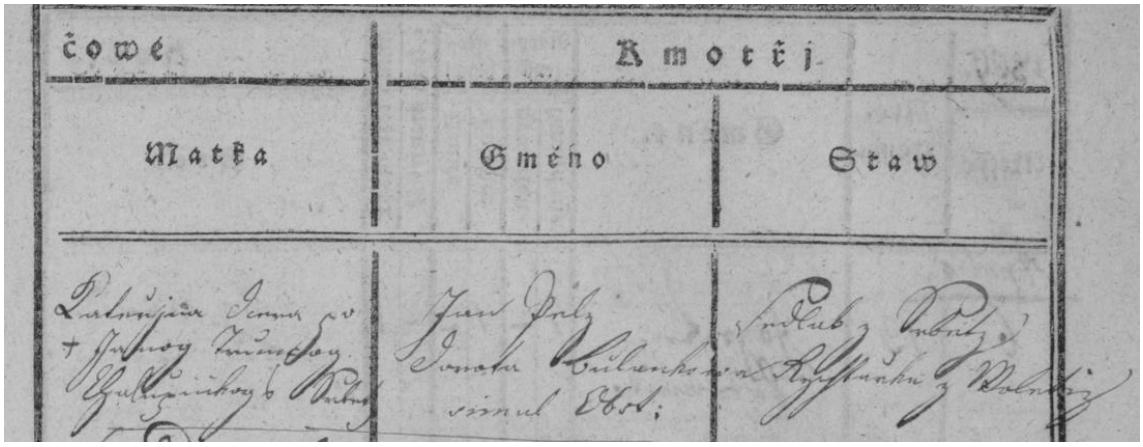

čowé Matka	Kmotřj Gméno	Staw

č. 51. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Waclava Hurity ze dne 16. července 1807

1807	Měsýc	26 července Křtitel Franc. Kunesch Kaplan	
Nro. Domu		8	
Jméno		Waclaw	
Náboženstwi	katolické	/	
	protest.		
Pohlawi	Chlapec	/	
	Děvče		
Z lože manželského		/	
Mimo lože manžels.			
Rodičowe	Otec	Josef Hurita Familiant.	
	Matka	Kateřina Dcera po + Janovy Truncovy Chalupnikovy 6 Srbetz	
Swědkowé	Jméno	Jan Bily Sedlak z Srbetz	Dorota Bulankova Rychtařka z Woletic

č. 52. Záznam o smrti Jozefa Hurity ze dne 19. březen 1830, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 285, SOA Zámrsk

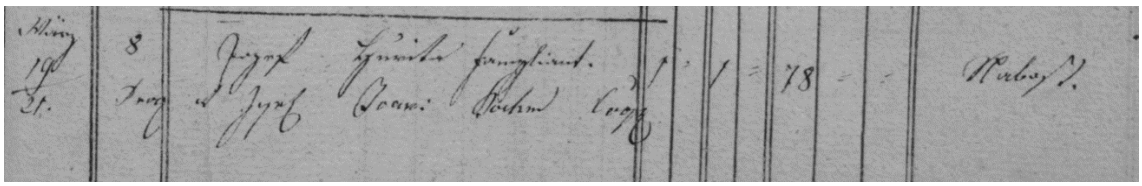

č. 53. Autorův přepis záznamu o smrti Josefa Hurity ze dne 19. března 1830

Roku 1830	Měsíc	Březen 19/21
Domovní číslo		8 Zaopatřil a pohřbil Jozef Joanni Bohm Kaplan
Jméno zemřelého		Jozef Hurita familiant.
Náboženství	katolické	/
	protestantské	·
Pohlaví	mužské	/
	ženské	·
Věk	roků	78
	měsíců	·
	dnů	·
Nemoc a příčina smrti		Slabost.

č. 54. Záznam o smrti Kateřiny Huritowé, roz, Truncové, ze dne 25. prosince 1850, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 294, SOA Zámrsk

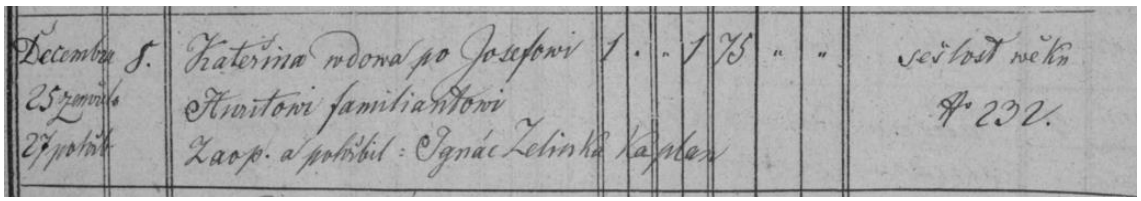
Decembra 8. Kateřina wdowa po Josefowi 1 . . 1 75 " " sešlost wěku
25 zemřela Huritowi familiantowi
27 pohřb Zaop. a pohřbil: Ignác Zelinka Kaplan
№ 232.

č. 55. Autorův přepis záznamu o smrti Kateřiny Huritowé, roz, Truncové, ze dne 25. prosince 1850

Roku 1850	Měsíc	Prosinec 25 zemřela 27 pohřb
Domovní číslo		8.
Jméno zemřelého		Kateřina wdowa po Josefowi Huritowi familiantowi Zaop. A pohřbil: Ignác Zelinka Kaplan
Náboženství	katolické	/
	protestantské	·
Pohlaví	mužské	·
	ženské	/
Věk	roků	75
	měsíců	·
	dnů	·
Nemoc a příčina smrti		Sešlost wěku No. 232

č. 56. Záznam o sňatku Waclawa Huryty a Anny Doudlebské ze dne 16. listopadu 1830, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Vraclav, okr. Ústí nad Orlicí z let 1800-1892*, sign. 2665, pag. 217, SOA Zámrsk

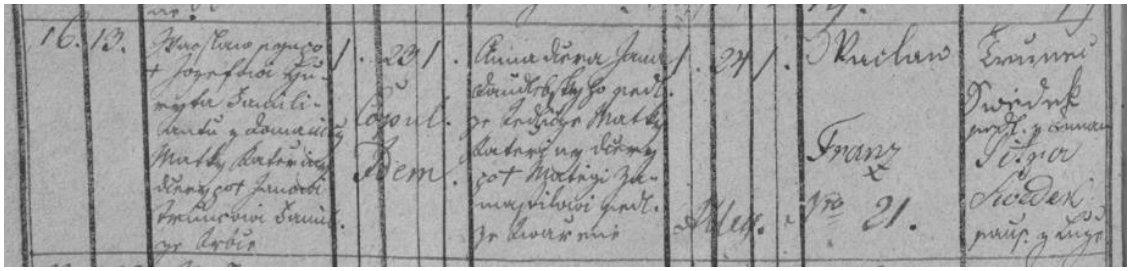

č. 57. Autorův přepis záznamu o sňatku Waclawa Huryty a Anny Doudlebské ze dne 16. listopadu 1830

Rok 1830		16. [listopadu]	
Nro. Domu.		13.	
Ženich		Waclaw syn po + Jozefowi Hurytu familiantu z Domanicz Matky Kateřiny dcery po + Janowi Truncowi famil. Ze Srbce	
Náboženstwi	katolického	/	
	protestants.	·	
Léta Wěku		23 Copul. Idem. [Fr. Dostal]	
Svobodný		/	
Wdowec		·	
Newěsta		Anna dcera Jana Doudlebskyho sedl. ze Sedlicze Matky Kateřiny dcery po + Matěji Zamastilowi sedl. ze Swařeni	
Náboženstwi	katolické.	/	
	protestant.	·	
Léta Wěku		24 Alley. No 21.	
Svobodná		/	
Wdowa		·	
Swědkowé	Jméno	Waclaw Trunec Svědek	Franz Pitra Svědek
	Stav	sedl. z Doman.	sous. z Luže

č. 58. Záznam o narození Jana Nepomuka Hurity ze dne 18. května 1849, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864*, sign. 2190, pag. 298, SOA Zámrsk

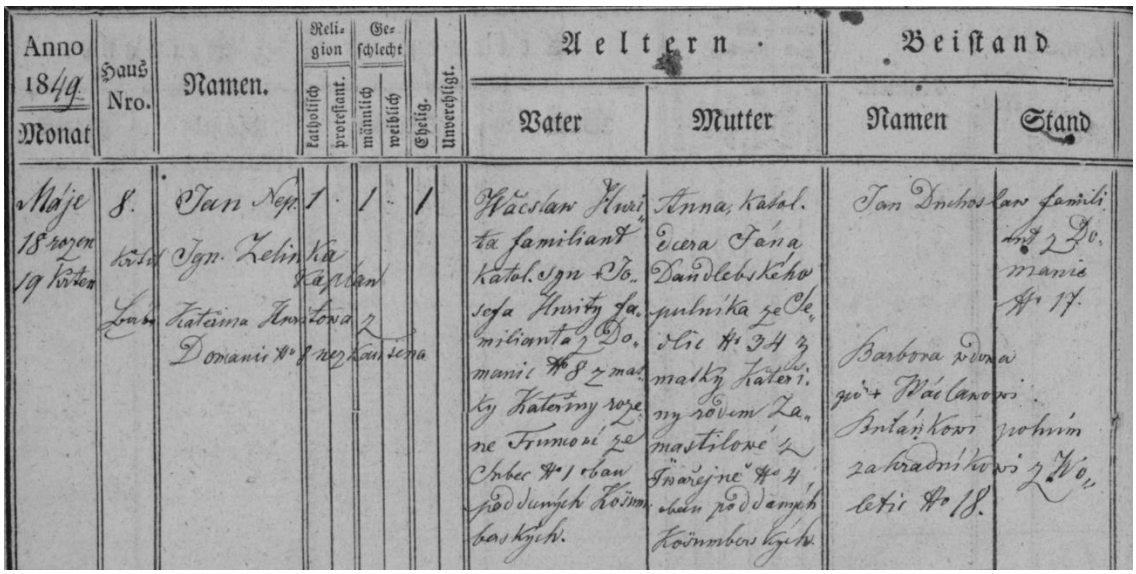

č. 59. Přepis a autorův překlad záznamu o narození Jana Nepomuka Hurity ze dne 18. května 1849

1849	Měsíc	Máje 18 rozen 19 Křtitel Jan Zelinka Kaplan Bába Kateřina Huritova z Domanic no 8 rez Kaisera
Nro. Domu		8.
Jméno		Jan Nep.
Náboženstwi	katolické	/
	protest.	·
Pohlawi	Chlapec	/
	Děvče	·
Z lože manželského		/
Mimo lože manželsk.		
Rodičowe	Otec	Wáclav Hurita familiant Katol. syn + Josefa Hurity familianta z Domanic No 8 z matky Kateřiny rozene Truncové ze Srbec No 1 oba u poddaných Košumberských.
	Matka	Anna, Katol. Dcera Jána Doudlebského pulníka ze Sedlic No 34 z matky Kateřiny rodem Zamastilowé z Swařejně No 4, oba u poddaných Košmberských.
Swědkowé	Jméno	Jan Duchoslaw / Barbora Wdowa po + Wáclawowi Buláňkowi polním zahradníkowi z Woletic No 18.
	Stav	familiant z Domanic No 17.

č. 60. Záznam o smrti Vacslava Hurity ze dne 15. května 1857, *Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868*, sign. 2198, pag. 296, SOA Zámrsk

Máje 15 zemřel 17 pohřben | 8. | Vaclav Hurita familiant ženat – syn Jána Hurity familianta z Domanic No 8 Zaopatřil: Ignác Zelínka kaplan Pochoval: Jan Salášek farář | 1 | 48 | . | . | Dle mrtvodohledního listu dne 16 máje 1857 – ochromení plic No 47.

č. 61. Autorův přepis záznamu o smrti Vacslava Hurity ze dne 15. května 1857

Roku 1857	Měsíc	Máje 15 zemřela 17 pohřben
Domovní číslo		8.
Jméno zemřelého		Vacslav Hurita – familiant ženat – syn Jána Hurity familianta z Domanic No 8. Zaopatřil: Ignác Zelínka kaplan Pochoval: Jan Salášek farář
Náboženství	katolické	/
	protestantské	
Pohlaví	mužské	/
	ženské	·
Věk	roků	48
	měsíců	·
	dnů	·
Nemoc a příčina smrti		Dle mrtvodohledního listu dne 16 Máje 1857 – ochromení plic No 47.

č. 62. Záznam o sňatku Jana Huryty a Anny Fajtové ze dne 24. listopadu 1874, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1873-1937*, sign. 8470, fol. 172, SOA Zámrsk

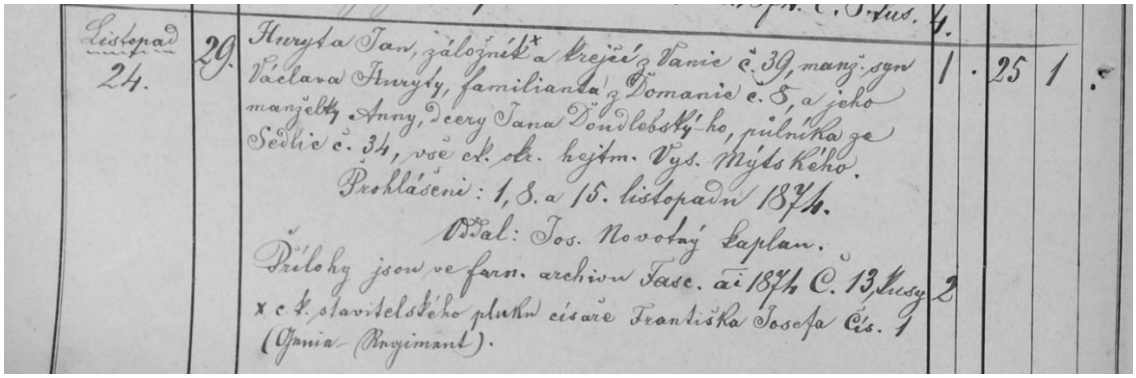

Listopad 24. | 29. | Huryta Jan, záložník* a kreje z Vanic č. 39, manž. syn Václava Huryty, familianta z Domanic č. 8, a jeho manželky Anny, dcery Jana Doudlebského, půlníka ze Sedlic č. 34, vše ck. ok. hejtm. Vys. Mýtského. | 1 | 25 | 1

Prohlášení: 1, 8. a 15. listopadu 1874.

Oddal: Jos. Novotný kaplan.

Přílohy jsou ve farn. archivu Fasc. ai 1874 č. 13 kusy 2

* c. k. stavitelského pluku císaře Františka Josefa Čís. 1 (Ognia Regiment).

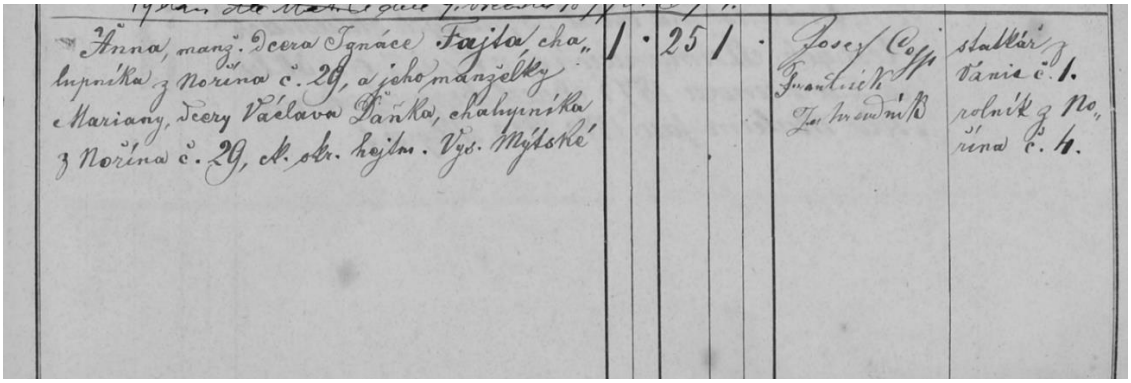

Anna, manž. dcera Ignáce Fajta chalupníka z Nořina č. 29, a jeho manželky Mariany, dcery Václava Páňka, chalupníka z Nořina č. 29, ck. ok. hejtm. Vys. Mýtské | 1 | 25 | 1 | Josef Coff, František Jindřich | statkář z Vanic č. 1. rolník z Nořina č. 4.

č. 63. Autorův přepis záznamu o sňatku Jana Huryty a Anny Fajtové ze dne 24. listopadu 1874

<table>
<tr><td>Rok 1874</td><td colspan="2">Měsíc a den</td><td colspan="2">Listopad 24.</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Ženich</td><td colspan="2">Číslo domu</td><td colspan="2">29.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Jméno</td><td colspan="2">Huryta Jan, záložník a Krejčí z Vanic č. 39, manž. syn Václava Huryty, familianta z Domanic č. 8, a jeho manželky Anny, Dcery Jana Doudlebskýho, půlníka ze Sedlic č. 34, vše ck. okr. hejtm. Vys. Mýtského. Prohlášeni: 1, 8. a 15. listopadu 1874. Oddal: Jos. Novotný kaplan. Přílohy jsou ve farn. Archivu Fasc. Ai1874 Č. 13 Kusy 2 x c. k. stavitelského pluku císaře Františka Josefa Čís. 1 (Genie-Regiment).</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Náboženství</td><td>katolick.</td><td colspan="2">/</td></tr>
<tr><td>protest.</td><td colspan="2">·</td></tr>
<tr><td colspan="2">Léta věku</td><td colspan="2">25</td></tr>
<tr><td colspan="2">Svobodný</td><td colspan="2">/</td></tr>
<tr><td colspan="2">Vdovec</td><td colspan="2">·</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Nevěsta</td><td colspan="2">Jméno</td><td colspan="2">Anna, manž. dcera Ignáce Fajta, chalupníka z Nořína č. 29, a jeho manželky Mariany, dcery Václava Daňka, chalupníka z Nořína č. 29, ck. Okr. hejtm. Vys. Mýtské</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Náboženství</td><td>katolick.</td><td colspan="2">/</td></tr>
<tr><td>protest.</td><td colspan="2">·</td></tr>
<tr><td colspan="2">Léta věku</td><td colspan="2">25</td></tr>
<tr><td colspan="2">Svobodná</td><td colspan="2">/</td></tr>
<tr><td colspan="2">Vdova</td><td colspan="2">·</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Svědkové</td><td colspan="2">Jméno</td><td>Josef Cejp</td><td>František Zahradník</td></tr>
<tr><td colspan="2">Stav</td><td>Statkář z Vanic č. 1.</td><td>Rolník z Nořína č. 4.</td></tr>
</table>

č. 64. Záznam o narození Anny Feitové ze dne 29. července 1849, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893*, sign. 3132, fol. 14, SOA Zámrsk

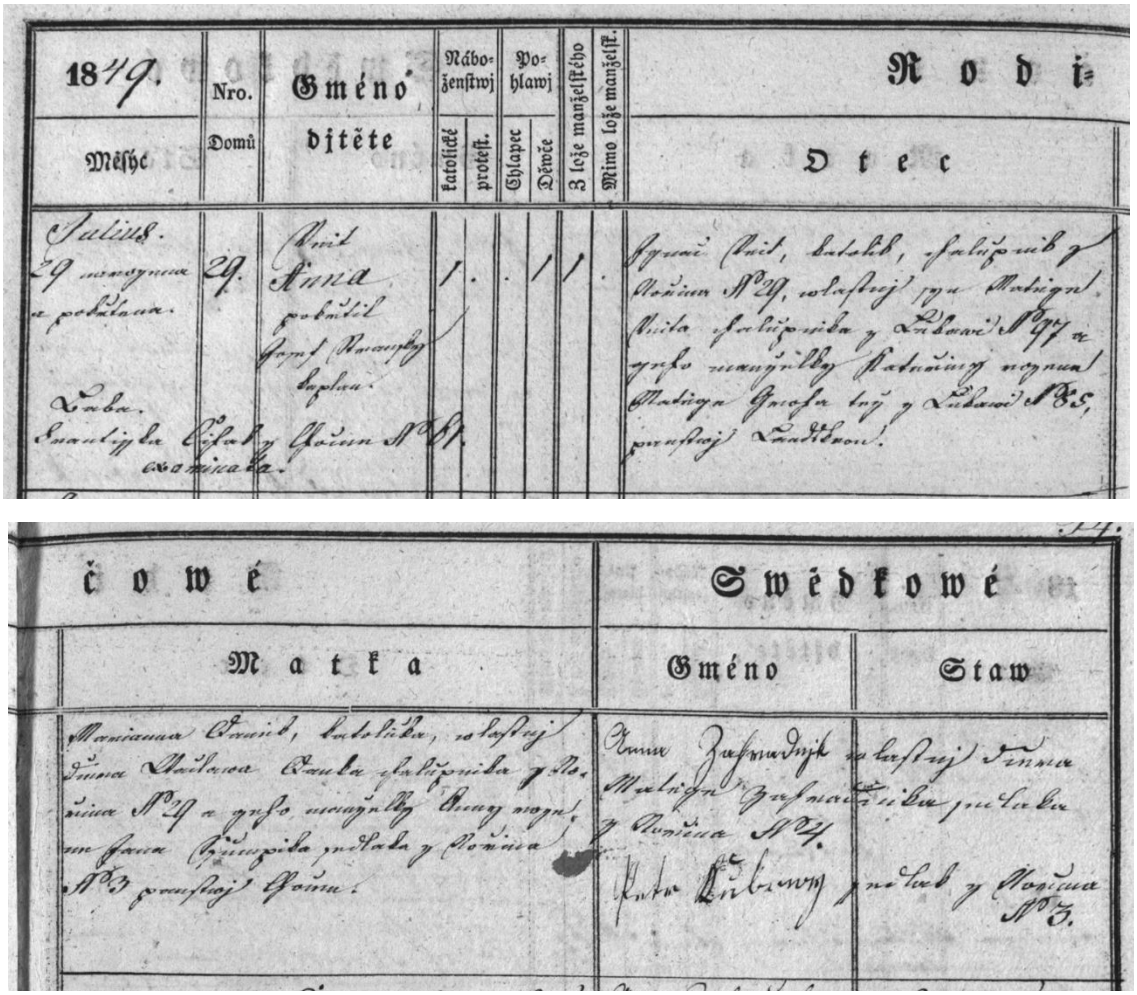

1849. Měsíc	Nro. Domů	Gméno dítěte	Náboženstwj katolické	Náboženstwj protest.	Pohlawj Chlapec	Pohlawj Děwče	Z lože manželského	Mimo lože manželsk.	Rodičowé Otec	Rodičowé Matka	Swědkowé Gméno	Swědkowé Staw
Julius. 29 narozena a pokřtěna. Žába. Evanželická Čísla z Choceň N. 81.	29.	Anna pokřtěl farář Kraupby kaplan.	1.	.	.	1	1	.	Ignac Feit, katolík, obuvník z Choceň N. 29, ostatní jeho Madlena Feitka obuvnica z Žibravi N. 97 a jeho manželka Katarina rozená Madlena Gnesa tuž z Žibravi N. 85, pravstwj Landkron.	Marianna Feitk, katolička, ostatní Anna Václawa Čauba obuvnica z Choceň N. 29 a jeho manželka Anny rozená Gnesa Františka prodata z Choceň N. 83 pravstwj Choceň.	Anna Zahradnjk ostatní Anna Madlena Zahradnjk řezbarova z Choceň N. 84. Anton Dirbawy řezbar z Choceň N. 3.	

č. 65. Přepis záznamu o narození Anny Feitové ze dne 29. července 1849

1849	Měsíc	Julius 29 narozena a pokřtena Baba Františka Čihak z Chocňe No 61. ex aminata.	
Nro. Domů		29.	
Jméno dítěte		Feit Anna pokřtil Jozef Reiczensky kaplan.	
Náboženstwi	katolické	/	
	protest.	·	
Pohlawi	Chlapec	·	
	Děvče	/	
Z lože manželského		/	
Mimo lože manželsk.		·	
Rodičowé	Otec	Ignac Feit, katolik, chalupnik z Nořina No 29, celastni syn Matěje Feita Chalupnika z Lukowi No 97 a jeho manželky Kateřiny rozene Matěje Geroha též z Lukowi No 85 panstwi Landtšron.	
	Matka	Marianna Daněk, katolička, celastni dcera Waclawa Danka chalupnika z Nořina No 29 a jeho manželky Anny rozene Jana Kumpika sedlaka z Nořina No 3 panstwi Chocňe.	
Swědkowé	Jméno	Anna Zahradnik	Petr Kubowy
	Staw	celastni dcera Matěje Zahradnika sedlaka z Nořina No 4.	sedlak z Nořina No 3.

č. 66. Záznam o narození Františka Josefa Huryty ze dne 15. srpna 1876, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893*, sign. 3132, fol. 36, SOA Zámrsk

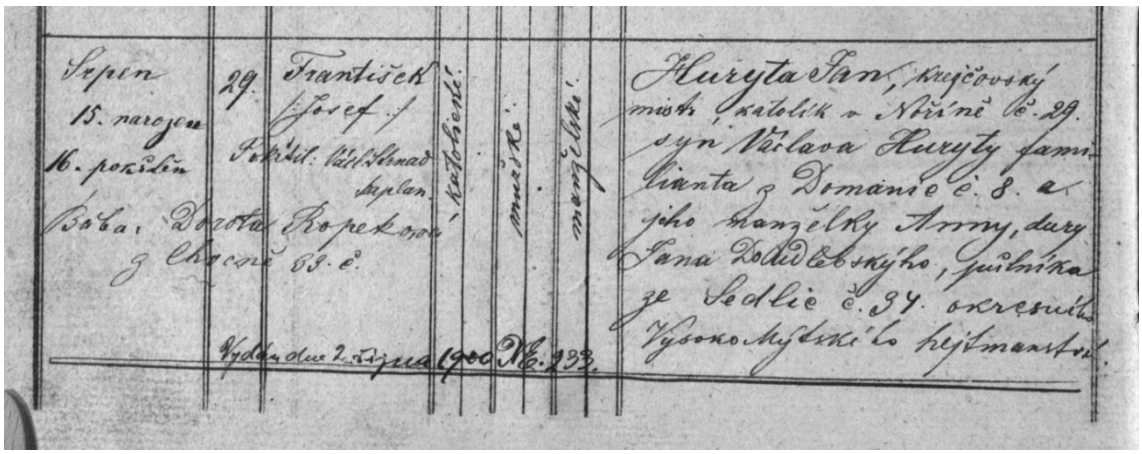

Srpen 15. narozen 16. pokřtěn | 29. | František Josef | Pokřtil: Václav Kovář kaplan | Otec: Dorota Kopeckova z Chrcně 63. č. | katolické | mužské | manželské | Huryta Jan, krejčovský mistr katolík v Nořině č. 29. syn Václava Huryty familianta z Domanic č. 8. a jeho manželky Anny, dcery Jana Doudlebského, půlníka ze Sedlic č. 37. okresu Vysokomýtského hejtmanství.

Vydán dne 2. října 1900 No. 233.

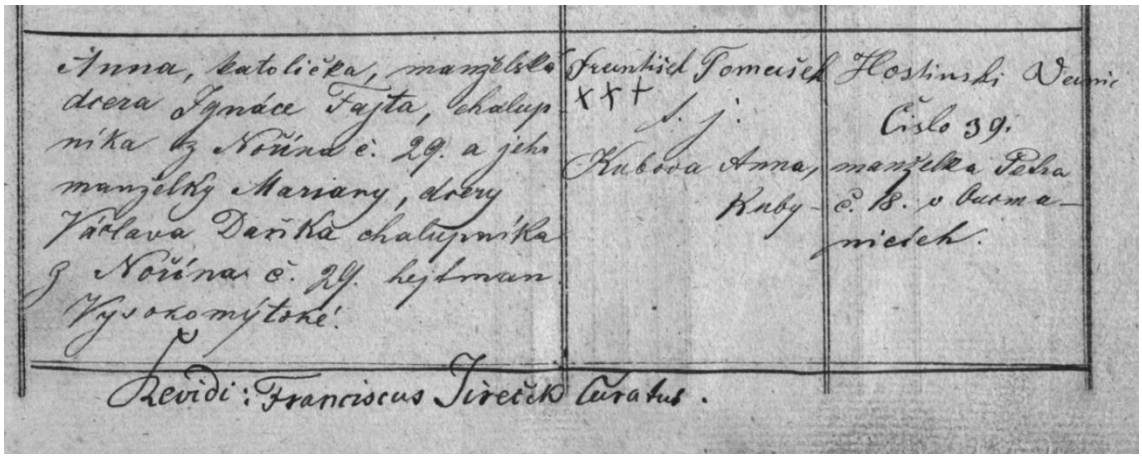

Anna, katolička, manželská dcera Ignáce Fajta, chalupníka z Nořina č. 29. a jeho manželky Mariany, dcery Václava Daňka chalupníka z Nořina č. 29. hejtman Vysokomýtské. | František Pomeisek x x + | Hostinski Dominik Číslo 39. manželka Petra č. 18. v Domanicích.

Kubova Anna, Kuby

Revidi: Franciscus Jireček Curatus.

č. 67. Přepis záznamu o narození Františka Josefa Huryty ze dne 15. srpna 1876

<table>
<tr><td>1876</td><td>Měsíc</td><td colspan="2">Srpen 15. narozen 16. pokřtěn Pokřtil: Václ. Strnad kaplan. Bába Dorota Ropeková z Chocně 33. č.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Nro. Domů</td><td colspan="2">29.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Jméno dítěte</td><td colspan="2">František /:Josef:/</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Náboženstwi</td><td>katolické</td><td colspan="2">Katolické.</td></tr>
<tr><td>protest.</td><td colspan="2">·</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Pohlawi</td><td>Chlapec</td><td colspan="2">mužské.</td></tr>
<tr><td>Děvče</td><td colspan="2">·</td></tr>
<tr><td colspan="2">Z lože manželského</td><td colspan="2">manželské.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Mimo lože manželsk.</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Rodičowe</td><td>Otec</td><td colspan="2">Huryta Jan, Krejčovský mistr, Katolík v Nořínĕ č. 29. syn Václava Huryty familianta z Domanic č. 8. a jeho manželky Anny, dcery Jana Doudlebskýho, půlníka ze Sedlic č. 34. okresního Vysokomýtského hejtmanství</td></tr>
<tr><td>Matka</td><td colspan="2">Anna, katolička, manželská dcera Ignáce Fajta, chalupníka z Nořína č. 29. a jeho manželky Mariany, dcery Václava Daňka chalupníka z Nořína č. 29. hejtman. Vysokomýtské.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Swědkowé</td><td>Jméno</td><td>František Tomašek</td><td rowspan="2">t.j. Kubova Anna manželka Petra Kuby – č. 18. v Oucmanicích.</td></tr>
<tr><td>Staw</td><td>Hostinski Vanic +++ Číslo 39</td></tr>
</table>

č. 68. Záznam o narození Anny Hurytové ze dne 31. července 1879, *Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Cerekvice nad Loučnou, okr. Svitavy z let 1873-1899*, sign. 5452, fol. 55, SOA Zámrsk

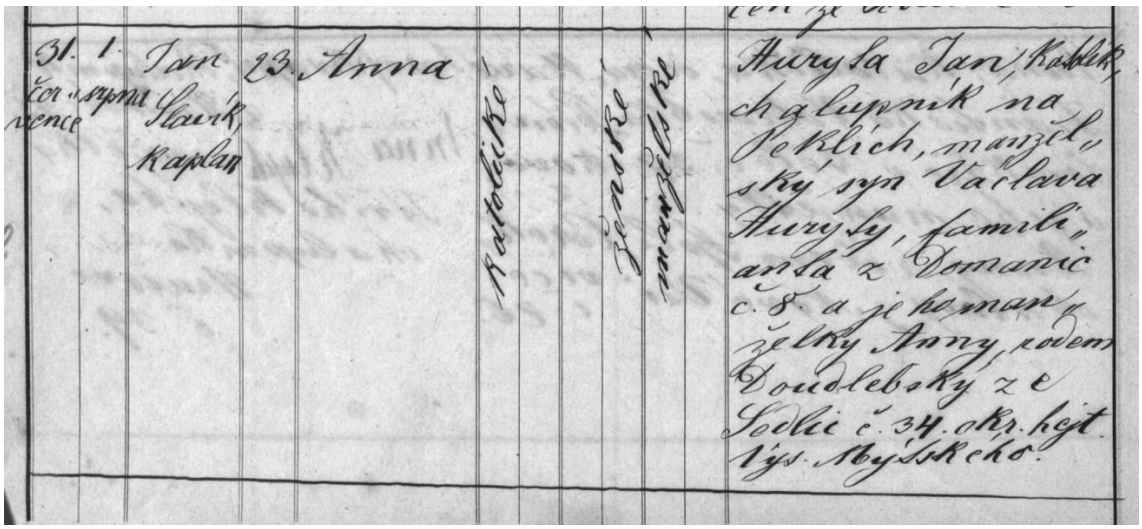
31. 1. Jan Slavík, Kaplan
23. Anna
Katolická
ženská
manželská
Hurysa Jan, Kozlek, chalupník na Peklích, manželský syn Václava Hurysy, familianta z Domanic č. 8. a jeho manželky Anny, rodem Doudlebsky z Sodlic č. 34. okr. kejt. Vys. Mýtského.

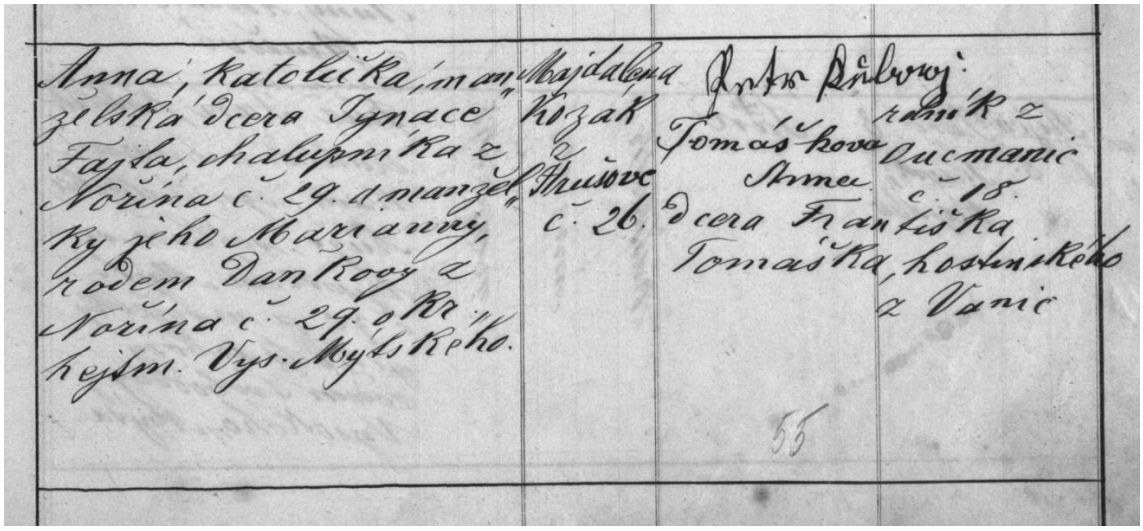
Anna, katolička, manželská dcera Ignace Fajla, chalupníka z Nožina č. 29. a manželky jeho Marianny, rodem Dankovy z Nožina č. 29. okr. kejm. Vys. Mýtského.
Magdalena Kozak z Hrušovce č. 26.
Petr Bílový, rolník z Tomáškova Ducmanic č. 18. dcera František Tomáška, kostníkého z Vanic
55

č. 69. Přepis záznamu o narození Anny Hurytové ze dne 31. července 1879

<table>
<tr><td rowspan="2">1879</td><td rowspan="2">Měsíc</td><td>narození</td><td>31. července</td></tr>
<tr><td>křest</td><td>1. srpna</td></tr>
<tr><td colspan="3">Křtil</td><td>Jan Slavík kaplan</td></tr>
<tr><td colspan="3">Číslo domu</td><td>23.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Jméno dítěte</td><td>Anna</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Náboženstwi</td><td colspan="2">katolické</td><td>katolické</td></tr>
<tr><td colspan="2">protest.</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Pohlawi</td><td colspan="2">mužského</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">ženského</td><td>ženské</td></tr>
<tr><td colspan="3">manželské</td><td>manželské</td></tr>
<tr><td colspan="3">nemanželské</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Rodiče</td><td colspan="2">Otec</td><td>Huryta Jan, Krejčovský mistr, Katolík, chalupník na Peklích, manželský syn Václava Huryty, familianta z Domanic č. 8. a jeho manželky Anny, rodem Doudlebský ze Sedlic č. 34. okr. hejtm. Vys. Mýtského.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Matka</td><td>Anna, katolička, manželská Dcera Ignace Fajta, chalupníka z Nořína č. 29. a manželky jeho Mariany, rodem Daňkovy z Nořína č. 29. okr. hejtm. Vys. Mýtského.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Bába</td><td>Majdalena Kozák z Hrušové č. 26.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Kmotr a stav</td><td>Petr Kubowy
zedník z Oucmanic č. 18.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Svědek a stav</td><td>Tomáškova Anna
Dcera Františka Tomáška, hostinského z Vanic</td></tr>
</table>

č. 70. Záznam o sňatku Františka Huryty a Marie Slupecké ze dne 4. února 1902, *Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Nové Hrady, okr. Ústí nad Orlicí z let 1891-1940*, sign. 8549, fol. 130, SOA Zámrsk

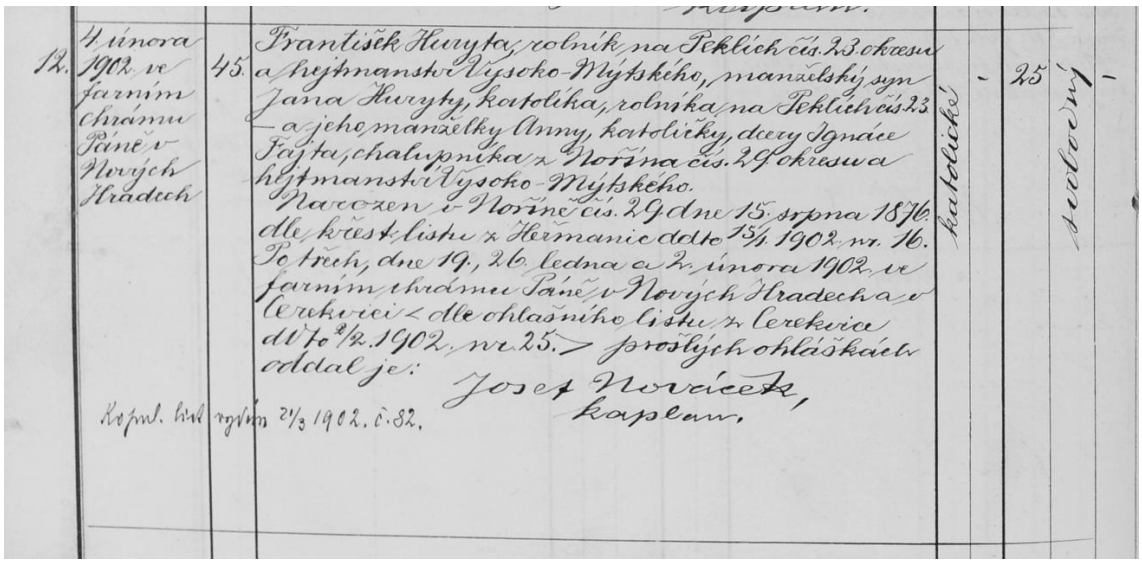

12. 4 února 1902 ve farním chrámu Páně v Nových Hradech | 45. | František Huryta, rolník na Pekleích čís. 23 okresu a hejtmanství Výsoko-Mýtského, manželský syn Jana Huryty, katolíka, rolníka na Pekleích čís. 23 a jeho manželky Anny, katoličky, dcery Ignáce Fajta, chalupníka z Nořina čís. 29 okresu a hejtmanství Výsoko-Mýtského. Narozen v Nořině čís. 29 dne 15. srpna 1876 dle křest. listu z Heřmanic ddto 15/1. 1902 nr. 16. Po třech, dne 19., 26. ledna a 2. února 1902 ve farním chrámu Páně v Nových Hradech a v Lerekerci < dle ohlašního listu z Lerekerce ddto 2/2. 1902, nr. 25. > proslých ohlášek byl oddal je: Josef Novácek, kaplan. | katolický | - | 25 | svobodný | -

Kopul. list vydán 2/3 1902. č. 82.

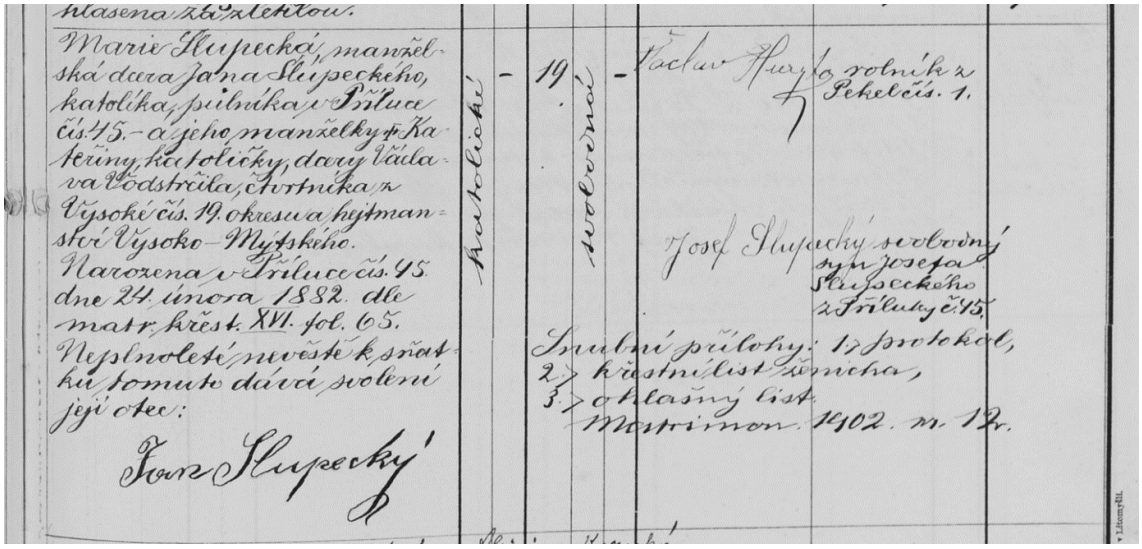

Marie Slupecká, manželská dcera Jana Slupeckého, katolíka, pilníka v Příluce čís. 45. – a jeho manželky Kateřiny, katoličky, dcery Václava Vodstrčila, čtvrtníka z Výsoké čís. 19 okresu a hejtmanství Výsoko-Mýtského. Narozena v Příluce čís. 45 dne 24. února 1882 dle matr. křest. XVI. fol. 65. Nepslnoleté nevěstě k sňatku tomuto dává svolení její otec: Jan Slupecký | katolická | - | 19 | svobodná | - | Václav Huryta, rolník z Pekel čís. 1. Josef Slupecký svobodný syn Josefa Slupeckého z Příluky č. 45. Snubní přílohy: 1. protokol, 2. > křestní list ženicha, 3. > ohlašný list. Matrimon. 1902. nr. 12.

č. 71. Autorův přepis záznamu o sňatku Františka Huryty a Marie Slupecké ze dne 4. února 1902

<table>
<tr><td>Rok 1902</td><td colspan="2">Měsíc a den</td><td colspan="2">4. února 1902. ve farním chrámu Páně v Nových Hradech</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Ženich</td><td colspan="2">Číslo domu</td><td colspan="2">45.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Jméno</td><td colspan="2">František Huryta, rolníka na Peklích čís. 23. okresu a hejtmanství Vysoko-Mýtského, manželský syn Jana Huryty, katolíka, rolníka na Peklík čís. 23. a jeho manželky Anny, katoličky, dcery Ijnáce Fajta, chalupníka z Nořína čís. 29. okresu a hejtmanství Vysoko-Mýtského.
Narozen v Nořínĕ čís. 29. dne 15. srpna 1876. dle křest. Listu z Heřmanic ddto 15/1. 1902. nr. 16.
Po třech, dne 19., 26. ledna a 2. února 1902 ve farním chrámu Páně v Nových Hradech a v Cerekvici (dle ohlašního listu z Cerekvice ddto 2/2. 1902. nr. 25.) prošlých ohláškách oddal je: Josef Nováček, kaplan.
Kopul. List vydán 21/3 1902. č. 82.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Náboženství</td><td>katolick.</td><td colspan="2">katolické</td></tr>
<tr><td>protest.</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td colspan="2">léta věku</td><td colspan="2">25</td></tr>
<tr><td colspan="2">svobodný</td><td colspan="2">svobodný</td></tr>
<tr><td colspan="2">vdovec</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Nevěsta</td><td colspan="2">Jméno</td><td colspan="2">Marie Slupecká, manželská dcera Jana Slupeckého, katolíka, půlníka v Příluce čís. 45. – a jeho manželky + Kateřiny, katoličky, dcery Václava Vodstrčila, čtvrtníka z Vysoké čís. 19. okresu a hejtmanství Vysoko-Mýtského.
Narozena v Příluce čís. 45. dne 24. února 1882. dle matr. Křest. XVI. Fol. 65.
Neplnoleté nevěstě k sňatku tomuto dává svolení její otec: Jan Slupecký</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Náboženství</td><td>katolick.</td><td colspan="2">katolické</td></tr>
<tr><td>protest.</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td colspan="2">léta věku</td><td colspan="2">19</td></tr>
<tr><td colspan="2">svobodná</td><td colspan="2">svobodná</td></tr>
<tr><td colspan="2">vdova</td><td colspan="2">-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Svědkové</td><td colspan="2">Jméno</td><td rowspan="2">Václav Huryta rolník z Pekel čís. 1.</td><td rowspan="2">Josef Slupecký svobodný syn Josefa Slupeckého z Příluky č. 45.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Stav</td></tr>
<tr><td colspan="3">Poznamenání</td><td colspan="2">Snubní přílohy: 1.) protokol, 2.) křestní list ženicha, 3.) ohlašný list
Matrimon. 1902. nr. 12.</td></tr>
</table>

č. 72. Diagram vývodu Františka Huryty po otcovské linii, vytvořeno autorem.

František Josef Huryta
* 29. 8. 1876 (Nořín č. p. 29)
∞ 4. 2. 1902 (Nové Hrady)
† 21. 9. 1915 (Turinsk, Ruské impérium)
Rolník, hospodář
Bydlel na Horkách č. p. 8

∞

Marie Slupecká
* 24. 2. 1882 (Příluka č. p. 45)
∞ 4. 2. 1902 (Nové Hrady)
† 30. 3. 1971 (Horky č. p. 8)
Bydlela na Horkách č. p. 8

Jan Nepomuk Huryta
* 18. 5. 1849 (Domanice č. p. 8)
∞ 24. 11. 1874 (České Heřmanice)
† ?
Krejčovský mistr, hospodář
Bydlel na Vanicích č. p. 39, v Nořině č. p. 29 a poté na Peklech č. p. 23

∞

Anna Feitová
* 29. 7. 1849 (Nořín č. p. 29)
∞ 24. 11. 1874 (České Heřmanice)
† ?
Bydlela v Nořině č. p. 29 a poté na Peklech č. p. 23

Václav Hurita
* 26. 7. 1807 (Domanice č. p. 8)
∞ 16. 11. 1830 (Vraclav)
† 8. 5. 1857 (odumření plic, Domanice č. p. 8)
Familiant
Bydlel v Domanicích č. p. 8

∞

Anna Doudlebská
* cca. 1806 (Sedlec u Vraclave)
∞ 16. 11. 1830 (Vraclav)
† ?
Bydlela v Domanicích č. p. 8

Josef Hurita
* 10. 9. 1754 (Voletice č. p. 19)
II.∞ 28. 5. 1797 (Voletice)
† 19. 3. 1830 (na slabost, Voletice č. p. 19)
Familiant
Bydlel v Domanicích č. p. 8

∞

Kateřina Truncová
* 10. 5. 1777 (Pěšice č. p. 16)
∞ 28. 5. 1797 (Voletice)
† 25. 12. 1850 (Domanice č. p. 8)
Bydlela v Domanicích č. p. 8

Josef Hurita
* cca. 1730
II.∞ 25. 11. 1753 (Voletice)
† 16. 9. 1783 (Voletice č. p. 19)
Bydlel ve Voleticích č. p. 19

∞

Magdalena Dryjaková
* 12. 3. 1734 (Voletice)
∞ 25. 11. 1753 (Voletice)
† ?
Bydlela ve Voleticích č. p. 19

č. 73. Fotografie muzea Musej Sarajevo 1878-1914 v roce 2014, foto: Mastrchf91, dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sarajevo_Museum_2014.jpg, cit. dne 6. března 2022

č. 74. Zjednodušená mapa cesty Františka Huryty z Chocně do Ťumeni mezi 23. srpnem a 30. zářím 1914, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

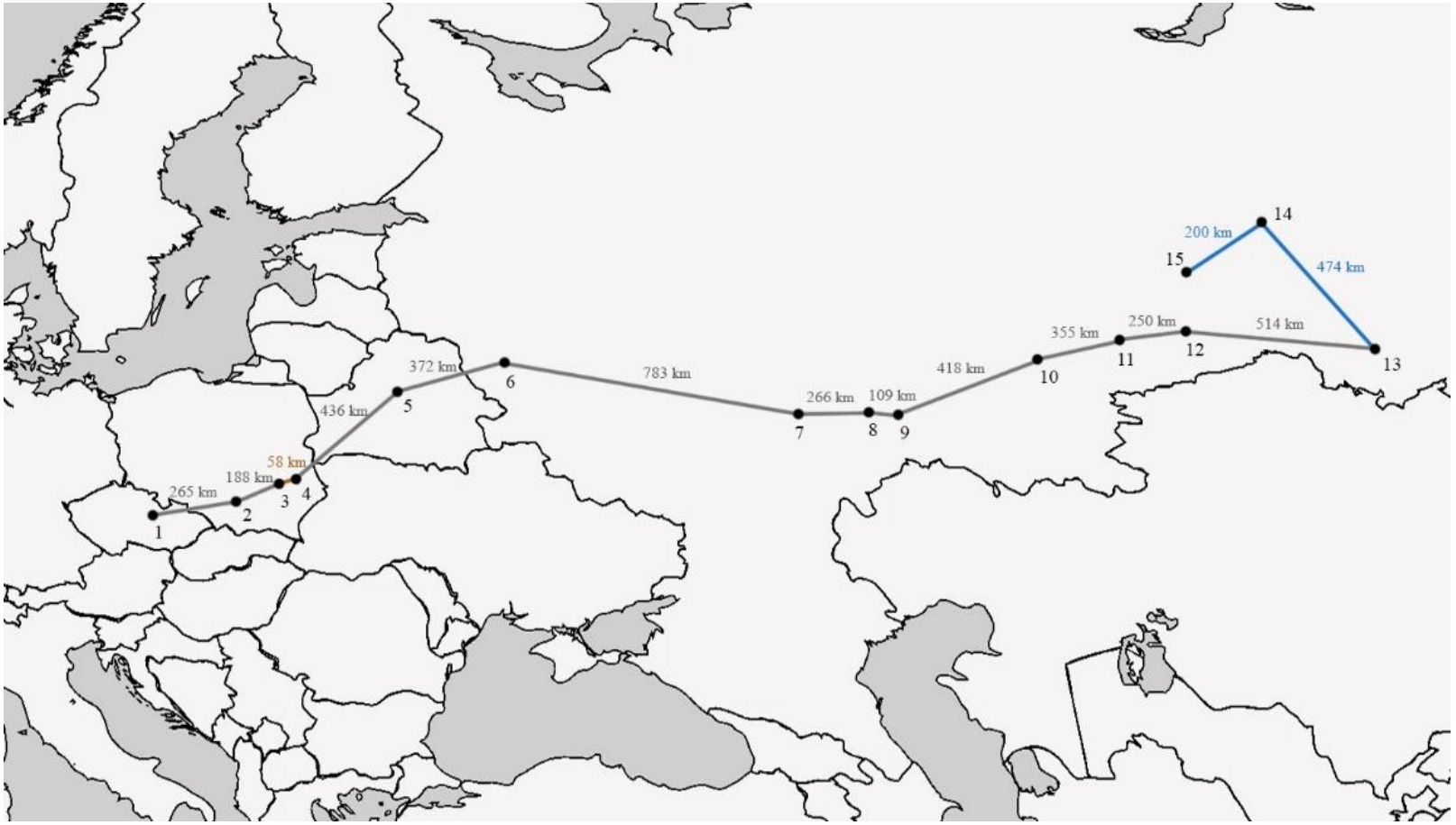

1. Choceň (23. 8. 1914)
2. Krakov (24.-27. 8. 1914)
3. Kraśnik (31. 8. 1914)
4. Trawniki (9. 9. 1914)
5. Minsk
6. Smolensk
7. Penza
8. Syzraň
9. Samara
10. Ufa
11. Čeljabinsk (22. 9. 1914)
12. Kurgan (23. 9. 1914)
13. Omsk (23.-25. 9. 1914)
14. Tobolsk (28. 9. 1914)
15. Ťumeň (30. 9. 1914)

Trasa absolvována vlakem

Trasa absolvována pěšky

Trasa absolvována lodí

č. 75. Mapa situace na hranicích Rakousko-Uherska a Ruska před první světovou válkou, dostupné z: https://forgottengalicia.com/historical-maps-of-galicia-1775-1918/, cit. dne 11. března 2022

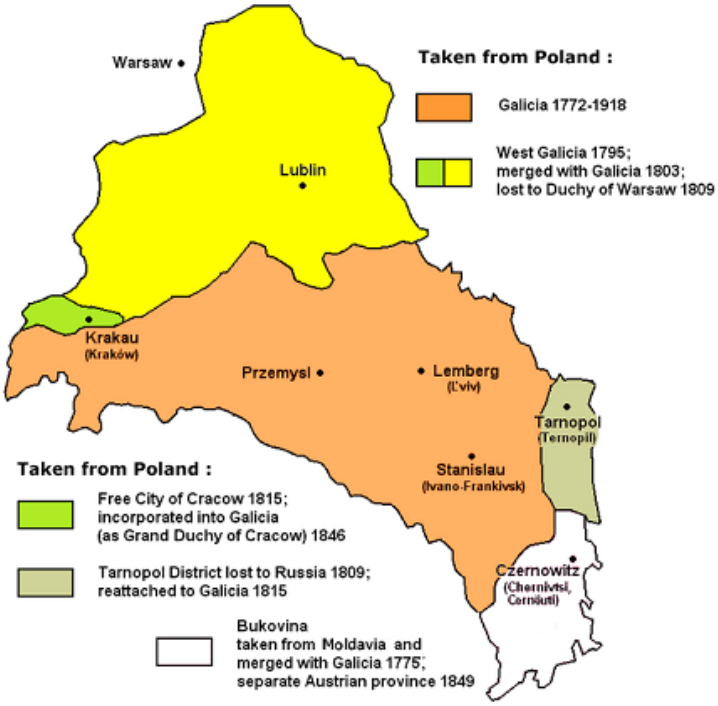

č. 76. Mapa situace na bojišti při obléhání Kraśniku 23. a 25. srpna 1914, dostupné z: https://twitter.com/pikegrey1418/status/1165232397878796290, cit. dne 11. března 2022

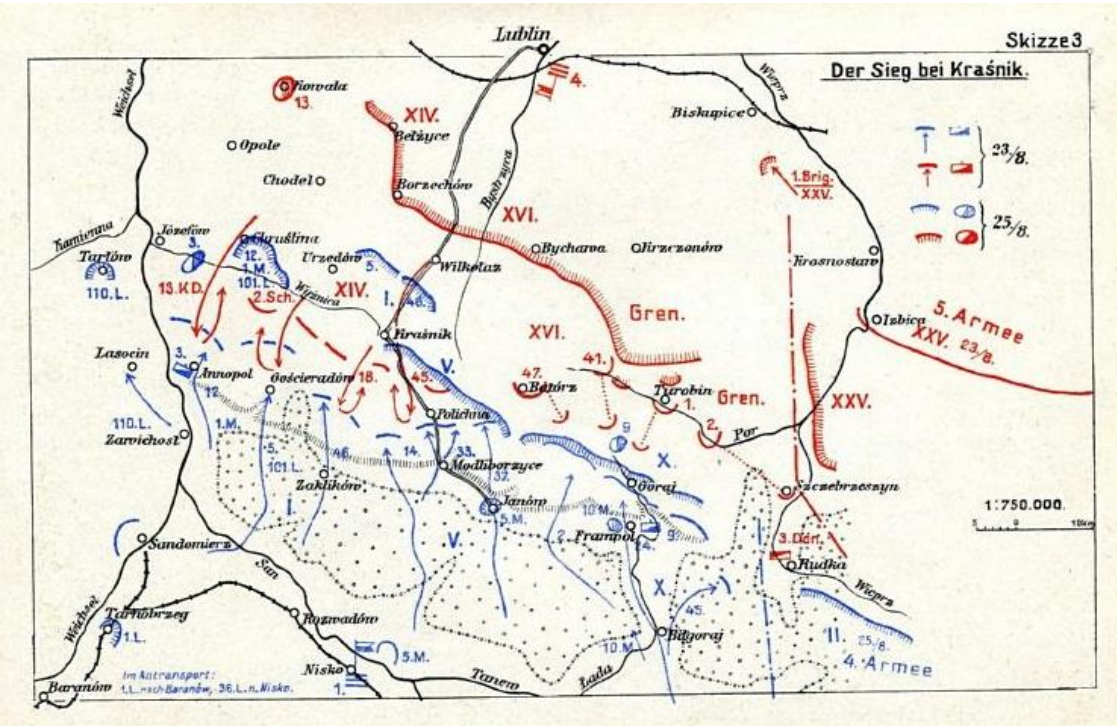

č. 77. Mapa situace na bojišti mezi 23. srpnem a 3. září 1914, dostupné z: https://de.wikipedia.org/wiki/Datei:Zayonchkovsky_map15.djvu, cit. dne 11. března 2022

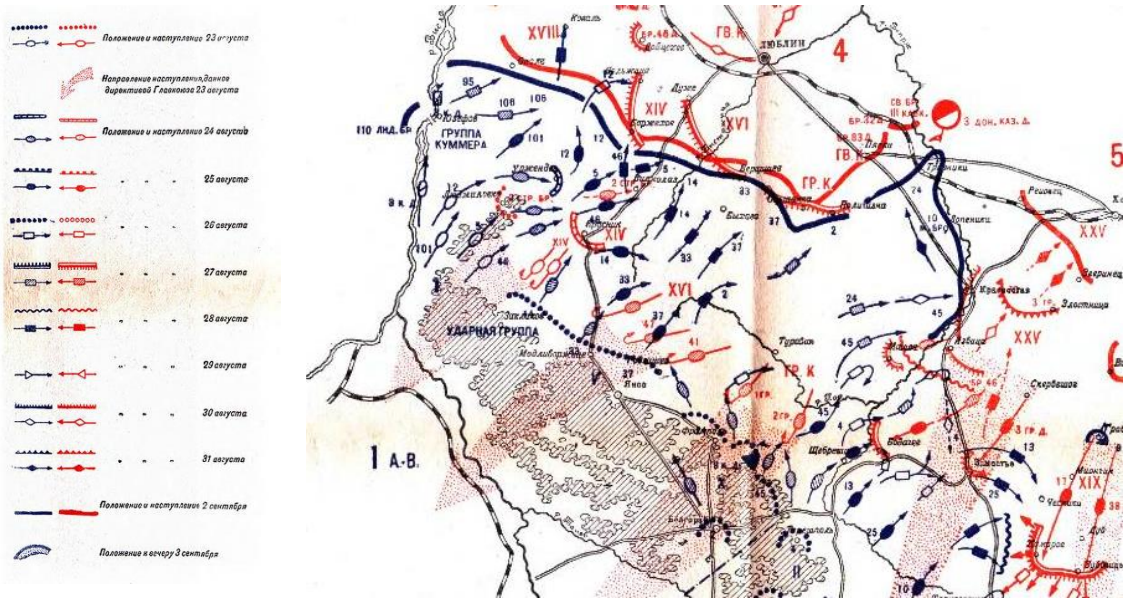

č. 78. Mapa úspěchu a následného ústupu rakousko-uherských vojsk mezi 23. srpnem a 26. zářím 1914, dostupné z: https://aminoapps.com/c/world-history/page/blog/the-battle-of-galicia/RxgR_Gdhwu1JZQYKePk8opVZzr4ZNmXY3r, cit. dne 11. března 2022

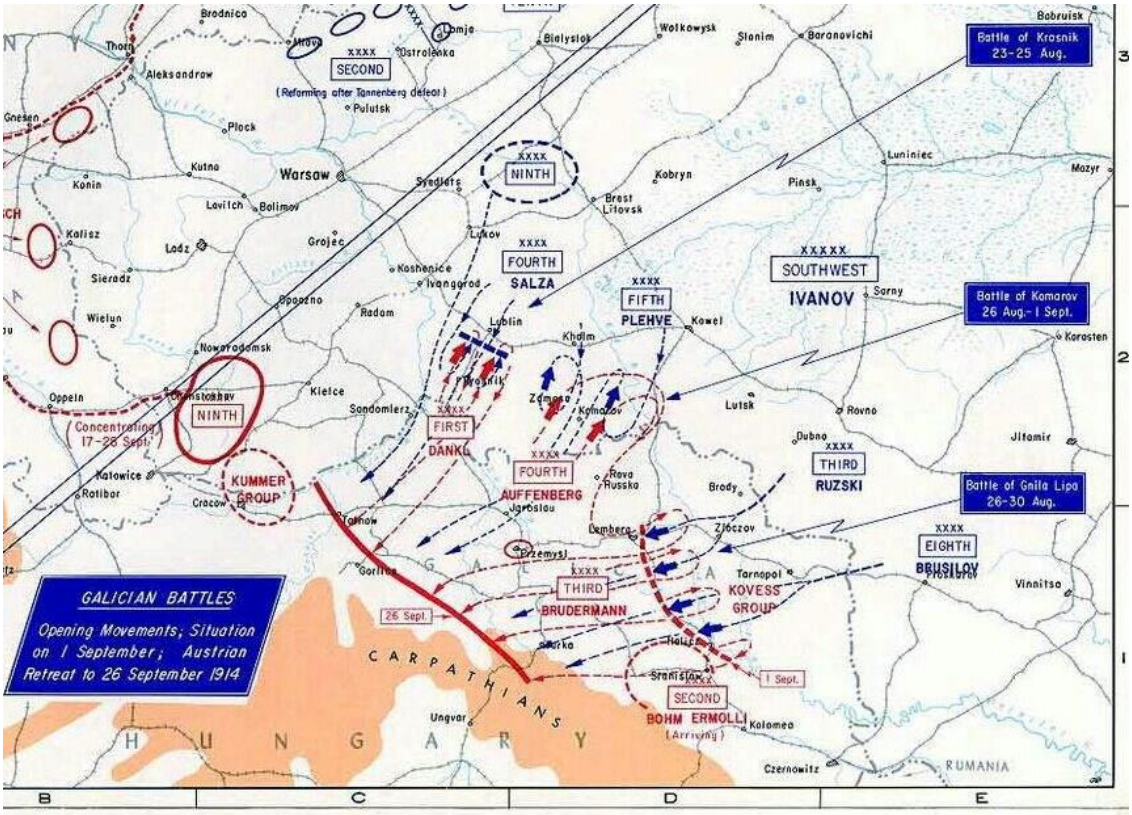

č. 79. Mapa cesty Františka Huryty z Grébow do Trawniki mezi 29. srpnem a 9. zářím 1914, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

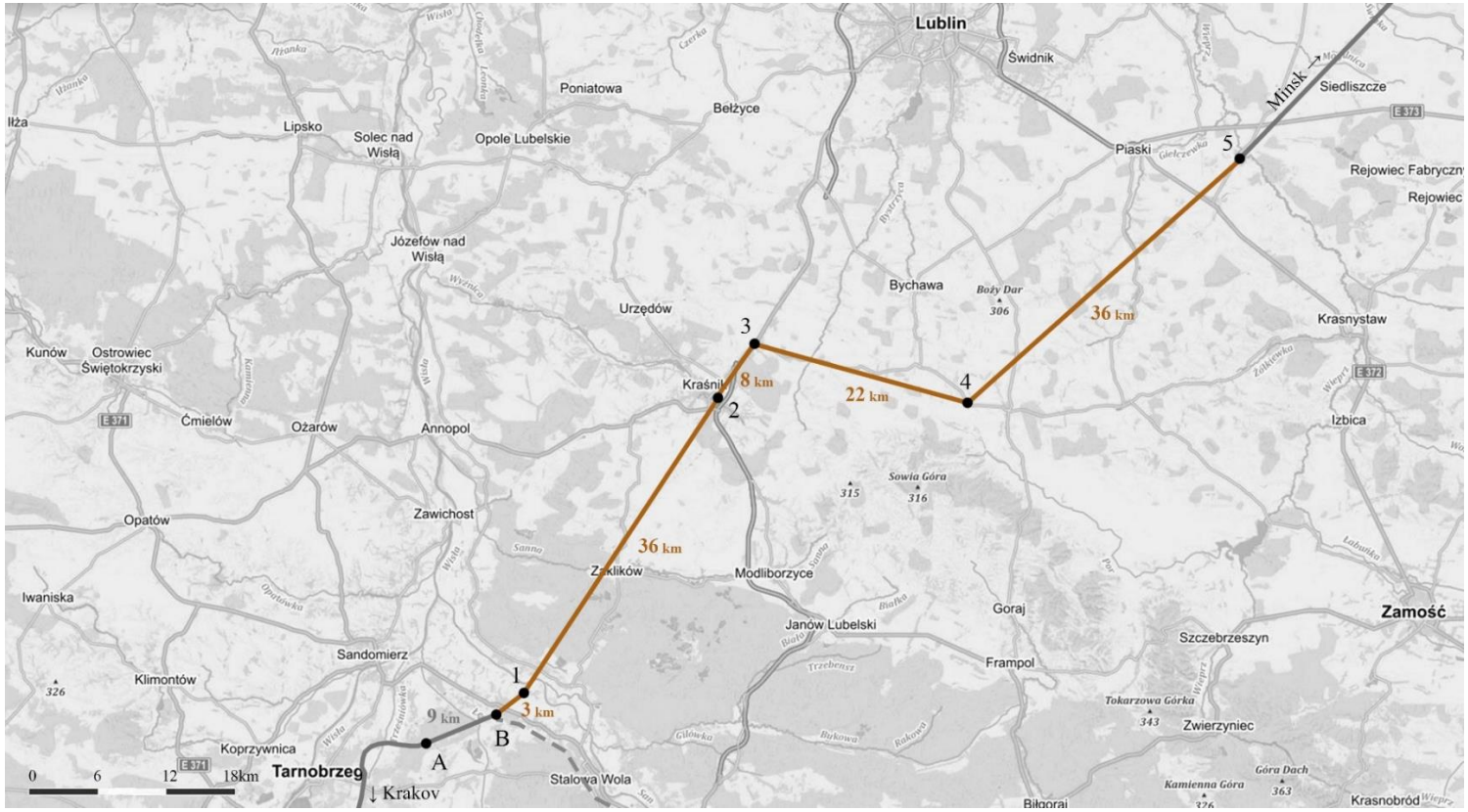

1. Majdan Zbydniowski (29. 8. 1914)
2. Kraśnik (31. 8. 1914, 11:00)
3. Pułankowice (31. 8. 1914, 12:30)
4. Tarnawka Druga (7. 9. 1914)
5. Trawniki (9. 9. 1914)

A. Grebów
B. Zbydniów

Trasa absolvována vlakem

Trasa absolvována pěšky

č. 80. Mapa cesty Františka Huryty ze Zolotovy do Ťumeni mezi 30. květnem a 6. červnem 1915, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

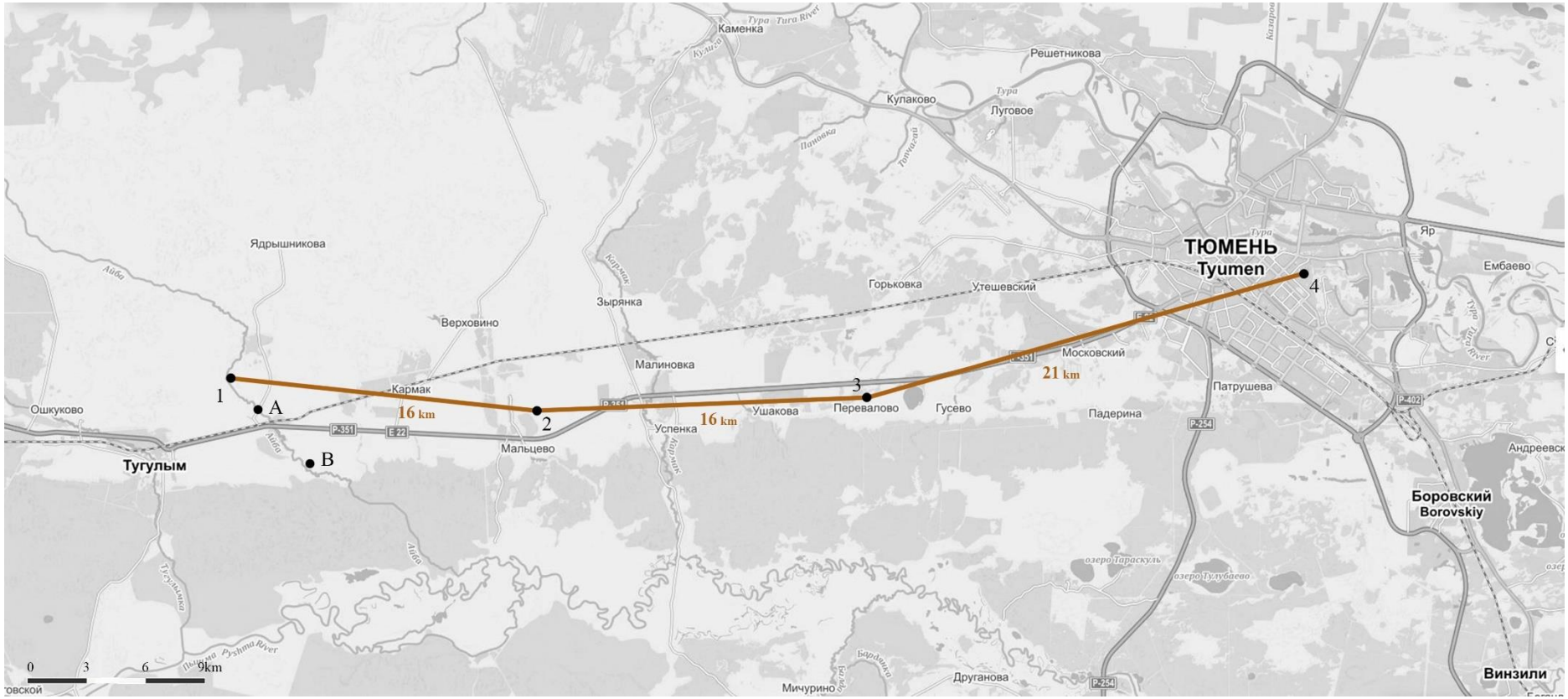

Trasa absolvována pěšky

1. Zolotova (30. 5. 1915)
2. Skorodum (30. 5. 1915)
3. Perevalovo (nejspíše 6. 6. 1915)
4. Ťumeň (nejspíše 6. 6. 1915)

A. Kolobova
B. Luchinkino

č. 81. Mapa cesty Františka Huryty z Ťumeni do Turinska mezi 11. červnem a 12. červnem 1915, zdroj podkladu mapy: mapy.cz, mapa zhotovena Ivou Věnečkovou

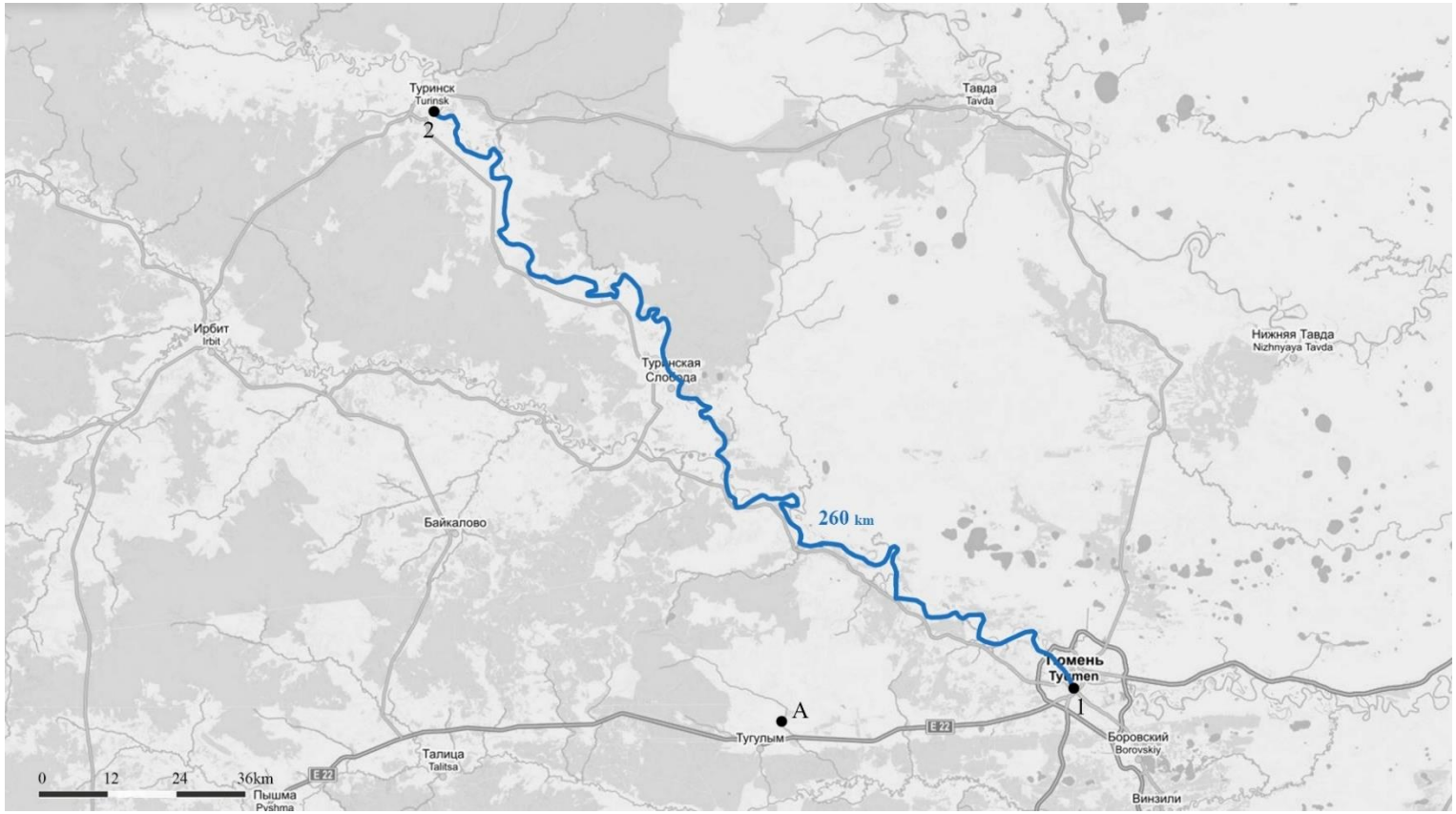

1. Ťumeň (11. 6. 1915)

2. Turinsk (12. 6. 1915)

A. Zolotova

Trasa absolvována lodí

Bibliografie

Literatura:

ČERMÁK, Jaroslav. *Oucmanice*. Ilustroval Aleš JIROUŠEK. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2002.

HNÁT, Jan. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost.* Vysoké Mýto, 1934.

MOLDANOVÁ, Dobrava. *Naše příjmení*. Vyd. 3., (2. v Agentuře Pankrác). Praha: Agentura Pankrác, 2010.

Prameny:

Dodatek Marie Hurytové „Zmeho života“, v polnímu zápisníku Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

Dopis Františka Huryty, ze dne 11. října 1914, v držení rodiny Hurytových.

Dopis Františka Huryty, ze dne 18. ledna 1915, v držení rodiny Hurytových.

Fotografie Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

Fotografie koní na vysokomýtském náměstí směrem k bývalé poště, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09581

Fotografie koní na vysokomýtském náměstí směrem k Pražské bráně, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-10236

Fotografie koní připravených k odchodu na vysokomýtském náměstí, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09557

Fotografie mobilizace směrem k Pražské bráně, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-00442

Fotografie mobilizace směrem ke kostelu sv. Vavřince, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09528

Fotografie nástupu vojáků při mobilizaci směrem k Hotelu Pošta, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09556

Fotografie pochodu ulicí Vraclavská ve Vysokém Mýtě, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, inv. č. 22D-09544

Historický soupis majitelů domů v obci Horky a jejich rodin, v držení rodiny Hurytových.

Kmenový list Františka Huryty, VHA.

Kmenový list Jana Fikejze, VHA.

Kmenový list Jana Lázníčka, VHA.

Kmenový list Jana Němce, VHA.

Kmenový list Josefa Jiříčka, VHA.

Kmenový list Václava Heblta, VHA.

Kmenový list Václava Šípka, VHA.

Kronika [horecké] *obecné školy (1893–1940*), sign. KR 177, Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli.

Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Cerekvice nad Loučnou, okr. Svitavy z let 1873-1899, sign. 5452, Státní oblastní archiv v Zámrsku (dále jen SOA Zámrsk).

Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893, sign. 3132, SOA Zámrsk.

Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1836-1893, sign. 3132, SOA Zámrsk.

Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796, sign. 2186, SOA Zámrsk.

Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1796-1824, sign. 2188, SOA Zámrsk.

Matrika narozených farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1864, sign. 2190, SOA Zámrsk.

Matrika narozených, oddaných a zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1730-1777, sign. 2183, SOA Zámrsk.

Matrika narozených, oddaných a zemřelých filiálního obvodu Voletice z let 1755-1777, sign. 2184, SOA Zámrsk.

Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve České Heřmanice, okr. Ústí nad Orlicí z let 1873-1937, sign. 8470, SOA Zámrsk.

Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1810, sign. 2192, SOA Zámrsk.

Matrika oddaných farního úřadu římskokatolické církve Vraclav, okr. Ústí nad Orlicí z let 1800-1892, sign. 2665, SOA Zámrsk.

Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1784-1796, sign. 2196, SOA Zámrsk.

Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1824-1868, sign. 2198, SOA Zámrsk.

Matrika zemřelých farního úřadu římskokatolické církve Luže, okr. Chrudim z let 1801-1824, sign. 2197, SOA Zámrsk.

Matrika zemřelých farnosti Luže, filiálního obvodu Jenišovice a filiálního obvodu Voletice z let 1778-1786, sign. 2195, SOA Zámrsk.

Mobilizační vyhláška, Národní Politika, 32. ročník, číslo 209, ze dne 1. srpna 1914, 1914.

Národní Politika, 32. ročník, číslo 209, ze dne 1. srpna 1914, 1914.

Pohlednice Františka Huryty poslaná rodině z Krakova, v držení rodiny Hurytových.

Polní zápisník Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

Prohlášení Jana Lázníčka za mrtvého Krajským soudem v Chrudimi ze dne 24. listopadu 1922, VHA.

Soupis historie rodu Hurytova, v držení rodiny Hurytových.

Svědectví o smrti Františka Huryty, v držení rodiny Hurytových.

Tiskopis polního zápisníku přepsaný Františkem Müllerem, v držení rodiny Kudláčkových.

Elektronické zdroje:

13. pěší pluk, velkavalka, dostupné z: https://www.valka.cz/Pesi-pluk-c-13-t47196, cit. dne 13. března 2022.

Abecední seznam zkratek používaných v Seznamech ztrát, VHU, dostupné z: http://www.vhu.cz/wp-content/uploads/2014/02/Zkratky_Verlustliste.pdf, cit. dne 25. ledna 2022.

Bitva u Krašniku, Československá obec legionářská, dostupné z: https://www.csol.cz/clanky-a-reporty/z-cinnosti-csol/archiv/2009/120-bitvy-1-sv-valky-bitva-u-krasniku, cit. dne 31. ledna 2022.

Citát Herberta Hoovera, goodreads, dostupné z: https://www.goodreads.com/author/quotes/209936.Herbert_Hoover, cit. dne 13. března 2022.

Císařský řez – od historie po současnost, dostupné z: https://www.akutne.cz/res/file/Vyuka%20%20posterova%20sekce/2014%201_cisarsky%20rez.pdf, cit. dne 23. června 2022.

Epidemie tyfu v Rusku, Microbiology Society, dostupné z: https://microbiologysociety.org/publication/past-issues/world-war-i/article/typhus-in-world-war-i.html., cit. dne 5. února 2022.

Friedens-Ordre de bataille des k. u. k. Heeres, der k. k. und der k. u.., Wien: Kaiserlich-königliche Hof- und Staatsdruckerei, 1914, Digitální studovna Ministerstva obrany ČR, dostupné z: https://digitalnistudovna.army.cz/view/uuid:b9ef31b5-103c-4ffc-84e5-95559d8704dd?page=uuid:a3fdccaa-266a-11eb-b695-001b63bd97ba, cit. dne 25. ledna 2022.

Historie Kostela sv. Josefa v Ťumeni, Viktor Žukov, dostupné z: https://sib-catholic.ru/xram/, cit. dne 30. ledna 2022.

Historie obce Tisová (název obce Zaháj), Obecní úřad Tisová, dostupné z: https://www.tisova.cz/index.php/obec-tisova/historie-obce, cit. dne 1. února 2022.

Historie židovské komunity v Kraśniku, POLIN Museum of the History of Polish Jews, https://sztetl.org.pl/en/towns/k/688-krasnik/99-history/137536-history-of-community, cit. dne 25. ledna 2022.

Horecký zpravodaj, číslo 5, prosinec 2001, dostupné z: http://www.horkyulitomysle.cz/soubory/download/8_c-05-2001-prosinec.pdf, cit. dne 6. února 2022.

Jubilejní pamětní medaile 1898, VHU, dostupné z: http://www.vhu.cz/exhibit/jubilejni-pametni-medaile-1898-s-individualne-upravenymi-stuhami/, cit. dne 6. února 2022.

K vojenský hodnostem a funkcím rakousko-uherské armády, Virtuální muzeum Jaroslava Haška & Josefa Švejka, dostupné z: https://www.svejkmuseum.cz/new/zajimavosti/r_armada_ck.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

Kartotéka padlých v 1. světové válce, VHA, dostupné z: http://www.VHApraha.cz/node/69, cit. dne 25. ledna 2022.

Kozáci, Boris Yeltsin Presidential Libraly, dostupné z: https://www.prlib.ru/en/events/%201309969, cit. dne 5. února.

Mapa situace na bojišti při obléhání Kraśniku 23. a 25. srpna 1914, dostupné z: https://twitter.com/pikegrey1418/status/1165232397878796290, cit. dne 11. března 2022.

Mapa situace na bojišti při obléhání Kraśniku mezi 23. srpna a 3. září 1914, dostupné z: https://de.wikipedia.org/wiki/Datei:Zayonchkovsky_map15.djvu, cit. dne 11. března 2022.

Mapa situace na hranicích Rakousko-Uherska a Ruska před první světovou válkou, dostupné z: https://twitter.com/pikegrey1418/status/1165232397878796290, cit. dne 11. března 2022.

Mapa úspěchu a následného ústupu rakousko-uherských vojsk mezi 23. srpnem a 26. zářím 1914, dostupné z: https://aminoapps.com/c/world-history/page/blog/the-battle-of-galicia/ RxgR_Gdhwu1JZQYKePk8opVZzr4ZNmXY3r, cit. dne 11. března 2022.

Mapa Vysokého Mýta z prvního desetiletí 20. století, dostupné z: http://www.chocen-litomysl.cz/trat-chocen-vysoke-myto-litomysl-na-starych-pohlednicich/pohlednice-vysoke-myto-13.jpg, cit. dne 12. března 2022.

Mobilizace a povolání za války, velkavalka, dostupné z: https://www.velkavalka.info/wiki/ doku.php?id=mobilizace, cit. dne 5. února 2022.

Pohlednice z vlakové zastávky Grebów, dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Stacja_grebow.jpg, cit. dne 10. února 2022.

Pojem mašinkvér, dostupné z: https://lidovyslovnik.cz/index.php?dotaz=ma%9Ainkv%E9r, cit. dne 11. března 2022.

Pojem: Prajzové, dbedia.org, dostupné z: https://cs.dbpedia.org/page/Prajzov%C3%A9, cit. dne 25. ledna 2022.

Pomník obětem 1. světové války v obci Horky, Spolek pro vojenská pietní místa vets.cz, dostupné z: https://www.vets.cz/vpm/mista/obec/3085-horky/, cit. dne 29. ledna 2022.

Prohibice v Rusku, RUSSIA BEYOND, dostupné z: https://www.rbth.com/arts/2014/08/18/when_the_tsar_banned_booze_37603, cit. dne 13. března 2022.

Přehled měr a vah, Jan Kopa, dostupné z: http://www.jankopa.cz/wob/PH_001.html, cit. dne 28. ledna 2022.

Sbírka matrik východočeského kraje 1587-1949, SOA Zámrsk, dostupné z: https://vychodoceskearchivy.cz/wp-content/uploads/2020/08/8700_Sbirka-matrik-Vychodoceskeho-kraje-1587-1949_NAD_190-stav-2020-08-18.pdf, cit. 9. března 2022.

Seznam gubernií ruského impéria, dostupné z: https://www.wikiwand.com/cs/Seznam_guberni%C3%AD_Rusk%C3%A9ho_imp%C3%A9ria, cit. dne 3. ledna 2022.

Slovník spisovného jazyka českého, Ústav pro jazyk český, dostupné z: https://ssjc.ujc.cas.cz/, cit. dne 4. února 2022.

Slovník vojenského slangu, Nakladatelství Zdeněk Bauer, dostupné z: https://www.nzb.cz/slovnik-vojenskeho-slangu.htm, cit. dne 2. ledna 2022.

Vánoční svátky v Rusku, https://www.cestovinky.cz/clanek/adventni-vanocni-zvyky-v-rusku-ponoreni-do-ledove-vody-proklate-dlouhy-pust, cit. dne 31. ledna 2022

Velbloudi během druhé světové války, RUSSIA BEYOND, dostupné z: https://www.rbth.com/history/329614-cats-and-camels-helped-wwii, cit. dne 11. března 2022.

Zápis o smrti Františka Huryty v Kartotéce padlých v 1. světové válce, VHA, http://VHApraha.cz/sites/default/files/kartoteka_padlych_v_1_sv_valce/H/Hue%20-%20Hus/ipage00375.htm, cit. dne 25. ledna 2022.

Zápis o smrti Františka Huryty v Knize zemřelých – Matrika pěšího pluku 30 a předchůdců – svazek: 5 1914-1926, str. 45, dostupné z: https://kramerius.army.cz/search/i.jsp?pid=uuid:28a8a2fb-aff8-11e7-9e31-005056b73ae5#monograph-monograph unit-page_uuid:a0f82cc3-b015-11e7-a3be-005056b73ae5, cit. dne 3. února 2022.

Znak města Čeljabinsk, dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File: CoA_of_Chelyabinsk_(2000).svg, cit. dne 11. března 2022.

Nepublikované texty:

BREJTROVÁ, Michala. *Ruské svátky a tradice v současné době*, bakalářská práce obhájena na katedře slavistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého Olomouc, 2014, dostupné z: https://theses.cz/id/p0wlp6/bakalsk_prce_-_Michala_Brejtrov.pdf, cit. dne 20. února 2022.

DULÍČEK, Lukáš. *Působení hlavního svazku rakousko-uherského pěšího pluku č. 18 v první světové válce*, magisterská práce obhájena na historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, 2014, dostupné z: https://is.muni.cz/th/nuejg/Dulicek_DP.pdf, cit. dne 20. února 2022.

NOVÁ, Kateřina. *Čeští vojáci za první světové války v rakousko-uherské armádě*, diplomová práce obhájena na katedře historických věd Filozofické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, 2014, dostupné z: https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/12993/1/DP_Katerina_Nova.pdf, cit. dne 20. února 2022.

VÁCHA, Dalibor. *Život v legiích Českoslovenští dobrovolci na Rusi 1914-1915*, disertační práce obhájena na historickém ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, 2014, dostupné z: https://theses.cz/id/ul1d9f/disertace.pdf, cit. dne 20. února 2022.